

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC MANAGEMENT OF ELDERLY SCHOOLS IN
BANGKOK AND PERIPHERIES BASED ON THE CONCEPT OF PSYCHOLOGICAL WELL-
BEING

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Management
Department of Educational Policy, Management, and Leadership

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุข ภาวะทางจิต
โดย	น.ส.ลัดดาพร สิมะรักษ์อำไพ
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัตติ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

----- คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

----- ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

----- อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัตติ)

----- กรรมการ
(ดร.สุวิทย์ มูลคำ)

ลัดดาพร สิมะรักษ์อำไพ : แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต . (APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC MANAGEMENT OF ELDERLY SCHOOLS IN BANGKOK AND PERIPHERIES BASED ON THE CONCEPT OF PSYCHOLOGICAL WELL- BEING) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.เพ็ญวรา ชูประวัติ

งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดผู้มีความสุขภาวะทางจิตและ เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดผู้มีความสุขภาวะทางจิต โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 58 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ดูแลงานวิชาการหรือคณะกรรมการวิชาการ และครูหรือจิตอาสาสอน ผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 174 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินและแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดผู้มีความสุขภาวะทางจิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน สภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต คือ ด้านการวัดประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.1111$) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด และด้านการจัดการเรียนการสอน มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{modified} = 0.0851$) เมื่อพิจารณาทางด้านของสุขภาวะทางจิตพบว่า ด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน ($PNI_{modified} = 0.1267$) มีความต้องการจำเป็นสูงสุด และด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น ($PNI_{modified} = 0.0802$) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ประกอบด้วย 3 แนวทางหลัก 6 แนวทางย่อย และ 24 วิธีดำเนินการ ได้แก่ แนวทางที่ 1) พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน ประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย คือ 1) กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน และการยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตนและ 2) จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน แนวทางที่ 2) พัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาวะทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง ประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย คือ 1) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเองและ 2) กำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น แนวทางที่ 3) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง ประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย คือ 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง และ 2) จัดบรรยายภาคการวิจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตัวเอง

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

ปีการศึกษา 2565

6480063927 : MAJOR EDUCATIONAL MANAGEMENT

KEYWORD: psychological well-being academic management elderly schools

Laddaporn Simarakampai : APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC MANAGEMENT OF ELDERLY SCHOOLS IN BANGKOK AND PERIPHERIES BASED ON THE CONCEPT OF PSYCHOLOGICAL WELL- BEING. Advisor: Asst. Prof. PENVARA XUPRAVATI, Ph.D.

This research aimed to study the current state, desirable state and needs developing academic management of elderly schools and approaches for developing academic management of elderly schools in Bangkok and peripheries based on the concept of psychological well-being. The samples were 174 people including school directors, heads of academic department and elderly school teachers or teaching volunteer. Data were collected using an evaluation forms and questionnaire then analyzed by finding frequency, percentage, mean, standard deviation, priority needs index and content analysis.

The results showed that learning process was at a high level in the current state and learning process was the highest level in desirable state. The first priority need of academic management of elderly schools in Bangkok and peripheries based on the concept of psychological well-being was measurement and evaluation($PNI_{modified}=.1111$), and the lowest priority is learning process($PNI_{modified}=.0851$). And the highest priority of psychological well-being was Autonomy($PNI_{modified}=.1267$) and the lowest priority was positive relations ($PNI_{modified}=.0802$) with others. Approaches for developing academic management of elderly schools in Bangkok and peripheries based on the concept of psychological well-being consisted of 3 approaches consisted 6 sub approaches and 24 procedures as follows; 1) Develop measurement and evaluation to psychological well-being in Autonomy, Self-Acceptance and Personal growth and First sub-approach was determined the guideline for measuring and evaluating results to promoted psychological well-being of the elderly in autonomy, self-acceptance and Personal growth and another sub-approach was making the tools for measurement and evaluation that focuses on psychological well-being in autonomy, self-acceptance and Personal growth 2) Develop school curriculum to psychological well-being in Purpose in life, Environmental -mastery and Positive relations with others. First sub-approach was analysis of needs in curriculum development to improve psychological well-being in elderly and another sub-approach was develop a curriculum that focuses on psychological well-being in Purpose in life, Environmental -mastery and Positive relations with others. 3) Adjust learning process to psychological well-being in Autonomy, Purpose in life and Self-Acceptance. Sub-approach was organized learning activities to improve psychological well-being in elderly in Autonomy, Purpose in life and Self-Acceptance another sub-approach was provided learning atmosphere to improve psychological well-being in elderly in Autonomy, Purpose in life and Self-Acceptance.

Field of Study: Educational Management

Student's Signature

Academic Year: 2022

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย อีกทั้งยังช่วยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องระหว่างการดำเนินงาน ผู้วิจัยตระหนักถึงความอนุเคราะห์ของอาจารย์ที่มีต่อผู้วิจัย และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.สุวิทย์ มูลคำ ที่กรุณารับเป็นกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำ คำปรึกษา เป็นอย่างดีมาโดยตลอด และกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.นิพัชชา โรจน์รัตนวานิชย์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาที่มีคุณค่าและชี้แนะแนวทางตั้งแต่การเริ่มเลือกหัวข้อของวิทยานิพนธ์นี้ รวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่สละเวลาให้คำแนะนำ และความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางฯ

กราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์อันล้ำค่า ตลอดจนให้คำปรึกษาและคำแนะนำมาโดยตลอดตั้งแต่เริ่มศึกษามาตลอดระยะเวลา 2 ปี

กราบขอบพระคุณ คณะผู้บริหาร คณะครู บุคลากร โรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย และสละเวลาพูดคุยให้คำแนะนำที่ดีและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกคน ที่คอยเป็นกำลังใจ และคอยสนับสนุนทางการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด ตลอดจนเพื่อนๆในสาขาวิชาบริหารการศึกษารุ่นที่ 31 ทุกคนที่คอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษา และอีกหลายท่านที่ผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้หมด ในที่นี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณไว้ในโอกาสนี้

ลัดดาพร สิมะรักษ์อำไพ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....ค	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ง	ง
กิตติกรรมประกาศ..... จ	จ
สารบัญ..... ฉ	ฉ
สารบัญตาราง..... ญ	ญ
สารบัญรูปภาพ..... ฎ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ..... 1	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1	1
1.2 คำถามการวิจัย..... 4	4
1.3 วัตถุประสงค์..... 4	4
1.4 นิยามศัพท์..... 4	4
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 7	7
1.6 ขอบเขตการวิจัย..... 8	8
1.6.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา..... 8	8
1.6.2 ขอบเขตด้านประชากร..... 8	8
1.7 ขอบเขตด้านระยะเวลาการศึกษา..... 8	8
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 8	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 10	10
ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีของสุขภาวะทางจิต..... 11	11
ตอนที่ 2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ..... 19	19
ตอนที่ 3 โรงเรียนผู้สูงอายุ..... 29	29

ตอนที่ 4 แนวคิดและทฤษฎีของโรงเรียนผู้สูงอายุ.....	45
ตอนที่ 5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
3.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะ ทางจิต (Psychological well-being).....	54
3.2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being).....	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะ ทางจิต	69
1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	69
1.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตาม แนวคิดสุขภาวะทางจิต	71
1.2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดย ภาพรวม.....	72
1.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุข ภาวะทางจิต ด้านการพัฒนาหลักสูตร	77
1.2.3 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุข ภาวะทางจิต ด้านการจัดการเรียนการสอน	80
1.2.4 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบัน สภาพที่ พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน	

ผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล.....	84
1.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต.....	88
ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	91
2.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	91
2.2 ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	109
2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ฉบับสมบูรณ์.....	121
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	122
5.1 สรุปผลการวิจัย	122
5.1.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยภาพรวม	122
5.1.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต รายด้าน	123
5.1.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต.....	127
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	132
5.2.1 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	132

5.2.2 ความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุ
 ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต..... 133

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย 138

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้..... 138

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป..... 138

บรรณานุกรม 140

ประวัติผู้เขียน 224

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของสภาวะทางจิตในผู้สูงอายุ	17
ตารางที่ 2 ตารางสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ.....	23
ตารางที่ 3 ตารางหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (โรงเรียนผู้สูงอายุ, กรมกิจการผู้สูงอายุ 2560).....	38
ตารางที่ 4 รายชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน จำนวน 68 โรงเรียน.....	56
ตารางที่ 5 สรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	65
ตารางที่ 6 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	70
ตารางที่ 7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสภาวะทางจิต จำแนกตามองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม.....	73
ตารางที่ 8 ลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสภาวะทางจิต จำแนกตามองค์ประกอบทางสภาวะทางจิตโดยภาพรวม	75
ตารางที่ 9 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสภาวะทางจิตด้านการพัฒนาหลักสูตร	77
ตารางที่ 10 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสภาวะทางจิตด้านการจัดการเรียนการสอน	81
ตารางที่ 11 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสภาวะทางจิตด้านการวัดและประเมินผล.....	84

ตารางที่ 12 สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
ผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต88

ตารางที่ 13 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการ
บริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทาง
จิต พิจารณาตามองค์ประกอบของสุขภาวะทางจิต93

ตารางที่ 14 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต
กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต.....96

ตารางที่ 15 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดย
ผู้ทรงคุณวุฒิ..... 110

ตารางที่ 16 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนว
ทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตาม
แนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 117

ตารางที่ 17 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร
และปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ 117

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
แผนภาพที่ 2 โครงสร้างการดำเนินงานและบุคลากรของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล.....	34
แผนภาพที่ 3 หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (โรงเรียนผู้สูงอายุ, กรมกิจการ- ผู้สูงอายุ 2560).....	37
แผนภาพที่ 4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต.....	121

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันพบว่าประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี อาจเป็นปัญหาในการบริหารจัดการทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นไปอย่างยากลำบากมากขึ้น โดยจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้มีการสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุพบว่า ในปี 2563 มีจำนวนประชากรทุกช่วงวัยทั้งหมด 66,186,727 คน แบ่งเป็นผู้สูงอายุ 11,789,098 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 17.8 ของจำนวนประชากร และจากการทำนายข้อมูลทางสถิติพบว่าปี 2564 ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Complete aged society) โดยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ถึงร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และปี 2574 ไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super aged society) เพราะจะมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด นอกจากนี้ ในปี 2560 จากการสำรวจพบว่าผู้สูงอายุไทยอยู่ลำพังคนเดียวเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงหากพิจารณาอัตราการพึ่งพิงปี 2560 ประชากรวัยทำงาน 100 คน ต้องรับภาระประชากรสูงอายุถึง 25.3 คน หรือคิดเป็นอัตราส่วนโดยประมาณผู้ให้การดูแลและผู้สูงอายุเป็น 4:1 และคาดว่าปี 2570 จะเพิ่มเป็น 64 คน หรือ คิดเป็นอัตราส่วนประมาณ 1:1 นอกจากนี้ จากการสำรวจข้อมูลทางสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี 2564 ยังพบว่า การศึกษาของผู้สูงอายุในปี 2560 มีผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับการศึกษา จำนวนล้านกว่าคน ต่ำกว่าประถมศึกษาเกือบ 8 ล้านคน ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คน ปวส./ปวช./อนุปริญญา มีจำนวนลดหลั่นตามกันมาและยังคงมีจำนวนอยู่ที่หลายแสนคน ซึ่งพบว่าจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่ามีไม่ถึง หนึ่งล้านคน

“Good health and Well-being การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี” ถูกกำหนดให้เป็น 1 ใน 17 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ที่สหประชาชาติร่วมกันกำหนดขึ้นเป็นวาระการพัฒนาระดับโลกที่ต้องบรรลุให้ได้ภายในปี 2030 ซึ่งประเด็นนี้จัดอยู่ในเป้าหมายที่ 3 ซึ่งมีการแปลเป็นภาษาไทยจากหลากหลายสถาบัน ที่แตกต่างกันไป เช่น “ชีวิตที่มีสุขภาพดีและสุขภาพของทุกคนในทุกช่วงวัย” หรือ “สร้างหลักประกันการมีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย” โดยสังคมไทยจะต้องเตรียมรับมือสถานการณ์ดังกล่าว เช่น ผู้สูงอายุต้องมีการดูแลสุขภาพและการกิน ส่งเสริมอาชีพและกิจกรรมทางสังคม ปรับสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและบริการสาธารณสุขที่เอื้อต่อผู้สูงอายุ รวมถึงขยายอายุการทำงานให้มากกว่า 60 ปี และแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 (2560-2579) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ ที่จะพัฒนา

ความเป็นเลิศ 4 ด้าน ด้านหนึ่ง คือ Prevention & Promotion Excellence (ส่งเสริมสุขภาพและ ความป้องกันโรคเป็นเลิศ) โดยมีรายละเอียดแผนงาน ดังนี้ 1) พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย 2) การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ 3) ความปลอดภัยด้านอาหารและลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคไม่ ติดต่อเรื้อรัง 4) การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพและการ ป้องกันโรค โดยกำหนดให้มีการดำเนินงานสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) และพฤติกรรมทางสุขภาพที่เหมาะสมของคนไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยองค์การอนามัยโลก ให้ ความหมายว่า ความรอบรู้ทางสุขภาพ (Health Literacy) คือทักษะทางปัญญาและทักษะทางสังคม ของบุคคลที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจ และสมรรถนะที่เข้าถึง เข้าใจ และใช้ข้อมูลข่าวสารและบริการสุขภาพ เพื่อส่งเสริมและดำรงรักษาสุขภาพของตนเองให้ดี (World Health Organization : WHO, 1998)

สุขภาพะ (Well-being) ตามความเข้าใจของคนส่วนใหญ่คือจะหมายถึงสุขภาพที่ดี แต่สุขภาพจะรวมถึงสุขภาพะรอบด้านของการใช้ชีวิตของมนุษย์ การมีสุขภาพะ ต้องมีครบทั้ง การมีสุขภาพ ภายที่ดี สุขภาพจิตที่ดี และสุขภาพทางปัญญาคือความสามารถในการเรียนรู้ที่ดี รวมไปถึงการมีสุขภาพะทางสังคม คือความเป็นอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข

สุขภาพะทางจิต (Psychological well-being) คือ สภาวะทางจิตใจของบุคคลอันเป็น ภาวะทางจิตที่ดี มีความสุข มีความพึงพอใจในชีวิต ซึ่งมีความเกี่ยวข้องเนื่องกับการที่บุคคลมีคุณภาพชีวิต ที่ดี สามารถจัดการกับความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสอดคล้องกับ ความต้องการและการสำเร็จตามเป้าหมาย มีมุมมองสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และประสบการณ์ใน แ่งที่ดี (Ryff, 1989)

จากรายงานการศึกษา ของกรมสุขภาพจิต (2562) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบผู้สูงอายุมีอัตราการเกิดปัญหาสุขภาพจิตสูงในลำดับต้นๆในประเทศไทย ซึ่งได้แก่ ภาวะซึมเศร้า (มาโนช, 2544; ชาตรี, 2552) ภาวะเครียดหรือวิตกกังวล (ชาตรี, 2552) ปัญหาอนไม่หลับ มีความคิดฆ่าตัวตาย และยังพบว่าเมื่อมีอายุมากขึ้น ผู้สูงอายุมีโอกาสป่วยด้วยโรคสมองเสื่อมเพิ่ม มากขึ้น โดยพบได้สูงถึง 10% ในผู้ที่อายุ 65 ปีขึ้นไป และพบได้เกือบ 50% ในผู้ที่อายุมากกว่า 85 ปี และข้อมูลจากระบบระบบศูนย์กลางการให้บริการผู้ป่วยจิตเวชของประเทศไทย (กรมสุขภาพจิต, 2565) พบว่า กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีสถิติผู้ป่วยมารับบริการด้านจิตเวช ทางด้านโรคสมอง เสื่อม โรคซึมเศร้า โรควิตกกังวล โรคจิตเภท และโรคจิตอื่นๆ สูงเป็นอันดับต้นๆของประเทศไทย

โรงเรียนผู้สูงอายุ เป็นรูปแบบหนึ่งซึ่งเกิดจากแนวคิดที่ตระหนักถึงคุณค่า ความสำคัญและ พลังของผู้สูงอายุ โดยอาศัยบทบาทของ “ท้องถิ่น” หรือชุมชนระดับพื้นที่ในการเข้ามามีส่วนร่วม บริหารจัดการเพื่อที่ต้องการให้ผู้สูงอายุมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต (2562, 4 มกราคม). ‘กรมกิจการผู้สูงอายุ-มก.’เปิดโครงการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตผู้สูงอายุ. แนว หน้าออนไลน์,) อีกทั้งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษา การพัฒนาทักษะเพื่อ

พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่ได้รับการกล่าวถึงกันอย่างกว้างขวางในบทบาทที่เป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพ (Active Ageing) และการยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทั้งในระดับปัจเจกและระดับสังคมเพื่อให้ผู้สูงอายุอยู่ดีมีสุขทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ มีความมั่นคงในชีวิต และมีส่วนร่วมในสังคม เป็นทางเลือกหนึ่งของการเตรียมพร้อมสำหรับสังคมผู้สูงอายุ อย่างเต็มตัว เพราะโรงเรียนผู้สูงอายุจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีโอกาสเรียนรู้ ร่วมกิจกรรมกับชุมชน ทั้งการพบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดภูมิปัญญา รวมถึงการพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ช่วยให้ผู้สูงอายุได้พัฒนาเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ ประสบความสำเร็จและสร้างคุณประโยชน์ให้แก่สังคม ทำให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ช่วยลดภาระให้กับสังคมและเสริมพลังให้กับสังคมต่อไป (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2560)

ปัจจุบันโรงเรียนผู้สูงนั้นมีหลากหลายทั้งสถานที่ รูปแบบการศึกษาและวิธีการหรือกิจกรรมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ และความต้องการของผู้สูงอายุและหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพในการจัดตั้ง ดังผลการศึกษานักวิชาการและหน่วยงานหลายแห่งพบว่า โรงเรียนผู้สูงอายุ เป็นลักษณะกิจกรรมที่สถาบัน หน่วยงานหรือชุมชนจัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุผ่านการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบที่ผู้สูงอายุเรียนรู้อย่างสนุกสนาน รื่นเริง นักเรียนสูงอายุที่ผ่านจากโรงเรียนเกิดทักษะด้านการดูแลตนเอง ควบคุมตนเองและการพึ่งตนเองได้ (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร และคณะ 2560) นอกจากนี้โรงเรียนผู้สูงอายุยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนท้องถิ่น เป็นแหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นพื้นที่ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ส่งเสริมคุณค่าในตัวเองให้กับผู้สูงอายุและเป็นพื้นที่สุขภาวะ โดยมีการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ การฝึกทักษะอาชีพ การใช้เทคโนโลยี การทำกิจกรรมนันทนาการ รวมถึงการหาความรู้ต่าง ๆ (ปิ่นวดี ศรีสุพรรณ และคณะ 2560) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุ สังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ยังมีการจัดการสอนตามหลักสูตรแกนกลางของกรมกิจการผู้สูงอายุ ซึ่งมีทั้งทางด้านจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และโรงเรียนผู้สูงอายุ ในสังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินการจัดการบริหารวิชาการ โดยมีหลักสูตรการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาสุขภาพจิตในผู้สูงอายุ โดยหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนจะเชื่อมโยง ทั้งทางด้าน สังคม เศรษฐกิจ สุขภาพ และสภาพแวดล้อม โดยจะมีการจัดกิจกรรมในหลักสูตร ตามสิ่งที่ผู้สูงอายุสนใจ สิ่งที่เป็นต่อการใช้ชีวิต การเพิ่มพูนทักษะความรู้ที่จำเป็น และการพัฒนาทักษะเพื่อนำไปประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (Well-Being) ได้ และจากการศึกษาค้นคว้า พบว่าในปัจจุบันยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะทางจิตในผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนผู้สูงอายุ ควรจะมีแนวทางในด้านการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัด

หลักสูตรให้เหมาะสมกับการพัฒนาด้านสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ โดยใช้กระบวนการที่มีความเหมาะสมแก่ผู้เรียนที่มีความสูงวัยให้ได้รับการศึกษาและสามารถนำไปดำรงชีวิตในปัจจุบันได้อย่างมีความสุขทางจิต (Psychological Well-being)

1.2 คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดผู้มีความสุขทางจิต (Psychological well-being) เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดผู้มีความสุขทางจิต (Psychological well-being) เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดผู้มีความสุขทางจิต (Psychological well-being)
2. นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดผู้มีความสุขทางจิต (Psychological well-being)

1.4 นิยามศัพท์

สุขภาวะทางจิต หมายถึง สภาวะทางจิตใจของผู้สูงอายุอันเป็นภาวะทางจิตที่ดี มีความสุข มีความพึงพอใจในชีวิต ซึ่งมีความเกี่ยวข้องเนื่องกับการที่บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถจัดการกับความทุกข์ทั้งทางบวกและทางลบได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสอดคล้องกับความต้องการและการสำเร็จตามเป้าหมาย มีมุมมองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และประสบการณ์ในแง่ที่ดี แบ่งองค์ประกอบ เป็น 6 ลักษณะ (Ryff(2014), อรพินทร์ ชูชมและคณะ(2563), กรมสุขภาพจิต(2558), Seligman(2011), พิศุทธิภา เมธิกุล(2554), จิราพร เกศพิชญวัฒนา(2543)) ดังนี้

- 1) การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in Life) หมายถึง มีการกำหนดเป้าหมายในชีวิต สามารถวางแผนและดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้
- 2) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) หมายถึง การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้

3) การยอมรับตนเอง (Self-acceptance) หมายถึง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับคุณค่าตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง

4) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น (Positive relations with others) หมายถึง การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

5) การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Mastery) หมายถึง ความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง

6) การมีความงอกงามในตน (Personal Growth) หมายถึง ความรู้สึกสงบภายในจิตของตนเอง ผ่อนคลายทางจิตใจได้ด้วยตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การบริหารวิชาการ หมายถึง กิจกรรมการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพและสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่อยู่อาศัย ให้เกิดความสันติสุขระหว่างกัน ในสังคม อีกทั้งยังมีส่วนช่วยส่งเสริมสุขภาพทางจิตให้แก่ผู้สูงอายุ

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาให้มีจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการเรียนรู้ รวมไปถึงสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาระดับจังหวัด อำเภอ ชุมชน และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เพื่อมุ่งเน้นเสริมสร้างทักษะทางวิชาการให้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกช่วงวัย อีกทั้งยังมีส่วนช่วยส่งเสริมสุขภาพทางจิตให้แก่ผู้สูงอายุ

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้มีความรู้ มีความเข้าใจในเรื่องที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ให้เหมาะสมกับช่วงวัย และมีการดำเนินการจัดกิจกรรมประเภทส่งเสริมสุขภาพร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม ควบคู่ไปพร้อมกับเนื้อหาทางวิชาการ มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ อีกทั้งยังมีส่วนช่วยส่งเสริมสุขภาพทางจิตให้แก่ผู้สูงอายุ

การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ การใช้แบบทดสอบ การดูผลงานของผู้เรียน และการสัมภาษณ์ผู้เรียนถึงความคิดเห็นและความพึงพอใจในผลลัพธ์ที่ได้จากการเรียน ทั้งก่อนและหลังเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพทางจิตในผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

โรงเรียนผู้สูงอายุ หมายถึง สถานที่ที่จัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ในสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปัจจุบันมีจำนวน 78 แห่ง ในเขต

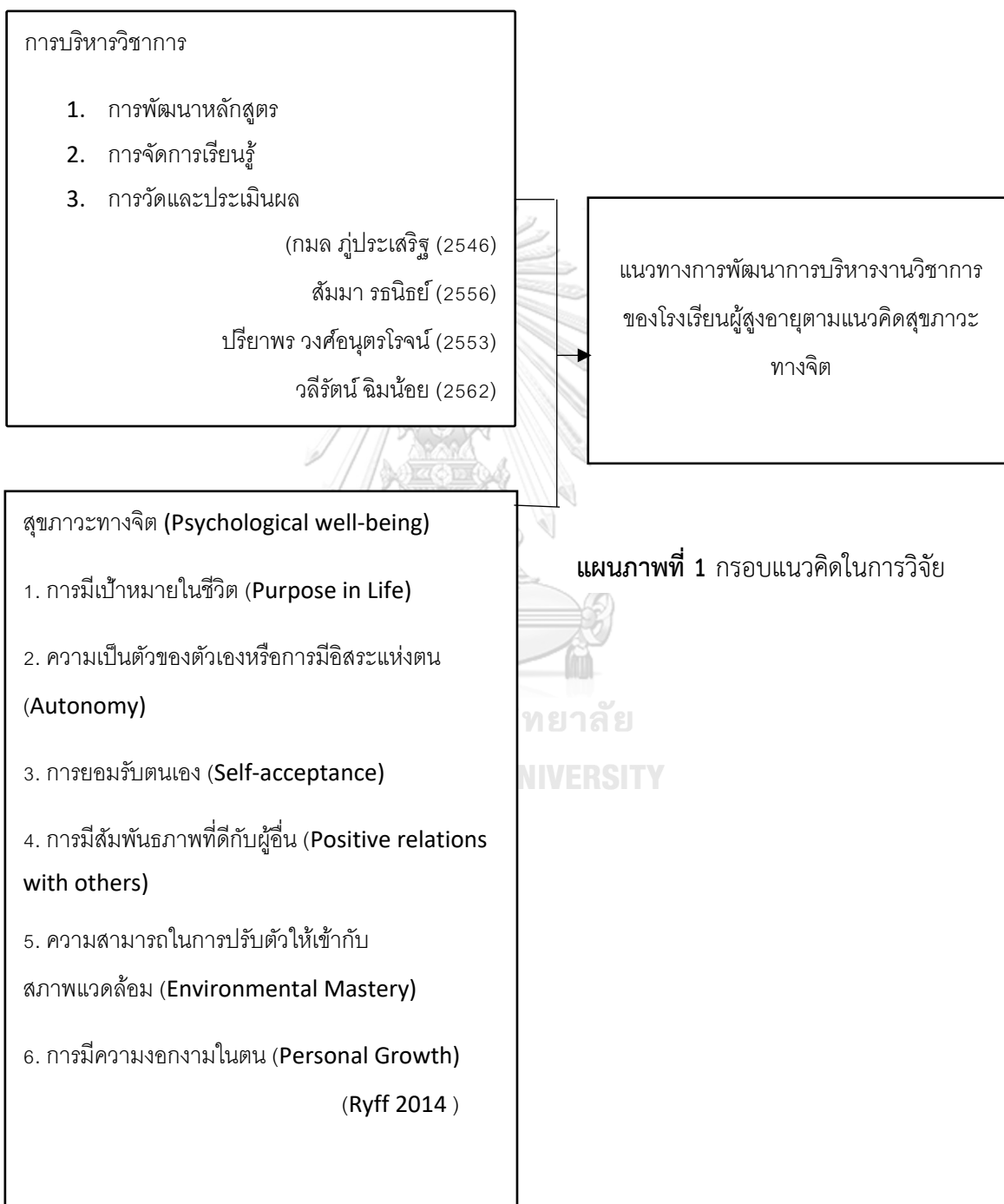
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีวัตถุประสงค์เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การประเมินเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุผ่านการถ่ายทอด ความรู้ที่มีระบบตามหลักสูตรแกนกลางของกรมกิจการผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาการพัฒนาทักษะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และกิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุจะเป็นเรื่องสำหรับผู้สูงอายุสนใจและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ช่วยเพิ่มพูนความรู้ทักษะชีวิตที่จำเป็น และยังเป็นสถานที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุด้วยกัน และมุ่งเน้นการสร้างคุณค่าในตนเอง เป็นผู้สูงวัยอย่างมีคุณค่าและมีสุขภาวะที่ดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกินกว่า 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย
(พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ, 2546)

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีรายละเอียดกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัย ดังนี้

1.6.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย
 - 1.1 การพัฒนาหลักสูตร
 - 1.2 การจัดการเรียนรู้
 - 1.3 การวัดและประเมินผล
2. ผู้มีสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) (Ryff, 2014)
 - 2.1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy)
 - 2.2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others)
 - 2.3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life)
 - 2.4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental mastery)
 - 2.5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance)
 - 2.6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth)

1.6.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ โรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวน 78 แห่ง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 68 แห่ง โดยการเลือกแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการหรือผู้ดูแลด้านวิชาการ ครูผู้สอนหรืออาสาสมัครสอน

1.7 ขอบเขตด้านระยะเวลาการศึกษา

เดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 – เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาสุขภาวะทางจิต (Psychological Well-being) ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อผู้สูงอายุสามารถเป็นผู้มีศักยภาพที่เหมาะสมกับช่วงวัยและสามารถสร้างคุณค่าให้แก่ตนเอง รวมไปถึงสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นมีความสุข (Well-being)
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนผู้สูงอายุ สามารถพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological Well-being)
3. ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนผู้สูงอายุสามารถนำแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (

Psychological Well-being) ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้
ผู้สูงอายุสามารถมีชีวิตอยู่ได้ด้วยมีความสุขภาวะ (Well-being)

4. กรมกิจการผู้สูงอายุ สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ
หน่วยงานอื่นๆที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับโรงเรียนผู้สูงอายุ สามารถนำแนวทางพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต
(Psychological Well-being) ไปประยุกต์ในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุเพื่อ
ส่งเสริมศักยภาพเฉพาะบุคคลให้กับผู้สูงอายุ และสอดคล้องกับความต้องการพัฒนาสุขภาวะทางจิต
ของผู้สูงอายุ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่างๆ ทั้งได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปแนวคิดสำคัญในแต่ละประเด็น เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการดำเนินงานการศึกษาวิจัยที่นำเสนอไว้ข้างต้น โดยสาระสำคัญประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีของสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being)

- 1.1 ความหมายของสุขภาวะทางจิต
- 1.2 องค์ประกอบของสุขภาวะทางจิต

ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

- 2.1 ความหมายของการบริหารวิชาการ
- 2.2 ขอบข่ายการบริหารวิชาการ

ตอนที่ 3 บริบทของโรงเรียนผู้สูงอายุ (กรมกิจการผู้สูงอายุ)

- 3.1 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 3.2 แนวทางการดำเนินการของโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 3.3 วัตถุประสงค์ของโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 3.4 ประโยชน์ที่ผู้สูงอายุได้รับจากโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 3.5 ประโยชน์ของโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 3.6 ขั้นตอนการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 3.7 โครงสร้างโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 3.8 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ของโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 3.9 หลักสูตรของโรงเรียนผู้สูงอายุ

ตอนที่ 4 แนวคิดและทฤษฎีของโรงเรียนผู้สูงอายุ

- 4.1 ความหมายของโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 4.2 การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุ

ตอนที่ 5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 5.2 การดูแลสุขภาวะทางจิตในผู้สูงอายุ

5.3 สุขภาวะ (well-being)

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีของสุขภาวะทางจิต

1.1 ความหมายของสุขภาวะทางจิต

Bradburn (2011) ความหมายของสุขภาวะทางจิต เป็นสภาวะทางจิตใจ หรือความรู้สึกต่อเหตุการณ์ สถานการณ์หรือประสบการณ์ของชีวิตในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งประกอบด้วยความรู้สึกด้านบวก (Positive affect) เช่น ความพึงพอใจ ความสุข และความรู้สึกด้านลบ (Negative affect) เช่น ความวิตกกังวล ความทุกข์ เบื่อ ว้าเหว่ ซึมเศร้า โดยแต่ละบุคคลจะมีการรับรู้ภาวะทางจิตต่างกัน บุคคลที่มีคะแนนความสุขหรือสุขภาวะทางจิตสูง จะมีความรู้สึกด้านบวกมากกว่าด้านลบ ขณะที่บุคคลที่มีคะแนนความสุขหรือสุขภาวะทางจิตต่ำจะมีความรู้สึกด้านลบมากกว่าด้านบวก

Carol Ryff, (2014) ได้ให้ความหมาย สุขภาวะทางจิต หมายถึง สภาวะที่จิตใจของบุคคลเป็นภาวะทางจิตที่ดี มีความสุข และมีความพึงพอใจในชีวิตตนเอง ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องกับการที่บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถจัดการกับความรู้สึกทั้งแง่ดีและแง่ร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสามารถบรรลุความต้องการและการทำกิจกรรมได้สำเร็จตามเป้าหมาย มีมุมมองสภาพแวดล้อม สถานการณ์และประสบการณ์ในมุมมองทางบวก ประกอบด้วย 6 มิติ คือ การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in Life) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) การยอมรับในตนเอง (Self-acceptance) การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive Relations with others) ความสามารถในการจัดการกับสิ่งแวดล้อม (Environmental Mastery) และการมีความงอกงามในตน (Personal Growth)

Andrew และ Witney, (1975) ได้ให้ความหมาย สุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ความรู้สึกด้านบวก ความรู้สึกด้านลบ และความพึงพอใจในชีวิตซึ่งในส่วนของความรู้สึกด้านบวกและความรู้สึกด้านลบนั้น เป็นสิ่งที่เกิดจากอารมณ์และความรู้สึก ของบุคคลในการเผชิญกับสถานการณ์ในขณะนั้น ส่วนความพึงพอใจในชีวิตเป็นการรับรู้และการตัดสินใจของบุคคล

Campbell (1976) กล่าวถึงสุขภาวะทางจิตว่า เป็นความรู้สึกพึงพอใจ ในการที่บุคคลสามารถควบคุมสถานการณ์ที่ตึงเครียดในชีวิตได้ โดยบุคคลจะมีทั้งความรู้สึกในด้านบวกและด้านลบ โดยการประเมินว่าชีวิตของบุคคลจะเป็นผลมาจากการที่บุคคลนั้นได้เผชิญกับสถานการณ์ในขณะนั้น และสะท้อนออกมาให้เห็นในชีวิตของบุคคลในเวลาต่อมา

ประเวศ วะสี (2544) สุขภาวะทางจิตใจ หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาการจากประสบการณ์และความสามารถทางปัญญาที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคล ซึ่งมีผลต่อการตอบสนองทางความคิดของบุคคลนั้น การตอบสนองทางความคิด ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับ

เชื่อ (Beliefs) ทศนคติ (Attitudes) และค่านิยม (Values) ต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น วิธีการดำเนินชีวิต ครอบครัว ความสัมพันธ์ของสังคม เป็นต้น บุคคลใด ที่มีสุขภาพทางจิตใจที่ดีจะเป็นผู้ที่มักจะคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดีหรือในทางบวกกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองเสมอ ซึ่ง ภาษาอังกฤษตรงกับคำว่า Positive thinking หมายถึง การคิดทางบวก หรือการคิดในทางที่ดี

สุภาพรรณ โคตรจรัส (2545) ให้นิยามของสุขภาพทางจิตไว้ว่า คือ จิตที่เป็นสุข มีสุขภาพจิตดี มีความผาสุกในชีวิต และผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดี คือผู้ที่มีความสุข มีความพึงพอใจในชีวิต

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2546) ได้ให้คำนิยามของสุขภาพทางจิตว่า เป็นจิตใจที่มีความสุข รื่นเริง คล่องแคล่ว มีความเมตตา สัมผัสความงามของสรรพสิ่ง มีสติ มีสมาธิ มีปัญญา รวมถึงมีความเห็นแก่ตัวลดลงด้วย

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) (2551) กล่าวถึง สุขภาพทางจิตแนวพุทธไว้ว่า เป็นภาวะจิตที่เป็นด้านบวก เป็น positive emotion ซึ่งประกอบด้วยคุณสมบัติ 5 ประการ ได้แก่

- 1) ปราโมทย์ คือ ความร่าเริงและความเบิกบานใจ
- 2) ปีติ คือ ความอิ่มใจและความปลื้มใจ
- 3) ปัสสัทธิ คือ ความผ่อนคลาย เรียบสงบในจิตใจ มีความเย็นใจ และไม่เครียด
- 4) สุข คือ มีความฉ่ำรื่นชื่นใจ
- 5) สมานะ คือ ภาวะจิตที่แน่นแน่ ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่วอกแวกหวั่นไหว

1.2 องค์ประกอบของสุขภาพทางจิตในผู้สูงอายุ

Ryff (2014) องค์ประกอบของสุขภาพทางจิต 6 มิติ

1) การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in Life) หมายถึง การมีเป้าหมายในชีวิตของตนเอง และสามารถดำเนินชีวิตและทำกิจการงานได้อย่างมีจุดมุ่งหมาย

2) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) หมายถึง การคิด และทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม สามารถวิเคราะห์เลือกปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองตัดสินใจ ไม่คล้อยตามความคิดหรือการกระทำของผู้อื่นได้โดยง่าย และสามารถประเมินตนเองตามมาตรฐานที่ตนเองตั้งไว้

3) การยอมรับในตนเอง (Self-acceptance) หมายถึง การมีเจตคติต่อตนเองทางบวก สามารถรับถึงตัวตนของตนเอง และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตและประสบการณ์ที่ผ่านมาของตนเอง

4) การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น (Positive Relations with others) หมายถึง การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมใหม่ได้

5) ความสามารถในการจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ (Environmental Mastery) เป็นความสามารถในการจัดการกับสิ่งแวดล้อมที่ดำรงอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเลือกหรือสร้างบริบทที่เหมาะสมกับความต้องการและค่านิยมส่วนตัว

6) การมีความงอกงาม ในตน (Personal Growth) หมายถึง ความรู้สึกที่ว่าตนเติบโตและมีการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ พร้อมเปิดรับประสบการณ์ใหม่ที่เข้ามาอยู่ตลอดเวลา รวมไปถึงสามารถตระหนักรับรู้ถึงศักยภาพในตนเอง และมองเห็นโอกาสแห่งการปรับปรุงพฤติกรรมของตนได้ตลอดเวลา

Seligman (2011) ทฤษฎีสุขภาวะที่เป้าหมายของจิตวิทยาเชิงบวกในผู้สูงอายุ คือ สุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ วัดได้จากองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ อารมณ์เชิงบวก (P-Positive Emotion) ความยึดมั่นผูกพัน (E-Engagement) สัมพันธภาพ (R-Relationships) ความหมาย (M-Meaning) และความสำเร็จ (A-Accomplishment) โดยใช้ตัวย่อแทนองค์ประกอบทั้งหมดว่า PERMA ซึ่งจะมีความหมาย ดังนี้

รู้สึกดีมีอารมณ์บวก (P: Positive Emotion) หมายถึง

หากพบเจอเรื่องที่เสียความรู้สึก สามารถจัดการความรู้สึกของตัวเองได้อย่างมีวุฒิภาวะ มีความมั่นคงทางอารมณ์เชิงบวก มีความสงบภายในจิตใจ มีสติ มีความภาคภูมิใจ มีความบันเทิงใจ มีความหวัง มีแรงบันดาลใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อโลกภายนอก

เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่ง (E: Engagement) หมายถึง

แบ่งปันช่วงเวลาดีๆ ในชีวิตให้แก่บุคคลอื่น และลงมือทำกิจกรรมตามความสนใจส่วนตัว เช่น งานที่รับผิดชอบตามหน้าที่ งานอดิเรก รวมไปถึงเกมกีฬา สิ่งเหล่านี้สามารถช่วยสร้างสมาธิให้แก่ตัวเอง และสร้างควมมีคุณค่าและเป็นส่วนหนึ่งในสิ่งที่ทำให้แก่ตนเอง

สานสัมพันธ์ภาพ (R: Relationship) หมายถึง

ความสัมพันธ์ที่ดีทุกรูปแบบ สามารถเป็นบุคคลที่มีความสุขและไม่ปิดกั้นตัวเอง สามารถเปิดกว้างทำความรู้จักกับผู้อื่นที่ผ่านเข้ามาในชีวิต เป็นผู้มอบความรัก ความหวังดี และมีมิตรไมตรีต่อคนรอบข้างได้ด้วยความจริงใจ สร้างคนที่ดีให้อยู่รอบตัวคอยเป็นกำลังใจให้แก่กันและกัน

ชีวิตเปี่ยมความหมาย (M: Meaning) หมายถึง

การมีชีวิตอยู่อย่างมีเป้าหมาย เป็นผู้ที่ดำรงชีวิตอยู่เพื่อตนเองและผู้อื่นได้ มีความเชื่อ ความศรัทธา และความคิดอุดมคติที่ดี รวมถึงตระหนักว่าตัวเองและผู้อื่นมีความหมายเช่นเดียวกัน

ความสำเร็จ (A: Accomplishment) หมายถึง

ทุกความสำเร็จที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงชีวิต รวมถึงเรื่องเล็กน้อยที่สามารถทำได้เป็นกิจวัตร เช่น ทำงานเสร็จทันเวลา และเรื่องยิ่งใหญ่ที่บรรลุเป้าหมายตามหวังด้วยความตั้งใจ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถส่วนตัว ต่างเป็นพลัง กำลังใจ ความก้าวหน้า และความสุขในรูปแบบความนับถือตัวเอง

Dupuy (1997) องค์ประกอบของสุขภาวะทางจิต 6 ด้าน

- 1) ความวิตกกังวล หมายถึง การไม่มั่นใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้มีอาการเครียด กลัว กระวนกระวายใจ และวิตกกังวล
- 2) ภาวะซึมเศร้า หมายถึง ความผิดปกติทางอารมณ์ ซึ่งอาจแสดงออกทางกายด้วยเช่น การเบื่ออาหาร นอนไม่หลับ อ่อนเพลีย
- 3) สุขภาวะทางบวก หมายถึง ความรู้สึกทางบวก จากความพึงพอใจในชีวิตหรือการรับรู้ความสุขในการดำเนินชีวิต
- 4) การควบคุมตัวเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมของตนได้ เพื่อเผชิญกับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ความมีชีวิตชีวา หมายถึง ความรู้สึกสดชื่น เบิกบานใจ มีพลังในการทำสิ่งต่างๆ
- 6) ภาวะสุขภาพทั่วไป หมายถึง ภาวะความเจ็บป่วยของร่างกายที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจทำให้ไม่มีความสุข ดังนั้น การมีสุขภาวะทางจิตที่ดีของ Dupuy จึงหมายถึง การที่มีความพึงพอใจในชีวิต สามารถควบคุมตนเองได้ เปี่ยมไปด้วยความมีชีวิตชีวา มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง และไม่มีอาการวิตกกังวลหรือซึมเศร้า

จิราพร เกศพิชญวัฒนา และคณะ (2543) แนวคิดความผาสุกทางใจของผู้สูงอายุไทย ประกอบด้วย 5 มิติ ดังนี้

- 1) ความสามัคคีปรองดอง (Harmony) คือ การที่บุคคลในครอบครัว และสังคมที่อยู่ มีความรักใคร่กลมเกลียว มีความสามัคคีปรองดองกัน และประสบความสำเร็จในชีวิต
- 2) การพึ่งพาอาศัยกันและกัน (Interdependence) คือ ความสุขใจที่เกิดจากผู้สูงอายุสามารถทำประโยชน์หรือช่วยเหลือบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัวได้ รวมไปถึงการดูแลซึ่งกันและกัน
- 3) ความสงบสุข และการยอมรับ (Calmness & Acceptance) คือ การปล่อยวาง การทำใจยอมรับ และหาความสงบในจิตใจ
- 4) การเคารพนับถือ (Respect) คือ การรับรู้เกี่ยวกับความรู้สึกในการให้เกียรติ การเคารพซึ่งกันและกันของผู้สูงอายุ และมีบุคคลในครอบครัวที่คอยรับฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้สูงอายุ
- 5) ความเบิกบาน (Enjoyment) คือ ความรู้สึกความสนุกสนานสดชื่นในการทำกิจกรรมหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว ผู้สูงอายุจะรู้สึกเหงาหรือโดดเดี่ยว

พิศุทธิภา เมธิกุล (2554) ประสบการณ์การสูงวัยอย่างประสบความสำเร็จของผู้สูงอายุไทยที่มีสุขภาวะทางจิตสูง พบ 5 ประเด็นหลัก ได้แก่

- 1) การมีจิตใจที่สุขสงบ ได้แก่
 - 1.1) การมีสติเท่าทันอารมณ์ของตน
 - 1.2) การยอมรับความจริงและปล่อยวาง

- 1.3) การศึกษาและปฏิบัติธรรม
- 2) การทำกิจกรรมต่างๆในชีวิต ได้แก่
 - 2.1) การทำกิจกรรมร่วมกับสังคม
 - 2.2) การทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว
 - 2.3) การทำกิจกรรมที่ตนเองชื่นชอบ
 - 2.4) การพบปะและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนฝูง
 - 2.5) การทำกิจกรรมตามภาระหน้าที่รับผิดชอบหรืองานประจำ
- 3) การเห็นคุณค่าในตนเอง ได้แก่
 - 3.1) การรับรู้ว่าคุณค่าตนเองได้รับการยอมรับนับถือ
 - 3.2) การรับรู้ว่าคุณค่าตนเองทำสิ่งที่มีประโยชน์ต่อผู้อื่น
 - 3.3) การรับรู้ความสามารถของตนเองในปัจจุบันและที่ผ่านมาในอดีต
- 4) การมีความพึงพอใจในชีวิต ได้แก่
 - 4.1) ความรู้สึกพึงพอใจ
 - 4.2) การใช้ชีวิตอย่างพอเพียง
- 5) การมีครอบครัวที่ดี ได้แก่
 - 5.1) ชีวิตครอบครัวที่มีความสุข
 - 5.2) มีลูกหลานดี

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2558) องค์ประกอบของสุขภาวะทางจิต 5 ด้านของผู้สูงอายุ ประกอบด้วย

1) สุขสบาย (Health) หมายถึง ความสามารถของผู้สูงอายุในการดูแลสุขภาพร่างกายให้ มีสมรรถภาพร่างกายที่คล่องแคล่ว มีกำลังที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการทางกายภาพได้ตามสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มีเศรษฐกิจหรือปัจจัยที่จำเป็นพอเพียง ไม่มีอุบัติเหตุหรืออันตราย มีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ และไม่ติดสิ่งเสพติด

2) สุขสนุก (Recreation) หมายถึง ความสามารถของผู้สูงอายุในการเลือกวิถีชีวิตที่รื่นรมย์ มีความสนุกสนานด้วยการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุข มีจิตใจที่สดชื่นแจ่มใส กระปรี้กระเปร่าอยู่เสมอ

3) สุขสง่า (Integrity) หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจในชีวิต ความภาคภูมิใจในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง การยอมรับนับถือตนเอง ให้กำลังใจตนเองได้เมื่อยามท้อแท้ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีเอื้อเฟื้อแบ่งปันแก่ผู้อื่นและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม

4) สุขสว่าง (Cognition) หมายถึง ความสามารถของผู้สูงอายุด้านความจำ ความคิดอย่างมีเหตุผล มีการสื่อสารที่ดี มีการวางแผนและการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการคิดแบบนามธรรม รวมทั้งมีความสามารถในการจัดการสิ่งต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) สุขสงบ (Peacefulness) หมายถึง ความสามารถของผู้สูงอายุในการรับรู้เข้าใจความรู้สึกของตนเอง รู้จักควบคุมอารมณ์และสามารถจัดการกับสภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถผ่อนคลายให้เกิดความสุขสงบกับตนเองได้ รวมทั้งสามารถปรับตัวและยอมรับสภาพที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง

อรพินทร์ ชูชม และคณะ (2563) สุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ หมายถึง การที่ผู้สูงอายุมีสภาวะจิตใจที่เป็นสุข มีอารมณ์ทางจิตใจที่ทางบวก สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจและมีความยืดหยุ่น รวมไปถึงมีการปล่อยวาง โดยสุขภาวะทางจิตประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1) สภาวะทางอารมณ์จิตใจทางบวก หมายถึง การที่บุคคลมีสภาวะอารมณ์ความรู้สึกทางบวกต่อตนเอง มีการจัดการอารมณ์ทั้งทางบวกและลบ ทำจิตใจให้สงบ โดยมีการปล่อยวาง มีการมองโลกในแง่ดี

2) การพึ่งพาตนเอง หมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถมีอิสระในการตัดสินใจและการกระทำได้ด้วยตนเอง และเห็นคุณค่าของตนเอง

3) สัมพันธภาพทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลรับรู้ว่าคุณค่าตนได้รับความเข้าใจ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและเพื่อน ช่วยเหลือหรือสนับสนุนซึ่งกันและกัน

4) มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ หมายถึง การที่บุคคลรับรู้ว่ามีคุณธรรม หลักความเชื่อหรือคำสอนศาสนาที่ช่วยให้มีการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

5) ความยืดหยุ่น หมายถึง การทำจิตใจให้ยอมรับสภาพความเป็นจริงของชีวิตและการเปลี่ยนแปลง

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะทางจิตข้างต้น สามารถสรุปความหมายของสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ หมายถึง สภาวะทางจิตใจของผู้สูงอายุอันเป็นภาวะทางจิตที่ดี มีความสุข มีความพึงพอใจในชีวิต ซึ่งมีความเกี่ยวข้องเนื่องกับการที่บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถจัดการกับความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสอดคล้องกับความต้องการและการสำเร็จตามเป้าหมาย มีมุมมองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และประสบการณ์ในแง่ที่ดี ซึ่งสามารถสรุปองค์ประกอบของสุขภาวะทางจิต ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของสุขภาวะทางจิตในผู้สูงอายุ

องค์ประกอบสุขภาวะทางจิต	Carol Ryff (2014)	Seligman (2011)	จิราพร เกศพิชญวัฒนา (2543)	พิศุทธิภา เมธิกุล (2554)	กรมสุขภาพจิต (2558)	อรพินทร์ ชูชมและคณะ (2563)	กรอบแนวคิดสรุป องค์ประกอบสุขภาวะทางจิต
การมีเป้าหมายในชีวิต(Purpose in life)	✓						การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) คือ มีการกำหนดเป้าหมายในชีวิตสามารถวางแผนและดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมายสามารถวางแผนชีวิตตนเองได้
สุขสว่าง (Cognition) คือ การวางแผนชีวิต ความสามารถในการจัดการสิ่งต่างๆ					✓		
ความหมายและวัตถุประสงค์ของชีวิต (Meanings and Purposes)		✓					
สุขสง่า (Integrity) คือ ความภาคภูมิใจในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง					✓		
ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy)	✓						ความเป็นตัวของตัวเองหรือ การมีอิสระแห่งตน (Autonomy) คือ การคิดและ ทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่า เหมาะสม มีความเชื่อมั่นใน ตนเองและสามารถสร้างความ ภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้
สุขสง่า (Integrity) คือ ความภาคภูมิใจในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง					✓		
การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance)	✓					✓	การยอมรับในตัวเอง (Self- Acceptance) คือ การมีเจต คติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับคุณค่า ตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจใน ชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าใน ตนเอง
พึงพอใจในชีวิต (satisfaction with life)				✓			
การเห็นคุณค่าในตน (self-esteem)				✓			
ความสำเร็จ (Accomplishment) คือ ความสุข จากความนับถือตัวเอง		✓					
การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others)	✓	✓	✓			✓	การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับ บุคคลอื่น (Positive relations with others) คือ การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
สุขสนุก (Recreation) คือ การทำกิจกรรมที่ ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุข จิตใจสดชื่นแจ่มใส ร่วมกับผู้อื่นได้			✓		✓		

องค์ประกอบสภาวะทางจิต	Carol Ryff (2014)	Seligman (2011)	จิราพร เกศพิชญวัฒนา (2543)	พิศุทธิภา เมธิกุล (2554)	กรมสุขภาพจิต (2558)	อรพินทร์ ชูชมและคณะ (2563)	กรอบแนวคิดสรุป องค์ประกอบสภาวะทางจิต
การทำกิจกรรมต่างๆในชีวิต (Engagement in worthwhile activities)				✓			สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
การมีครอบครัวที่ดี (Positive family relationship)			✓	✓			
สภาวะทางอารมณ์จิตใจทางบวก (Positive Emotion)		✓				✓	
การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental mastery)	✓						การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental mastery) คือ เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง
สุขภาพ (Health) คือความสามารถในการดูแลสุขภาพร่างกาย ปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่อยู่					✓		
การรับรู้ความเครียด (perceived stress)	✓						
ความพอเพียงในตนเอง (Self-Sufficiency)						✓	
ความยืดหยุ่น (psychological resilience) คือยอมรับสภาพความเป็นจริงและการเปลี่ยนแปลง						✓	
การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่ง (E-Engagement)		✓					
การมีความงอกงามในตน (Personal growth)	✓						
สุขสงบ (Peacefulness) คือ สามารถผ่อนคลายให้เกิดความสุขสงบกับตนเอง			✓		✓		การมีความงอกงามในตน (Personal growth) คือ ความรู้สึกสงบภายในจิตของตนเอง ผ่อนคลายทางจิตใจได้ด้วยตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
การมีจิตใจที่สุขสงบ (Mindfulness with life)				✓			
มีที่ยึดเหนี่ยว ทางจิตใจ (spiritual anchor)						✓	
ความสงบสุข และการยอมรับ (Calmness & Acceptance) คือ การปล่อยวาง การทำใจยอมรับ และหาความสงบในจิตใจ			✓				

จากตารางที่ 1 สังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของสภาวะทางจิต ผู้วิจัยได้เลือกข้อบ่งชี้ของสภาวะทางจิตจากการอ่านและสังเคราะห์ของผู้วิจัย ใน 6 องค์ประกอบ (Ryff, 2014)

- 1) การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in Life)
- 2) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy)
- 3) การยอมรับตนเอง (Self-acceptance)
- 4) การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น (Positive relations with others)
- 5) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม (Environmental Mastery)
- 6) การมีความงอกงามในตน (Personal Growth)

ตอนที่ 2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

2.1 ความหมายและความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

เมื่อกล่าวถึงการบริหารงานวิชาการนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งและเป็นงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องปฏิบัติเพื่อการพัฒนาผู้เรียน โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง งานที่ผู้บริหารต้องดำเนินการเกี่ยวกับการแสวงหา การเขียนปรัชญา จุดประสงค์ของการจัดการศึกษาออกมาให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูในโรงเรียนได้ปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย เข้าใจหลักสูตรอย่างดี ครูสามารถใช้วิธี การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ประมวลการสอน โครงการสอน บันทึกการสอน จัดตารางสอน ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่เหมาะสม สามารถวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

จารุณี เก้าเอี้ยน (2557) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหาร จัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มี อิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น และมี ประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

นางวลีรัตน์ ฉิมน้อย (2562) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมการสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียน ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก และผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการวางแผนพัฒนางานวิชาการให้มีคุณภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

โดยสรุปแล้ว การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการทางด้านงานจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล โดยผู้บริหารจะเป็นแกนนำหลักในการวางแผน ขอบข่ายของการทำงาน ลงสู่การปฏิบัติของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อการทำงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

2.2 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

กมล ภูประเสริฐ (2546) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1) การบริหารหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้

2) การบริหารการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนด การเตรียมการ และการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการประเมินผล การเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้การจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้การควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน การร่วมกันแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน

3) การบริหารการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้การกำหนดวิธีการ และเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้การจัดทำหลักฐานการศึกษา

สัมมา ธรณิษฐ์ (2556) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) การจัดการหลักสูตร และแผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตร การจัดทำแผนการเรียนรู้ การวางแผนการดำเนินงานวิชาการ

2) การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดทำตารางสอนการกำหนดผู้สอน การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร

3) การจัดสื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดทำดำเนินการจัดการเกี่ยวกับ สื่อการเรียน ห้องสมุด วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

4) การนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน ประกอบด้วย การติดตามการดำเนินการสอน และการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน รวมไปถึงการพัฒนาครู และการจัดประชุมทางวิชาการ

5) การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ประกอบด้วย การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน การประเมินผลการสอนของครู การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้เสนอขอบข่ายงานบริหารวิชาการไว้ ดังนี้

1) การวางแผนงานด้านวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดของงาน ดังนี้

1.1) แผนปฏิบัติวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน

1.2) โครงการสอน เป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร

1.3) บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้าและยึดโครงการสอนเป็นหลัก

2) การจัดทำเนื้องานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้ จึงมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

2.1) การจัดตารางสอน เป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนผู้เรียนในแต่ละรายวิชา

2.2) การจัดชั้นเรียน เป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

2.3) การจัดครูผู้สอน ต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษาและความพร้อมของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาช่วยสอน

2.4) การจัดแบบเรียน โดยปกติสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้แบบเรียนที่กระทรวงกำหนด นอกจากนั้น ครูอาจใช้หนังสืออื่นประกอบหรือจากเอกสารที่ครูเตรียมเอง

2.5) การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวหน้าวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ ความก้าวหน้าของสังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม เป็นต้น

2.6) การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงานเป็นการให้นักเรียนนักศึกษาผู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง อีกทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

3) การจัดบริการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดหลักสูตร โปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่

3.1) การจัดสื่อการเรียนการสอน มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมให้ครูได้เลือกสื่อการสอนสอน เพื่อเสริมสร้างทักษะทางวิชาการให้แก่ นักเรียน

3.2) การจัดห้องสมุด เป็นแหล่งรวบรวมหนังสือ สื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งวิทยาการ ส่งเสริมความรู้ให้แก่ นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

3.3) การนิเทศการสอน เป็นการชี้แนะแนวทางให้ครูได้เกิดการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการสอน

4) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

นางวลีรัตน์ ฉิมน้อย (2562) ได้เสนอขอขยายของการบริหารวิชาการไว้ ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลาง

2) การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงการจัดตารางเรียน การคัดเลือกแบบเรียน การใช้สื่อเทคโนโลยี การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อสรุปผลลัพธ์การเรียนรู้และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ, กรมกิจการผู้สูงอายุ (2562) ได้เสนอขอขอย้ายการบริหารวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุไว้ ดังนี้

1) หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (โรงเรียนผู้สูงอายุ) กรอบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 4 กลุ่มวิชา คือ

- 1.1) ด้านสุขภาพ
- 1.2) ด้านสังคม
- 1.3) ด้านเศรษฐกิจ
- 1.4) ด้านสภาพแวดล้อม

2) การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่ผู้สูงอายุมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ให้เหมาะสมกับช่วงวัย และการจัดกิจกรรม ประเภท ส่งเสริมสุขภาพร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม ประเภทส่งเสริมการเรียนรู้ ประเภทส่งเสริมสวัสดิการในการดูแลตนเองและการทำประโยชน์เพื่อชุมชน ประเภทส่งเสริมความสามารถด้าน ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และประเภทส่งเสริมการมีงานทำและสร้างรายได้

3) การวัดและประเมินผล หมายถึง การใช้แบบทดสอบ การดูผลงาน การวัดความพึงพอใจ ของผู้เรียน และประเมินจากการมาเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุ หมายถึง กิจกรรมการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพและสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่อยู่อาศัย ให้เกิดความสันติสุขระหว่างกันในสังคม ซึ่งสามารถนำมาจัดทำตารางสังเคราะห์ของการบริหารงานวิชาการ ได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางสังเคราะห์ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานวิชาการ

ข้อบ่งชี้ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	กมล ภูประเสริฐ (2546)	ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	ตีพิมพ์ รณิษฐ์ (2556)	กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ (2560)	นางวลีรัตน์ ฉิมน้อย (2562)	กรอบแนวคิดสรุปองค์ประกอบของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
การพัฒนาหลักสูตร		✓	✓			การพัฒนาหลักสูตร
การจัดหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ				✓		
การวางแผนงานด้านวิชาการ		✓	✓			
การบริหารหลักสูตร	✓					
การออกแบบหลักสูตร					✓	
การจัดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	การจัดการเรียนรู้
การจัดการศึกษาให้แก่ผู้สูงอายุมีความรู้				✓		
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้		✓	✓			
การนิเทศการสอน	✓	✓	✓			
การสร้างสื่อและแหล่งเรียนรู้	✓	✓			✓	
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				✓	✓	การวัดและประเมินผล
การวัดและประเมินผล		✓			✓	
การใช้แบบทดสอบ การดูผลงาน การวัดความพึงพอใจของผู้เรียน				✓		
การประเมินผลการเรียน	✓		✓			
การประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา	✓					

จากตารางที่ 2 การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ พบว่าสามารถแบ่งข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการได้เป็น 3 ด้าน โดยในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ในโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตร

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

ศิวะลักษณ์ มหาชัย (2565) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและสภาพสังคม ยุพดี ยศวิศสกุล (2561) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่หรือ การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นรวมถึงกระบวนการวางแผนจัดกิจกรรมสำหรับผู้เรียนโดยให้ สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมเพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามที่ กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การพยายามวางโครงการ ที่จะช่วย ให้นักเรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือการพัฒนาหลักสูตรและการสอนระบบ โครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน การกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำรา แบบเรียน คู่มือครู และสื่อการเรียน ต่างๆ การวัดและการประเมินผลการใช้หลักสูตรการปรับปรุง แก้ไข และการให้การอบรมผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรและการ สอน รวมทั้งการบริการและการบริหารหลัก

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า คือ การดำเนินงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ชุมชน ภาควิชาหรือข่าย โดยยึดหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการเรียนรู้ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนา ของจังหวัด อำเภอ ชุมชน ให้เป็นไปตามปรัชญาพื้นฐานของการศึกษานอกระบบโรงเรียนและวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษา

กาญจนา คุณารักษ์ (2540) ได้ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตรว่า หมายถึง กระบวนการ วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกประเภทเพื่อให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ตรง ตามจุดประสงค์ที่วางไว้

จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการพัฒนาหลักสูตรได้ว่า หมายถึง การออกแบบหลักสูตร สถานศึกษาให้มีจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการ เรียนรู้ รวมไปถึงสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาระดับจังหวัด อำเภอ ชุมชน และสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เพื่อมุ่งเน้นเสริมสร้างทักษะทางวิชาการให้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกช่วงวัย อีกทั้งยังมีส่วนช่วยส่งเสริมสุขภาพทางจิตให้แก่ผู้สูงอายุ

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ชลดา ยาวิลละและคณะ (2566) ได้กล่าวถึงกระบวนการ การพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า

1. สำรวจความต้องการของชุมชน
2. วางแผนกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรศึกษาวางแผนกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการของสังคมด้านการเลือกเนื้อหาสาระ กำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับชั้น/สัดส่วนเวลาเรียน/สาระการเรียนรู้รายปี หรือรายภาคให้เหมาะสม กับบริบทของสถานศึกษา
3. สนับสนุนเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนร่วมกันจัดทำหลักสูตรด้านการจัดเนื้อหาสาระสถานศึกษาจัดประชุมครูเพื่อทำความเข้าใจในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่สนใจ
5. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียนด้านการเลือกประสบการณ์เรียนรู้
6. มีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมในการพัฒนาการเรียนรู้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน

ณัฐวัชร จันทโรธธรณ์ (2565) กระบวนการพัฒนาหลักสูตร มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน คือ การวิเคราะห์ทางด้านความจำเป็นและปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจในปัจจุบัน การเมืองและการปกครอง รวมไปถึงนโยบายทางการศึกษาของรัฐ และข้อมูลทางด้านจิตวิทยา ข้อมูลทางด้านปรัชญาการศึกษา และความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนวิเคราะห์หลักสูตรเดิมเพิ่มเติม
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ภายในคณะกรรมการดำเนินงานร่วมกันประชุมพิจารณาในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสามารถระบุคุณสมบัติของผู้ที่จบหลักสูตรนั้น ๆ เพื่อมุ่งเน้นในการพัฒนาผู้เรียน
3. การกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ จากได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร นำมาสู่ขั้นตอนในการเลือกสาระความรู้ต่าง ๆ ที่จะสามารถนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สร้างความสมบูรณ์ของหลักสูตร และเพื่อได้วิชาความรู้อย่างถูกต้องเหมาะสม
4. การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นตอนของการนำการแปลงหลักสูตรลงไปสู่การสอน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความเกี่ยวข้องกับครูผู้สอน โดยที่หลักสูตรนั้นจะประสบผลสำเร็จได้ และมีประสิทธิภาพนั้นล้วนขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนและโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนจะต้องศึกษาทำความเข้าใจ มีความชำนาญในการใช้หลักสูตร ซึ่งควรจะครอบคลุมถึงการเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมหลักสูตร อีกทั้งการนิเทศการศึกษา และการบริหารการบริการหลักสูตร

จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรข้างต้น สามารถสรุปกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ได้ว่า ควรเริ่มจากการสำรวจความต้องการ ในหลักสูตรที่ ผู้เรียนต้องการ และประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อจบหลักสูตรนั้น จากนั้น ผู้บริหารงานวิชาการ ผู้สอน และ ผู้เรียน ร่วมกันกำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดเนื้อหา สารະความรู้ลงในหลักสูตรร่วมกัน รวมไปถึงการ ทดลองนำหลักสูตรไปใช้ และขั้นสุดท้ายคือรวบรวมข้อเสนอแนะ ข้อเสนอปรับปรุง คำแนะนำจากทุกคนที่ ได้ทดลองใช้หลักสูตร จากนั้นนำผลลัพธ์ที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นไป

2) การจัดการเรียนการสอน

ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

ศุภวรรณ การุญญะวีร์ (2564) การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมในการ เรียนรู้ เช่น การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างสอน การทดสอบเป็นต้น รวมทั้งความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ของครูในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำแก่ผู้เรียนในด้านต่างๆ รวมทั้งการให้ กำลังใจ ให้ความรักและความเอาใจใส่ด้วย

พรณิอร อินทราเวช (2560) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอน ไว้ว่า เป็นการ จัด ประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านและต่อเนื่องตามแผนการเรียนการสอนที่วางไว้ รวมไปถึงการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม

ภูสุตา ภูเงิน (2560) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนการสอน ไว้ว่า เป็นการ จัดทำ แผนการเรียนรู้ และการให้ความรู้กับครูเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

ธิรดา ยุกตะนันท์ (2556) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการ ดำเนินการเรียนการสอนที่มีความสัมพันธ์และส่งเสริมกันอย่างเป็นระเบียบ ระหว่างองค์ประกอบ ต่างๆ ของการจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ กำหนดไว้

จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายของการจัดการเรียน การสอนข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการจัดการเรียนการสอนได้ว่า หมายถึง การจัดการศึกษา ให้แก่ผู้เรียนได้มีความรู้ มีความเข้าใจในเรื่องที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ให้เหมาะสมกับช่วงวัย และมีการดำเนินการจัดกิจกรรม ประเภทส่งเสริมสุขภาพร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม ควบคู่ไป พร้อมกับเนื้อหาทางวิชาการ มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมใน การเรียนรู้ อีกทั้งยังมีส่วนช่วยส่งเสริมสุขภาพทางจิตให้แก่ผู้สูงอายุ

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ประเวศ วะสี, กมล ภูประเสริฐ (2545) กล่าวถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ ครูผู้สอนต้องจัดปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนี้

1. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดสื่อ และสร้างโอกาสในการให้คิด ได้ทำ มีความสร้างสรรค์ และสรุปความรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียน

2. จัดสาระการเรียนรู้ตามความสามารถ สติปัญญา ความถนัด ความสนใจ จิตใจ อารมณ์ สังคม ความพร้อมทางร่างกาย และวัยของผู้เรียน ได้อย่างสอดคล้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย

3. มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างหลากหลายมิติทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดี และความสุขในการเรียน

4. ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย และเพียงพอเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัด และความสนใจ

5. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร สร้างความศรัทธาที่มีต่อผู้สอน ผู้เรียนมีจิตใจใฝ่เรียนรู้ และในขณะเดียวกันผู้สอนต้องเชื่อมั่นในความสามารถของผู้เรียน

6. สาระและกระบวนการเรียนรู้มีการเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ สิ่งแวดล้อมรอบตัวของผู้เรียน และเครือข่ายอื่นๆ เช่น ชุมชน ครอบครัว เพื่อการประยุกต์ความรู้สู่ชีวิตจริง และสร้างความสัมพันธ์ และร่วมมือกันในการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กำหนดบทบาทของสถานศึกษาในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1) จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ

2) จัดการเรียนการสอน ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรม

นำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3) ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้

4) จัดกิจกรรมห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

5) ส่งเสริมการวิจัย และการพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

6) ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียน และช่วยเหลือนักเรียนที่ด้อยโอกาส หรือต้องการความช่วยเหลือพิเศษ

จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการจัดการเรียนการสอน ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า เป็นกระบวนการที่ช่วยนำหลักสูตรที่ได้สร้างไว้ลงสู่การปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียน การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควบคู่กับจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความสนใจ และเกิดความสุขระหว่างเรียน โดยสร้างกระบวนการจัดการสอนที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ชุมชน และสังคม

3) การวัดและประเมินผล

ความหมายของการวัดและประเมินผล

กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ, กรมกิจการผู้สูงอายุ (2560) ได้ให้ความหมายการวัดและประเมินผล หมายถึง การใช้แบบทดสอบ การดูผลงาน การวัดความพึงพอใจของผู้เรียน และการเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ได้ให้ความหมายการวัดและประเมินผลไว้ว่า คือ เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั้งหมด เพื่อตรวจสอบพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จของผู้เรียนอย่างเป็นระบบแล้วนำข้อมูลที่ได้มาใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอน

เกรียงศักดิ์ พราวศรี (2544) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คือ เป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นหลักฐาน เพื่อแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางด้านความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนและเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ ทั้งนี้ การดำเนินการจะครอบคลุมถึงเอกสาร เครื่องมือที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน ชัดเจน ใช้เครื่องมือและวิธีการ หลากหลาย การวางแผนดำเนินการแบบมีส่วนร่วม มีการบันทึกผล รายงานผล รับรองผล และยังสามารถนำผลที่ได้นำไปใช้พัฒนาผู้เรียนและการเรียนการสอนของผู้สอนด้วย

จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายของการวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถสรุปความหมายของการวัดและประเมินผลได้ว่า หมายถึง การใช้แบบทดสอบ การดูผลงานของผู้เรียน และการสัมภาษณ์ผู้เรียนถึงความคิดเห็นและความพึงพอใจในผลลัพธ์ที่ได้จากการเรียน ทั้งก่อนและหลังเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมและพัฒนาสุขภาวะทางจิตในผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

กระบวนการด้านการวัดและประเมินผล

ชลดา ยาวิลละและคณะ (2566) ได้เสนอกระบวนการในการวัดและประเมินผลไว้ ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนและนักเรียนได้มีการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการใช้หลักสูตร
2. ครูผู้สอนและนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น
3. จัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา
4. จัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลการใช้หลักสูตร
5. นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

พรทิศา จุลสุคนธ์ และชัชชพนธ์ จันวงศ์เดือน (2565) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบผู้เรียน ทั้งก่อน ขณะและหลังเรียน มีดังนี้

1. ก่อนเรียนคือ ผู้สอนดำเนินการตรวจสอบผู้เรียนก่อนการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบระดับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน โดยสามารถเลือกใช้เครื่องมือแบบทดสอบและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน สำหรับการวัดและประเมินผลแบบไม่ทางการ เป็นการสอบถามความเห็น แสดงความคิดเห็น และการสนทนากัน

2. ขณะเรียนคือ ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนขณะที่ดำเนินการเรียนการสอน ในชั้นเรียน แบ่งเป็นรายคาบ หรือตลอดภาคเรียน ได้แก่ สอบถามความคิดเห็นผู้เรียน ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน ผู้เรียนสามารถสะท้อนความคิดเห็นให้แก่ผู้สอน เพื่อผู้สอนจะนำมาใช้วางแผนการเรียนการสอนครั้งต่อไป นอกจากนั้น การสนทนาแลกเปลี่ยนร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและผู้เรียนด้วยกันเอง เน้นที่การทำกิจกรรมร่วมกัน ขณะเดียวกันผู้สอนสามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและบันทึกข้อมูล เพื่อดูความก้าวหน้าในการเรียน ความสนใจในการเรียน และการมีส่วนร่วมในห้องเรียน อีกทั้งยังพร้อมปรับกิจกรรมให้เหมาะสม

3. หลังเรียน คือ ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนท้ายคาบเรียน หรือเมื่อจบปลายภาคเรียน เป็นการสรุปผลว่าผู้เรียนบรรลุผลมากน้อยเพียงใด และได้ผลการเรียนอยู่ในระดับใด ทั้งนี้ หลังเรียนจะเป็นแบบทางการอย่างเดียว โดยใช้เครื่องมือแบบทดสอบ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ ขณะเดียวกัน ผู้สอนจะตรวจสอบ รายงาน บันทึกผลการเรียน แฟ้มสะสมผลงาน และโครงการที่มอบหมาย

จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการด้านการวัดและประเมินผลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันออกแบบการวัดและประเมินผล จากนั้นกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมิน โดยแบ่งการวัดและประเมินผลออกเป็น 3 ช่วง คือ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงการวัดผลของตนเองและมีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่ตลอดระยะเวลาที่เรียน

ตอนที่ 3 โรงเรียนผู้สูงอายุ

3.1 วัดดูประสงค้ในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

อาสนวิหารนักบุญอันนา (2559) มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ดังนี้

- 1) เพื่อเป็นสถานที่เรียนรู้ของผู้สูงวัยในการพัฒนาตนเองให้มีสุขภาพที่ดีแบบองค์รวม
- 2) เพื่อเป็นสถานที่ที่ผู้สูงอายุได้ แสดงศักยภาพของตนเองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิตซึ่งกันและกันซึ่งกันและกัน
- 3) เพื่อเป็นศูนย์รวมจิตใจของเพื่อนวัยเดียวกันในการสร้างความสุข ช่วยเหลือเกื้อกูล
- 4) เพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างบุคคลสามวัยในการเอื้ออาทรและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

5) เพื่อเสริมสร้างการเป็นจิตอาสาของบุคคลสามวัยในการบำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม

6) เพื่อเสริมสร้างวิถีชุมชนเข้มแข็งในการเตรียมรับการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยอย่างมีคุณภาพ

โรงเรียนผู้สูงอายุ(ชราบาล) (2560) ตำบลห้วยม่วง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ดังนี้

- 1) เพื่อส่งเสริมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 2) เพื่อส่งเสริมด้านการพัฒนาตนเอง การดูแลตนเอง คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้สูงอายุ
- 3) เพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ
- 4) เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถสร้างสรรค์และสร้างประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม
- 5) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ คุณค่าทางภูมิปัญญาที่ผู้สูงอายุมีให้เป็นที่ประจักษ์และยอมรับในสังคม

6) เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้ดำรงสืบต่อไป

3.2 แนวทางการดำเนินการของโรงเรียนผู้สูงอายุ

การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2559) มีแนวทางการดำเนินการ โดยโรงเรียนผู้สูงอายุเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาและการพัฒนาทักษะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ กิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุจะเป็นเรื่องที่คุณสูงอายุสนใจและมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ช่วยเพิ่มพูนเจตคติ เพิ่มความรู้ และทักษะในชีวิตที่จำเป็น โดยวิทยากรจิตอาสาหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนผู้สูงอายุนั้นคือ พื้นที่ที่ผู้สูงอายุจะได้แสดงศักยภาพ ด้านการถ่ายทอดภูมิปัญญา ความรู้ประสบการณ์ ที่มีแก่บุคคลอื่น เพื่อสืบสานให้คงคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียนผู้สูงอายุหลายแห่งจัดตั้งขึ้นโดยใช้อาคารโรงเรียนเก่าหรือภายในวัดหรือบ้านของผู้ก่อตั้ง ให้เป็นสถานที่ดำเนินการของโรงเรียน และในระยะแรกอาจเป็นเพียงการรวมกลุ่มพบปะเพื่อพูดคุยกัน หลังจากนั้นได้มีการพัฒนาให้มีรูปแบบให้ดีขึ้นและชัดเจนยิ่งขึ้น มีกิจกรรมที่หลากหลายที่สนองความต้องการของผู้สูงอายุ หรืออาจเป็นการขยายกิจกรรมจากที่มีการดำเนินการอยู่แล้ว เช่น ศูนย์บริการทางสังคมแบบมีส่วนร่วม (ศาลาสว่างสุข) ศูนย์สามวัย ธนาคารความดี เป็นต้น โรงเรียนผู้สูงอายุในปัจจุบันสามารถมีรูปแบบและกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ ความต้องการของผู้สูงอายุ การจัดกิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุ จะกำหนดตารางกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ไว้ชัดเจนระยะเวลาเปิดเรียนอาจเป็นตลอดปีหรือเปิดเป็นช่วงเวลาตามหลักสูตรที่จัดอบรม โดยที่ส่วนใหญ่จะจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 วัน

3.3 วัตถุประสงค์ของโรงเรียนผู้สูงอายุ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2560)

- 1) เพื่อส่งเสริมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- 2) เพื่อส่งเสริมด้านการพัฒนาตนเอง การดูแลตนเอง คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้สูงอายุ
- 3) เพื่อเสริมสร้างสุขภาพที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุ
- 4) เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถสร้างสรรค์และสร้างประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม
- 5) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ คุณค่าทางภูมิปัญญาที่ผู้สูงอายุมีให้เป็นที่ประจักษ์และยอมรับ

ในสังคม

- 6) เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้ดำรงสืบต่อไป

3.4 ประโยชน์ที่ผู้สูงอายุได้รับจากโรงเรียนผู้สูงอายุ

- 1) ด้านสุขภาพร่างกาย ทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความกระฉับกระเฉง สามารถลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วย และลดระยะเวลาการพึ่งพาผู้อื่น อีกทั้งผู้สูงอายุยังมีอายุที่ยืนยาว
- 2) ด้านจิตใจ ช่วยให้คลายเหงา สดชื่น สุขภาพจิตดี มีความรู้สึกภาคภูมิใจและตระหนักในคุณค่า ความสามารถของตนเอง และมีมุมมองเชิงบวกต่อตนเอง
- 3) ด้านสังคม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนวัยเดียวกันและคนต่างวัย สามารถได้รับการยอมรับในฐานะสมาชิกของกลุ่ม
- 4) ด้านจิตปัญญา มีความฉลาดรอบรู้แตกฉานด้านสุขภาพ มีความรู้เท่าทันและเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามวัย
- 5) ด้านเศรษฐกิจ เรียนรู้ทักษะทางด้านอาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพสร้างงาน สร้างรายได้ ช่วยเหลือและสนับสนุนตนเองได้ต่อไป

3.5 ประโยชน์ของโรงเรียนผู้สูงอายุ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2560)

- 1) โรงเรียนผู้สูงอายุเป็นพื้นที่เรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ ร่วมกันสืบสานภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ดำรงสืบทอดและเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน
- 2) โรงเรียนผู้สูงอายุเป็น “เวที” ที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม รวมไปถึงอาจเป็นแรงผลักดันให้เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในชุมชน และสามารถเป็นผู้มีแนวทางการดำเนินงานให้แก่โรงเรียนผู้สูงอายุ

3.6 ขั้นตอนการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2560)

- 1) ประชุมประชาคมเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือจากพื้นที่
- 2) คัดเลือก และแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 3) จัดทำแผนขั้นตอนในการดำเนินงาน
- 4) จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 5) ขับเคลื่อนการดำเนินงาน
- 6) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

3.7 โครงสร้างโรงเรียนผู้สูงอายุ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2560)

การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพ ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1) ที่ปรึกษาโรงเรียนผู้สูงอายุ การตั้งที่ปรึกษาของโรงเรียนผู้สูงอายุเป็นกลยุทธ์ในการสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีส่วนร่วมในการรับรู้การดำเนินงานของโรงเรียน และ เป็น “ใบเบิกทาง” ให้แก่การดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุ ซึ่งมีผลต่อการสร้างความน่าเชื่อถือในการทำงาน และถือเป็นการสร้างพันธมิตรในการทำงานชั้นเยี่ยม ที่ปรึกษาของโรงเรียนผู้สูงอายุ อาจเป็นฝ่ายสงฆ์ ฝ่ายฆราวาส เช่น นายอำเภอ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการหรือข้าราชการเกษียณ เป็นต้น

2) ครูใหญ่ หรือประธาน หรือผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ องค์ประกอบนี้ เป็นส่วนสำคัญมากและถือเป็น “หัวใจ” ของการขับเคลื่อนงาน ผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นครูใหญ่ หรือประธาน หรือผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่เป็นแกนนำที่เป็นผู้ริเริ่มงานของโรงเรียนผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่ที่ได้รับการยอมรับและศรัทธาจากกลุ่มผู้สูงอายุด้วยกัน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการประสานงาน และรังสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

3) คณะกรรมการและแกนนำร่วมขับเคลื่อน ถือเป็นอีกหนึ่งเงื่อนไขของความสำเริง เพราะกลไกหลักในการเคลื่อนงานของโรงเรียนผู้สูงอายุ การกำหนดจำนวนคณะกรรมการหรือแกนนำร่วมขับเคลื่อนขึ้นอยู่กับภาระงานที่ หรือแบ่งงานภายในโรงเรียนผู้สูงอายุแต่ละแห่ง ที่มีวิทยากรจิตอาสาเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นประการหนึ่งของโรงเรียนผู้สูงอายุเพราะใช้ทุนทางสังคมและวัฒนธรรม ที่มีเป็นตัวตั้งขับเคลื่อน ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น วิทยากรจากสมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุด้วยกัน ข้าราชการบำนาญ พระสงฆ์ รวมถึงการขอความอนุเคราะห์ วิทยากรจิตอาสาจากหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ทั้งในลักษณะเครือข่าย ทางสังคม เช่น กศน. ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร รพ.สต. โรงพยาบาลสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในแต่ละจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

การบริหารจัดการของโรงเรียนผู้สูงอายุ ประกอบไปด้วย หลัก 5 ก ดังนี้

กลุ่ม ต้องสร้างการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุให้เกิดขึ้น ทั้งที่เป็นกลุ่มแกนนำ คณะทำงาน และกลุ่มสมาชิก หรือกลุ่มนักเรียนผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นเป้าหมายของการทำงาน ในขั้นนี้อาจมีกลยุทธ์ในการสร้างความเป็นกลุ่มก้อนได้หลายวิธี เช่น การเปิดรับสมัครสมาชิกหรือนักเรียนผู้สูงอายุ การต่อยอดจากกลุ่มเดิมที่เคยมีอยู่ในชุมชน เช่น ชมรมผู้สูงอายุ การสร้างสัญลักษณ์ของความเป็น กลุ่มสมาชิก อาทิ มีสัญลักษณ์โรงเรียนผู้สูงอายุมีสื่อสัญลักษณ์ของนักเรียนผู้สูงอายุ เป็นต้น

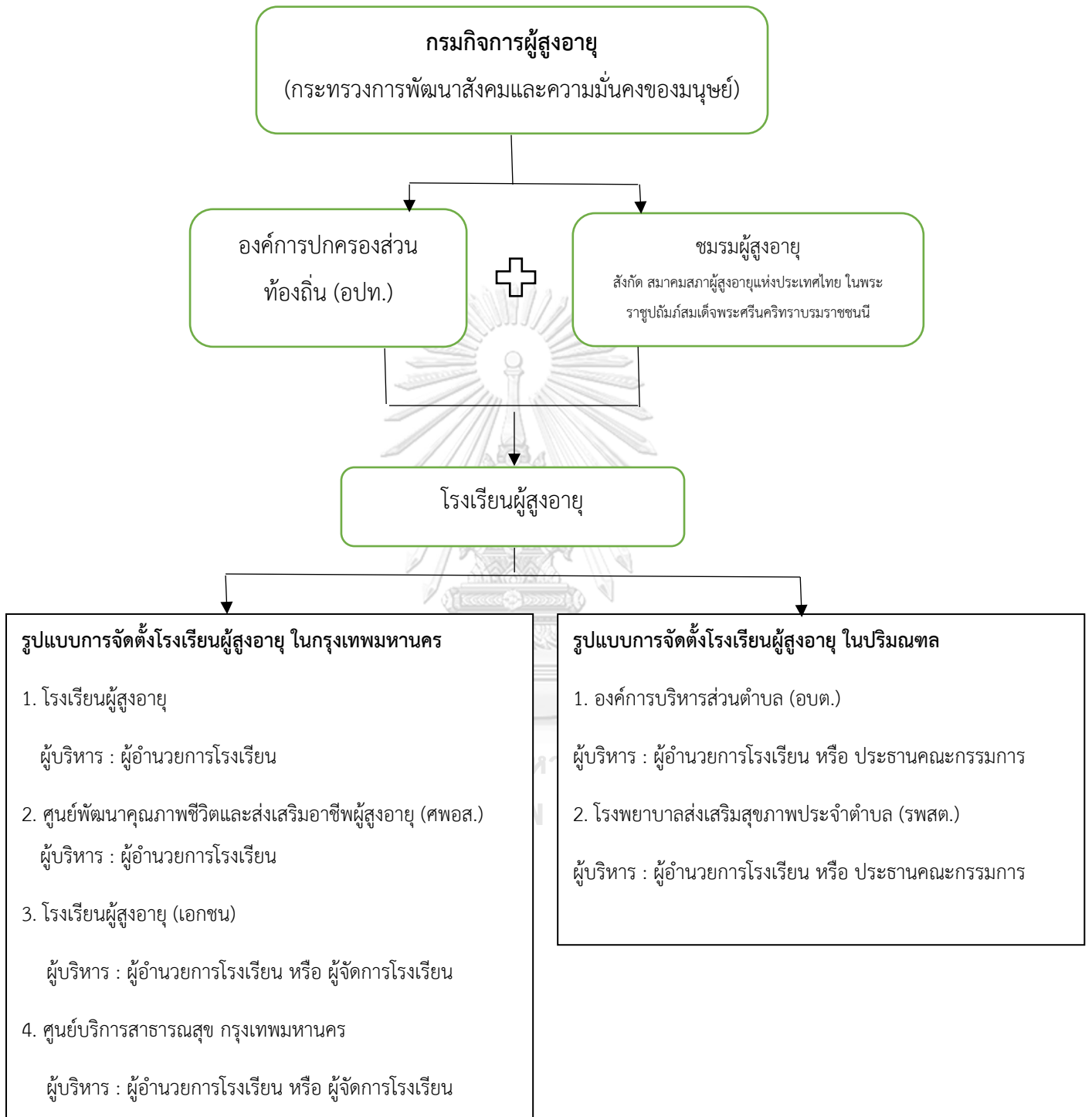
กรรมการ ถือเป็นตัวแทนของสมาชิกกลุ่มที่จะทำหน้าที่ในการบริหารจัดการกลุ่มให้การทำงานประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ควรสร้างกระบวนการคัดเลือกผู้ที่จะทำหน้าที่ดังกล่าว แบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ ช่วยกันขับเคลื่อนการทำงานให้ประสบความสำเร็จ เป็นการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้การบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุมีประสิทธิภาพ

กติกาหรือข้อตกลงร่วมกัน ต้องเกิดจากความเห็นพ้องต้องกันของสมาชิกในโรงเรียน ผู้สูงอายุ เหมือนเป็นสัญญาใจที่มีต่อกันว่าจะร่วมกันยึดถือและปฏิบัติตาม ซึ่งจะเป็นแนวทางที่ทำให้ การดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน แม้ว่าเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการชุด ใหม่จะยังคงมีแนวทางการทำงานเดิมให้เห็นและพัฒนาต่อยอดได้

กิจกรรม ในระยะเริ่มแรกอาจเน้นไปที่การสร้างกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เช่นการจัดให้มาพบปะกันทุกเดือน มีกิจกรรมร้องเพลง กิจกรรมนันทนาการรูปแบบอื่น ๆ กิจกรรม ถ่ายทอดภูมิปัญญาให้กับเด็กและเยาวชนหรือการรวมกลุ่ม ออกกำลังกาย เมื่อมีประสบการณ์มากขึ้น จึงเคลื่อนไปสู่การทำกิจกรรมที่ตอบสนองปัญหาและความต้องการที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น การบูรณาการโรงเรียนผู้สูงอายุเข้ากับการทำงานของ “ธนาคารความดี”

กองทุน การขับเคลื่อนงานของโรงเรียนผู้สูงอายุให้เป็นไปอย่างมั่นคงจำเป็นต้องเรียนรู้ วิธีการหางบประมาณเพื่อการดำเนินงานด้วยตนเอง วิธีการหางบประมาณเข้ากองทุนของกลุ่มอาจ จำแนกได้เป็น การสร้างกองทุนของตนเองการเก็บค่าสมาชิก การขอรับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา การ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม การเขียนโครงการเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก หน่วยงาน แหล่งทุนต่าง ๆ เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) กองทุน ผู้สูงอายุ กองทุนสุขภาพตำบล สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นต้น อย่างไรก็ตาม งบประมาณไม่ใช่หัวใจของการขับเคลื่อนงานได้เท่ากับการมีจิตอาสาหรือจิตสาธารณะที่ จะสร้างสรรค์สวัสดิการทางสังคมในการดูแลผู้สูงอายุ

จากการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้สูงอายุมีหน่วยงานที่ดำเนินการค่อนข้างหลากหลาย ประกอบด้วย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กระทรวงศึกษาธิการ), กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (กระทรวงมหาดไทย), สถาบันวิทยาลัย ชุมชน (กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม), กระทรวงแรงงาน, กรมอนามัย (กระทรวงสาธารณสุข), สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม), วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ชมรมผู้สูงอายุ (สมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยใน พระราชูปถัมภ์ฯ) เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกหน่วยงานที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้สูงอายุคือ กรมกิจการผู้สูงอายุ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) โดยมีงบประมาณ สนับสนุนได้จากแหล่งทุนต่าง ๆ ได้แก่ กองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), กองทุน ผู้สูงอายุ, กองทุนสุขภาพตำบล, และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2560) และมีโครงสร้างการดำเนินงานและบุคลากร ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 โครงสร้างการดำเนินงานและบุคลากรของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.8 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ของโรงเรียนผู้สูงอายุ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2560)

1) มีผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่ทุ่มเท เสียสละ และมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์กิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุ เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผู้สูงอายุ หรือผู้นำทางด้านจิตใจ เช่น พระภิกษุ เพราะมีผลโดยตรงต่อการสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นทั้งแก่ผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกของโรงเรียน หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่มาของความร่วมมือและการสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน

2) มีเป้าหมายชัดเจนและมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ถือเป็นกำหนดทิศทางการทำงานที่สร้างความเข้าใจร่วมกันในหมู่คณะกรรมการหรือแกนนำ จะเป็นพลังที่เข้มแข็งในการทำงานร่วมกันและการจัดให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ ถือเป็นกลไกในการเชื่อมร้อยความเป็นกลุ่ม และความเป็นชุมชนของผู้สูงอายุให้เกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ในการขับเคลื่อนงานโรงเรียนผู้สูงอายุให้บรรลุผล

3) มีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดความผูกพันและความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน กลไกที่ทำให้สมาชิกมีส่วนร่วมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมประจำเดือน การสร้างเวทีในการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การร่วมกันดำเนินงาน

4) มีเครือข่ายทางสังคมที่เข้มแข็ง การสร้างเครือข่ายทางสังคมที่เข้มแข็ง อาจพิจารณาได้ 2 ระดับ คือ การสร้างเครือข่ายทางสังคมภายในกลุ่มหรือในหมู่สมาชิกของโรงเรียนผู้สูงอายุด้วยกัน เช่น ในรูปแบบคณะกรรมการ หรือการมีตัวแทนในแต่ละหมู่บ้าน และการให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงาน องค์กรภายนอก เพื่อประสานพลังในการทำงานร่วมกัน

5) มีการเรียนรู้และพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยการทบทวนตนเองและสรุปบทเรียนในการทำงานเป็นระยะ เรียนรู้จุดแข็ง จุดอ่อน ข้อที่ควรพัฒนาให้ดีขึ้น และนำมาพัฒนากระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง

6) มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนุนเสริม การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น งบประมาณ บุคลากร สถานที่ การประสานเครือข่าย เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญที่จะผลักดันให้การเคลื่อนงานของโรงเรียนผู้สูงอายุเกิดขึ้นได้ และดำเนินการไปอย่างราบรื่นหน่วยงานที่สนับสนุนการดำเนินงาน ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และมูลนิธิต่างๆให้การสนับสนุนงบประมาณ เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), กองทุน ผู้สูงอายุ, กองทุนสุขภาพตำบล และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นต้น

3.9 หลักสูตรของโรงเรียนผู้สูงอายุ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2560)

1) ชื่อหลักสูตร : หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (โรงเรียนผู้สูงอายุ)

กรอบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 3 กลุ่มวิชา คือ

1.1) วิชาชีวิต (50 %) หมายถึง ความรู้ ทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุในการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2) วิชาชีพ (30 %) หมายถึง แนวทางการส่งเสริมความรู้ ทักษะด้านอาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

1.3) วิชาการ (20 %) หมายถึง การสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ

2) จำนวนชั่วโมงที่เรียนตลอดหลักสูตร

2.1) ระยะเวลาเรียน 3 เดือน เรียนสัปดาห์ละ 1 วัน ๆ ละ 4 ชั่วโมง

2.2) เรียนไม่น้อยกว่า 48 ชั่วโมง แบ่งเป็นภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

2.3) ผู้เรียนไม่ควรเกินห้องละ 25 คน

3) การประเมินผล

ใช้แบบทดสอบ คู่มืองาน วัดความพึงพอใจของผู้เรียน และไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

4) ผลที่คาดหวัง

ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างมีศักดิ์ศรี มีศักยภาพ พึ่งตนเองได้นานที่สุด

จากข้อมูลการบริหารหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนผู้สูงอายุ สังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แสดงดังแผนภาพที่ 3

CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนภาพที่ 3 หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (โรงเรียนผู้สูงอายุ, กรมกิจการผู้สูงอายุ 2560)

ตารางที่ 3 ตารางหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (โรงเรียนผู้สูงอายุ, กรมกิจการผู้สูงอายุ 2560)

หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 3 กลุ่มวิชา คือ วิชาชีวิต (50 %) วิชาชีพ (30 %) วิชาการ (20 %)

1. กลุ่มวิชาชีวิต (50 %)

หมวดวิชา	ชื่อหัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระวิชา	เวลาเรียน
1. หมวดวิชาสังคม	การใช้ชีวิตในวัยสูงอายุ	เพื่อให้ทราบถึงวิธีการและแนวปฏิบัติเพื่อการใช้ชีวิตที่เหมาะสมในวัยสูงอายุ	1. การเตรียมตัวก่อนวัยสูงอายุด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพ 2. การเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจ ร่างกาย สังคม เศรษฐกิจ 3. กิจกรรมในวัยสูงอายุ 4. การใช้ชีวิตร่วมกับคนหลายวัย	2 ชั่วโมง
	การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	เพื่อให้มีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน	1. พัฒนาทักษะการพูด การฟัง การคิด 2. พัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา	2 ชั่วโมง
	สุขภาพกาย (3 อ)	เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความเข้าใจในหลักโภชนาการที่ดี การออกกำลังกาย และการจัดการอารมณ์ในวัยสูงอายุ	1. ความเข้าใจที่ดีต่อโภชนาการ และคุณลักษณะของโภชนาการที่ดี 2. ผลของอาหารต่อการเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุ 3. อาหารที่ผู้สูงอายุควรบริโภคบ่อย อาหารที่ควรหลีกเลี่ยง 4. อาหารที่แนะนำต่อโภชนาการ	2 ชั่วโมง
	1.2 การออกกำลังกาย (เน้นการออกกำลังกาย)		1. การปฏิบัติกิจกรรมประจำวันของผู้สูงอายุ 2. จุดมุ่งหมายของการออกกำลังกาย	3 ชั่วโมง

หมวดวิชา	ชื่อหัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระวิชา	เวลาเรียน
หมวดวิชา 2. หมวดวิชาชีพ และสุขภาพ	ด้วยตนเอง)		3. การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของผู้สูงอายุ 4. การดูแลสุขภาพอนามัยตามสุขบัญญัติ และการพักผ่อนที่เหมาะสมของผู้สูงอายุ	
	1.3 อารมณ์		การเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ในวัยสูงอายุ	1 ชั่วโมง
	2. การดูแลสุขภาพช่องปาก	เพื่อให้ทราบวิธีการดูแลสุขภาพช่องปาก	1. การแปรงฟัน การใช้ยาสีฟัน และการบำรุงรักษาเหงือกและฟัน 2. อาหารที่ควรบริโภคเพื่อสุขภาพของปาก 3. สุขนิสัยสำหรับผู้สุขภาพในช่องปาก 4. การปฏิบัติตนเมื่อมีอาการในช่องปาก	1 ชั่วโมง
3. สุขภาพใจ	เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถจัดการความเครียด และยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นในวัยสูงอายุ		1. การจัดการความวิตกกังวลสำหรับผู้สูงอายุเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ 2. การใช้การป้องกัน 3. การยอมรับในสภาพชีวิต สังหาร การปลง 4. การใช้วิถีทางจิตวิทยา 5. การใช้วิถีทางศาสนา 6. การวางอุเบกขา 7. การใช้จิตภาวนา สมาธิ 8. การบริหารสุขภาพจิตในวัยสูงอายุ	2 ชั่วโมง

หมวดวิชา	ชื่อหัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระวิชา	เวลาเรียน
3. หมวดวิชา สภาพแวดล้อม	1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและที่พักอาศัยในวัยผู้สูงอายุ	- เพื่อสร้างความรู้ทัศนคติต่อความจำเป็นที่จะต้องสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ - การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของผู้สูงอายุ	- การยอมรับสภาพสังคม - การมองโลกในแง่ดี - การหลีกเลี่ยงการอยู่คนเดียว 1. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ห้องนอน พื้นที่ใช้สอยทั่วไป และห้องน้ำ 2. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก - การทำราวจับพุงตัว - การเลือกใช้ส้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ - การปรับพื้นผิวสัมผัส - พื้นผิวต่างระดับ - การปรับประทุนได ประตุ 3. การจัดทำสัญญาณเตือนภัยสำหรับผู้สูงอายุ	2 ชั่วโมง
4. หมวดวิชา วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา	1. การนำหลัก ศาสนา มาใช้ ในชีวิตประจำวัน 2. การทำสมาธิวิปัสสนา	- เพื่อให้สามารถปรับตนเองให้มีความสุขในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ดำรงสืบต่อไปและเสริมสร้างคุณค่าทางภูมิปัญญาของผู้สูงอายุให้	การนำหลักศาสนาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 1. ประโยชน์ของการทำสมาธิ 2. รูปแบบการทำสมาธิทั่วไป 3. รูปแบบการทำสมาธิ เพื่อบำบัดกายและใจ	2 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง

หมวดวิชา	ชื่อหัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระวิชา	เวลาเรียน
5. กิจกรรม นันทนาการ (เลือกเสรี)		เป็นที่ประจักษ์และยอมรับ		
	3. การถ่ายทอด ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ	เพื่อเพิ่มการสืบทอด วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1. ภูมิปัญญาไทย 2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4 ชั่วโมง
	1. กิจกรรมเข้าจังหวะ	เพื่อให้ผู้สูงอายุคลายเหงา	ลีลาศ / รำไทย / บำสวดโลบ / อื่นๆ	3 ชั่วโมง
	2. ดนตรี / ร้องเพลง	เพื่อให้ผู้สูงอายุคลายเหงา	1. ประโยชน์ของดนตรี การเล่นดนตรี การร้องเพลง 2. รูปแบบการใช้ดนตรีเพื่อการบำบัดกายและใจ 3. พัฒนากิจกรรมในการร้อง การเล่นดนตรี	3 ชั่วโมง
	3. การออกกำลังกาย	เพื่อให้ผู้สูงอายุเห็นความสำคัญและ ออกกำลังกายอย่างถูกวิธี	1. การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ 2. พัฒนากิจกรรมออกกำลังกาย 3. การบันทึกปริมาณ / การออกกำลังกายในน้ำ (ในพื้นที่ มีสถานที่ ที่เหมาะสม ไม่เป็นอันตรายต่อผู้สูงอายุ)	2 ชั่วโมง
	4. การนวดแผนไทย / ธรรมชาติดำบัด		1. ประโยชน์ของการนวด 2. การนวดแผนไทยที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ (นวดให้ ตนเอง , นวดให้ผู้อื่น) 3. พัฒนากิจกรรมนวดด้วยตนเองเพื่อสุขภาพกายใจ 4. ประโยชน์ของสมุนไพรไทย	3 ชั่วโมง

หมวดวิชา	ชื่อหัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระวิชา	เวลาเรียน
			5. วาริบำบัด	

2. กลุ่มวิชาชีพ (30 %)

หมวดวิชา	ชื่อหัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระวิชา	เวลาเรียน
1. หมวดวิชา เศรษฐกิจ	1. การมีอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย	เพื่อสร้างสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ	1. หลักการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุเกี่ยวกับรูปแบบระยะเวลา ค่าตอบแทน สวัสดิการ 1.1 การประกอบอาชีพในระบบ /นอกระบบ 1.2 แหล่งทุนของผู้สูงอายุ 2. การบริหารจัดการด้านการตลาดและการเงิน ของอาชีพเสริม 3. พัฒนาทักษะอาชีพที่ตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อเพิ่มความชำนาญ	4 ชั่วโมง
	2. การจัดทำบัญชีครัวเรือน	เพื่อเรียนรู้การทำบัญชีรายจ่ายรายรับตามทรัพย์สิน ตามวิถีแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	การจัดทำบัญชีครัวเรือน	2 ชั่วโมง
3. กลุ่มวิชาการ (20 %)	3. เศรษฐกิจพอเพียง	เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. การใช้ชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	2 ชั่วโมง
	4. งานฝีมือต่างๆ	เพื่อเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพ	ศิลปะ / หัตถกรรม/ อินาๆ	6 ชั่วโมง

3. กลุ่มวิชาการ (20 %)

หมวดวิชา	ชื่อหัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระวิชา	เวลาเรียน
1.หมวดวิชาสังคม	1. กฎหมายและสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ	1. เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ 2. เพื่อให้รับทราบ และสามารถเข้าถึงสิทธิของผู้สูงอายุ	1. ความรู้เบื้องต้นกฎหมายเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เช่น พ.ร.บ. ผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 กฎหมายผู้สูงอายุ พินัยกรรม มรดก การทำสัญญาหรือนิติกรรมทางกฎหมาย การโอนกรรมสิทธิ์ 2. สิทธิประโยชน์ทางกฎหมายของผู้สูงอายุ 3. แหล่งให้บริการสิทธิประโยชน์ต่างๆ สำหรับผู้สูงอายุพร้อมช่องทางในการติดต่อ อาทิ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์	2 ชั่วโมง
	2. จิตอาสาเพื่อชีวิตและสังคม	เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการเป็นจิตอาสา	1. คุณค่าของผู้สูงอายุ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม 2. การทำงานจิตอาสา - ความหมายของคำจำกัดบริการ และจิตอาสา - ลักษณะของคนที่เป็นจิตอาสา -กิจกรรมจิตอาสา ได้แก่ กิจกรรมทางสังคม ศาสนา การศึกษา วัฒนธรรมบริการจิตอาสา และกิจกรรมพัฒนา	2 ชั่วโมง
	3. การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร	เพื่อให้ผู้สูงอายุนำความรู้ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารมาใช้	1. ประโยชน์ของการใช้คอมพิวเตอร์ / Smart Phone 2. ประโยชน์ และข้อควรระวังในการใช้สื่อออนไลน์	2 ชั่วโมง
หมวดวิชา	ชื่อหัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระวิชา	เวลาเรียน
2.หมวดวิชา	การออมในวัยสูงอายุ	เพื่อสร้างสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ	1. ความหมายการออมและความสำคัญของการออม 2. การเก็บออมด้วยตนเอง การทำบัญชีครัวเรือน การฝากเงินธนาคาร กองทุนผู้สูงอายุ 3. การประกันชีวิตที่เหมาะสมของผู้สูงอายุ ความรู้เกี่ยวกับ	1 ชั่วโมง

เศรษฐกิจ	ชื่อหัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	ประกันชีวิต	เวลาเรียน
หมวดวิชา	ชื่อหัวข้อวิชา	วัตถุประสงค์	เนื้อหาสาระวิชา	เวลาเรียน
3.หมวดวิชาและ คุณภาพ	1. โรคเรื้อรังและพบมาก ในวัยสูงอายุ 2. ข้อควรระวังในการใช้ ยา(หลักเบื้องต้น)	เพื่อให้ความรู้การดูแลช่องปากที่ เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	1. โรคเรื้อรังในผู้สูงอายุ สาเหตุ วิธีการป้องกัน ตัวอย่างโรคเรื้อรัง 2. การเกิดภูมิแพ้ในผู้สูงอายุ 3. การปฏิบัติตัวเบื้องต้น การใช้ยาให้ถูกวิธี และข้อควรระวังในการใช้	2 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง

ตอนที่ 4 แนวคิดและทฤษฎีของโรงเรียนผู้สูงอายุ

4.1 ความหมายของโรงเรียนผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ (2559) โรงเรียนผู้สูงอายุ เป็นรูปแบบหนึ่งในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการศึกษาการพัฒนาทักษะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และกิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุจะเป็นเรื่องสำหรับผู้สูงอายุสนใจและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ช่วยเพิ่มพูนความรู้ทักษะชีวิตที่จำเป็น โดยวิทยากร จิตอาสาหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขณะเดียวกันก็เป็นพื้นที่ที่ผู้สูงอายุจะได้แสดงศักยภาพโดยการถ่ายทอดภูมิความรู้ประสบการณ์ที่สั่งสมแก่บุคคลอื่น เพื่อสืบสานภูมิปัญญาให้คงคุณค่าคู่กับชุมชน

อาสาสมัครนักบุญอันนา (2559) โรงเรียนผู้สูงอายุ คือ การช่วยเหลือแบ่งปัน ประารถนาให้ผู้สูงวัยมีความสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ มีพลังในการดำเนินชีวิตบั้นปลายอย่างมีความสุข โดยวางแผนจัดเนื้อหาหลักสูตรให้คล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและสุขภาวะจิตวิญญาณ (Spiritual Development) แบบองค์รวม

โรงเรียนผู้สูงอายุ(ชราบาล) (2560) ตำบลห้วยม่วง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น กล่าวว่า โรงเรียนผู้สูงอายุ เป็นสถานที่ซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการจัดการศึกษาและการพัฒนาทักษะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ภายในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุที่มุ่งเน้นคือเรื่องสำหรับผู้สูงอายุให้สนใจและมีเล็งสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต อีกทั้งยังช่วยเพิ่มพูนความรู้ทักษะชีวิตที่จำเป็น โดยผู้สอนคือ วิทยากรจิตอาสาหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในขณะเดียวกันโรงเรียนผู้สูงอายุยังเป็นพื้นที่ที่ผู้สูงอายุจะได้แสดงศักยภาพ มีการถ่ายทอดภูมิความรู้ประสบการณ์ของตนเอง เพื่อสืบสานภูมิปัญญาให้คงคุณค่าคู่กับชุมชนในบริเวณโรงเรียนผู้สูงอายุ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2563) โรงเรียนผู้สูงอายุ คือ การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมและจัดการศึกษาด้วยการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยรูปแบบที่หลากหลายทั้งในระบบ นอกระบบ และทวิภาคี รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนในการสร้างงาน สร้างรายได้ อีกทั้งยังจัดการศึกษาด้านวิชาชีพให้แก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ ซึ่งหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมและยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

จากการทบทวนบรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายของโรงเรียนผู้สูงอายุ สามารถสรุปความหมายของโรงเรียนผู้สูงอายุ ได้ว่า หมายถึง สถานที่จัดการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งมีแนวทางการจัดหลักสูตรตามแกนกลางของกรมกิจการผู้สูงอายุ โดยเป็นสถานที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

ผู้สูงอายุด้วยกัน เน้นการจัดการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ และมุ่งเน้นการสร้างคุณค่าในตนเอง เป็นผู้สูงวัยอย่างมีคุณค่า และมีสุขภาพที่ดีทั้งทางกายและจิตใจ

4.2 การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุ

เกวลิน จารเทพ (2564) ได้กล่าวถึง รูปแบบการบริหารวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีขอบข่ายงาน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านกิจกรรม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) กิจกรรมที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน ซึ่งมีการให้ความรู้ใน 3 หมวดวิชา คือ วิชาชีวิต วิชาชีพ และวิชาการ

2) กิจกรรมที่จัดขึ้นภายนอกโรงเรียน เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะที่เกี่ยวกับศาสนา และจิตอาสา

2. ด้านกรรมการ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1) คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วยภาคีเครือข่ายที่มาจาก ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน, หัวหน้าหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน, บุคลากรในหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน, บุคลากรภาคีเครือข่าย จำนวนไม่น้อยกว่า 4 คน

2) คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ, ฝ่ายอำนวยการ, ฝ่ายวิชาการ, ฝ่ายกิจกรรม และฝ่ายพัฒนาผู้เรียน

3. ด้านกองทุน ในการจัดหากองทุนมีด้วยกัน 4 แหล่ง คือ

- 1) การสร้างกองทุนด้วยตนเอง
- 2) การขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานภาคธุรกิจเอกชน
- 3) การขอรับบริจาค
- 4) รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มนักเรียนผู้สูงอายุ

4. ด้านภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย 2 ระดับ คือ

- 1) ภาคีเครือข่ายทางด้านสังคมภายในกลุ่มของโรงเรียนผู้สูงอายุ
- 2) ภาคีเครือข่ายจากองค์กรภายนอก จากหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชน

จิรพรรณ โพธิ์ทอง (2563) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุว่า ขั้นตอนการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนแบบบูรณาการในโรงเรียนผู้สูงอายุ มีดังนี้

1) ใช้ข้อมูลปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุจากการสำรวจที่แท้จริง คณะทำงานแบบบูรณาการร่วมกันจัดทำแผน โดยมีการจัดบริการทางวิชาการที่บ้านและในหมู่บ้านเป้าหมาย เป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่ติดบ้านและติดเตียงโดยจัดที่บ้านผู้สูงอายุหรือในหมู่บ้านเช่นการเยี่ยมบ้านการดูแลต่อเนื่องที่บ้าน และการจัดที่ชมรมผู้สูงอายุ ที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุที่ติดสังคม มีดำเนินการจัดตั้งหรือพัฒนาชมรมผู้สูงอายุ โดยโรงเรียนผู้สูงอายุและศูนย์นวัตกรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน โดยเฉพาะการรวมตัวกันในรูปแบบโรงเรียนผู้สูงอายุ

2) ร่วมกันออกแบบโครงการหรือกิจกรรม และการติดตามประเมินผลแบบบูรณาการโดยบูรณาการ ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลชมรมผู้สูงอายุ และสถาบันการศึกษาโดยบูรณาการในการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ โดยกำหนดประเด็นการจัดบริการทางวิชาการที่สอดคล้องกับรายวิชาตามปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุและชุมชน

3) ด้านการวัดประเมินผล จัดทำโดยการกำหนดให้มีการประเมินผลลัพธ์ที่แสดงถึงการดูแลตนเองได้ของผู้สูงอายุ และสังเกตได้ว่าผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีผู้สูงอายุสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง

ดาวรุ่ง คำวงศ์ (2563) ได้กล่าวถึงการบริการวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ไว้ว่า

1) การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับพื้นที่นั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพปัญหาหรือสอดคล้องกับความต้องการความสนใจของผู้สูงอายุเป็นหลัก โดยเป็นลักษณะการพัฒนารูปแบบหลักสูตรแบบการมีส่วนร่วม เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์สภาพปัญหาของพื้นที่พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้สูงอายุ รวมไปถึงการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรม ซึ่งเป็นลักษณะการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุอย่างแท้จริง ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามความต้องการมาเรียนด้วยแรงจูงใจของตนเอง เกิดความพึงพอใจต่อกิจกรรม และทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด

2) การจัดกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุ การจัดกิจกรรมจะเน้นเนื้อหาวิชาที่เป็นประเภทชุดความรู้ที่ผู้สูงอายุต้องรู้ นอกจากนี้ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่อาจจำเป็นต้องมีการทบทวนเนื้อหาวิชาเพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรที่เป็นแนวทางเบื้องต้นและให้ความสำคัญกับเนื้อหาวิชาที่ผู้สูงอายุจำเป็นต้องรู้ ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุและคำนึงถึงบริบทปัญหาสุขภาพเชิงพื้นที่เป็นหลัก

จากการทบทวนบรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุข้างต้น สามารถสรุปใจความสำคัญของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุ ได้โดยจำแนก เป็นขอบข่ายของการบริหารวิชาการ ได้ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตร

หมายถึง การออกแบบหลักสูตรสถานศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกรมกิจการผู้สูงอายุ และพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการเรียนรู้ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของจังหวัด อำเภอ ชุมชน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เพื่อมุ่งเน้นเสริมสร้างวิชาการให้เหมาะสมกับผู้เรียนสูงวัยอย่างมีสุขภาวะทางจิต

2) การจัดการเรียนการสอน

หมายถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาของตามแกนกลางของกรมกิจการผู้สูงอายุ รวมถึงการจัดตารางเรียน ตามเนื้อหาที่ผู้เรียนสนใจ และเหมาะสมกับวัย การคัดเลือกแบบเรียน การใช้สื่อเทคโนโลยี การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีความสุขภาวะทางจิต

3) การวัดและประเมินผล

หมายถึง การกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยการใช้แบบทดสอบ การดูผลงาน การวัดความพึงพอใจของผู้เรียน ทั้ง ก่อนเรียน ขณะเรียน และหลังเรียน โดยมีทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อสรุปผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านสุขภาวะทางจิตให้มีความเหมาะสมต่อผู้สูงวัย

ตอนที่ 5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนผู้สูงอายุ

จักรพันธ์ พรหมฉลวย (2565) ได้กล่าวถึง โรงเรียนผู้สูงอายุและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เข้ามามีบทบาทในการจัดทำแผนการสร้างความเรียนรู้ด้านสุขภาพ โดยมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ได้ให้ความสำคัญในประเด็นผู้สูงอายุเกี่ยวกับการพัฒนา (older persons and development) สูงวัยอย่างสุขภาพดีและมีสุขภาวะ (advancing health and well-being into old age) การสร้างความมั่นใจว่าจะมีสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนและเหมาะสม (ensuring enabling and supportive environment) โดยเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลด้านคุณภาพในชีวิตอย่างรอบด้าน

เกวลิน จารเทพ (2564) สภาพการบริหารโรงเรียนผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า โรงเรียนผู้สูงอายุเป็นสถานที่ที่มีการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ จะประกอบไปด้วยเรื่องที่ผู้สูงอายุสนใจและมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ ซึ่งจัดโดยวิทยากร จัดอาสาสมัครในชุมชนหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมของโรงเรียนผู้สูงอายุ โดยหลักการจัดการ

เรียนการสอนจะมีการกำหนดตารางกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ในแต่ละสัปดาห์ไว้ชัดเจน โดยจะจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 วัน และผู้วิจัยท่านนี้ ได้เสนอ สภาพการบริหารงานโรงเรียนผู้สูงอายุ มีขอบข่ายงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1.ด้านกิจกรรม แบ่งออกเป็น กิจกรรมที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน และกิจกรรมที่จัดขึ้นภายนอกโรงเรียน เป็นกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วม กิจกรรมนันทนาการ ที่สำคัญเป็นกิจกรรมที่ผู้สูงอายุให้ความสนใจ

2.ด้านกรรมการ ประกอบด้วยคณะกรรมการ จำนวน 2 ชุด คือ คณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการบริหาร

3.ด้านกองทุนมีมาจากหลายแหล่ง เช่น จากการเก็บเงินจากสมาชิก จากการขอรับบริจาค จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของผู้สูงอายุ

4.ด้านภาคีเครือข่ายมีทั้งภาคีเครือข่ายภายใน และภาคีเครือข่ายภายนอก เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, โรงพยาบาลประจำตำบล, สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จักรแก้ว นามเมือง (2560) การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ให้มีการดำเนินการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพของผู้สูงอายุ และการดูแลตนเองในผู้สูงอายุ เพื่อช่วยยืดระยะเวลาในการเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดจากภาวะการเสื่อมถอยของสภาพร่างกาย รวมทั้งลดภาวะพึ่งพิงวัยแรงงานในระดับครอบครัวและสังคม โรงเรียนผู้สูงอายุจะมีการจัดหลักสูตร ที่เน้นความรู้เรื่องสุขภาพ สังคม วัฒนธรรม ความรู้ทั่วไป ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และสุขภาพจิต เนื่องจาก โรงเรียนผู้สูงอายุ ตำบลหัวงม พบอัตราผู้สูงอายุที่เป็นโรคซึมเศร้าเนื่องจาก ถูกทิ้งให้อยู่เพียงลำพัง และพบอัตราการฆ่าตัวตายที่เพิ่มสูงขึ้น จึงได้มีการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุขึ้นเพื่อ แก้ปัญหาดังกล่าว และเพื่อเป็นพื้นที่เสริมสร้างสุขภาพและสุขภาพะทางจิตให้แก่ผู้สูงอายุ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในอย่างสง่างาม และมีคุณค่าในตนเอง

มนัส จันทรวงและคณะ (2560) ผู้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรมีความสำคัญ และควรเริ่มจาก การศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานการณ์ของผู้สูงอายุในชุมชนโดยการรวบรวมข้อมูลทางด้าน กายภาพ ชีวภาพ สังคมและเศรษฐกิจ จากนั้นนำไปสร้างโครงสร้างหลักสูตร ศึกษาและนำผลการทดลองใช้หลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการมีเป้าหมายและคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุ

5.2 การดูแลสุขภาพทางจิตในผู้สูงอายุ (Psychological Well-Being)

ฉัตรราชัยวงศ์ และคณะ (2565) ผู้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ศักยภาพการดูแลสุขภาพทางจิตใจของผู้สูงอายุตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า ศักยภาพในการดูแลสุขภาพทางจิตใจของผู้สูงอายุตำบลบ้านดู่ ประกอบด้วย 1) ดานบุคคล ยังคงธำรงค์รักษาวิถีชีวิตภูมิปัญญา โดยการปฏิบัติตามประเพณีและประกอบพิธีกรรมเพื่อเสริมสร้างความสุขทางจิตใจ และรวมกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชนเพื่อส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพทางจิตใจให้แก่ผู้สูงอายุ 2) ดานกายภาพ ปรับปรุงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้สวยงามสามารถเป็นสถานที่พักผ่อน และเหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรม 3) ดานวัฒนธรรมประเพณี มีการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมประเพณีส่งผลต่อความเชื่อและความศรัทธาที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมา ถือเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของชุมชน รวมไปถึงเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ 4) ด้านเครือข่ายชุมชน และ 5) ด้านนโยบายหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเป็นลักษณะของเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน เพื่อสร้างรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้สูงอายุ ประกอบด้วยชุมชน โรงเรียน วัด เทศบาล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยศักยภาพทั้งหมดนี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้สูงอายุในชุมชนมีสุขภาพทางจิตใจที่ดีบนฐานการพึ่งตนเองโดยใช้ศักยภาพของชุมชนเป็นฐาน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในชุมชน

สุทธิพงษ์ เรืองจันทร์ และคณะ (2565) ผู้วิจัยเรื่อง การขับเคลื่อนและประสาทวิทยาศาสตร์: ความสัมพันธ์ระหว่างความแม่นยำในการขับเคลื่อนกับความจำของผู้สูงอายุ พบว่า การขับเคลื่อนประสานเสียงและสุขภาพทางจิตโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาพทางจิตโดยรวมมากที่สุด และมีความสอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพทางจิตด้านการมีจุดมุ่งหมายในชีวิต การยอมรับตนเอง ความงอกงามในตน และการมีสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น แสดงให้เห็นว่า การขับเคลื่อนประสานเสียงเป็นกิจกรรมดนตรีที่สามารถเสริมสร้างสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นได้ และยังพบว่าผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมการขับเคลื่อนมีสุขภาพกายและสุขภาพทางจิตเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น และงานวิจัยทางด้านดนตรีและประสาทวิทยาศาสตร์ พบว่าการขับเคลื่อนเกิดจากการทำงานร่วมกันของสมองที่เกี่ยวข้องซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพของหน่วยความจำเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

ภัทรพร เกษสังข์ และคณะ (2561) ผู้วิจัยเรื่อง การพัฒนาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการสุขภาพของผู้สูงอายุ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์ประกอบของตัวชี้วัดในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลในผู้สูงอายุ คือผู้สูงอายุมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจของตนเอง และผู้สูงอายุฝึกปฏิบัติควบคุมจิตใจและอารมณ์อย่างสม่ำเสมอสามารถสร้างความงอกงามและเห็นคุณค่าในตนเองได้

เวหา เกษมสุข และคณะ (2562) ผู้วิจัยเรื่อง แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนผู้สูงอายุ พบว่า ในการส่งเสริมให้เป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ มีพลังเปลี่ยนแปลงจากภาวะเป็นพลังตามโดยมีองค์ประกอบ 3 ด้านในโรงเรียนผู้สูงอายุ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านความมั่นคงปลอดภัย โดยบูรณาการเนื้อหาสาระกับการเรียนรู้ที่ผู้สูงอายุต้องรู้ ควรรู้ และอยากรู้ เนื้อหาครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุ การป้องกันรักษาสุขภาพ การดำรงชีวิตแบบสูงวัย มีเป้าหมายในชีวิตอย่างคุณภาพ

ยุพา ทองสุข และคณะ (2562) ผู้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผาสุกทางใจของผู้สูงอายุ พบว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ ผู้สูงอายุสามารถปฏิบัติกิจกรรมประจำวันขั้นสูงโดยที่ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ประกอบกับการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ดีโดยเชื่อว่าตนเองสามารถปฏิบัติพฤติกรรมต่างๆ ได้เป็นอย่างดี และรับรู้ว่าคุณเองได้รับการสนับสนุนทางสังคม สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างอิสระ และสามารถจัดการกับอาการเจ็บป่วยหรือการเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุรวมทั้งสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตที่เหลืออย่างชัดเจน รับรู้ว่าตนเองต้องการอะไร และมีความพยายามในการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เจริญเติบโต มีประสบความสำเร็จตามศักยภาพของตน

พระมหาไกรสร โชติปัญโญ (2557) ผู้วิจัยเรื่อง พระพุทธศาสนากับการส่งเสริมสุขภาวะทางจิตใจของผู้สูงอายุในชุมชน พบว่า พระพุทธศาสนามีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการต่างๆ ในการส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น วัดจึงเป็นสถานที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้วยการบูรณาการบทบาททางพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย การประกอบศาสนพิธี การพัฒนาศาสนสถาน การพัฒนาศาสนบุคคล และการพัฒนาศาสนธรรม เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาวัด และเป็นพื้นที่ปฏิสัมพันธ์กับผู้คนในชุมชน

5.3 สุขภาวะ (Well-Being)

ลักขณา ศิริถิรกุล (2550) สุขภาวะ (Well-being) หมายถึง ความเป็นดีอยู่ดี หรือภาวะที่เป็นสุขในลักษณะองค์รวมของสุขภาพด้านต่าง ๆ คือ สุขภาวะทางกาย สุขภาวะทางปัญญา สุขภาวะทางอารมณ์ สุขภาวะทางสังคม และสุขภาวะทางจิต โดยมีความเกี่ยวข้องโยงกับการมีพื้นฐานจากสุขภาพดี (Health) ดีที่สุด เหมาะสม และมีความพึงพอใจ

สุภาพรรณ โคตรจรัส (2552) สุขภาวะที่ดี หมายถึง การที่บุคคลที่มีสุขภาพจิตดีจะมี ความสามารถในการปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี และรับรู้การมีความสุขในชีวิต การมีสุขภาวะที่

ดีจะส่งผลสำคัญต่อการแสดงออกทางอารมณ์อีกด้วย เช่น บุคคลที่มีสุขภาวะที่ดีก็จะมองโลกในแง่ดี มีการจัดการกับความเครียดในชีวิตประจำวันอย่างเป็นระบบ ฉะนั้นการส่งเสริมให้บุคคลมีสุขภาวะที่ดี จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลมีความเป็นอยู่ที่ดี

ขจิตพันธ์ อธิวรรวิชร (2563) สุขภาวะ หมายถึง ผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินประสบการณ์ กับอารมณ์ความรู้สึกทางบวกและทางลบ (positive affect and negative affect) และประเมินทาง ปัญหาเกี่ยวกับความพึงพอใจในชีวิตโดยรวมที่ผ่านมา (life satisfaction) เมื่อเทียบกับมาตรฐานที่ บุคคลตั้งไว้ และความงอกงามในตนเอง (positive or fully functioning / flourishing)

นานันต์ ศักวานี (2561) ได้มีการแจกแจงองค์ประกอบของสุขภาวะ ออกเป็น 7 ด้าน ซึ่งมี ความครอบคลุมทุกมิติของการดำรงชีวิต ดังนี้

1) ด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการ ซึ่งยังประกอบด้วย องค์ประกอบย่อยอีก 4 ด้าน คือ ความยืนยาวของอายุการปลอดจากโรคร้ายไข้เจ็บ โภชนาการและการให้บริการสาธารณสุข

2) การศึกษา ซึ่งครอบคลุมสาระต่าง ๆ ในกระบวนการเรียนรู้ความรู้พื้นฐาน และทักษะ ต่าง ๆ รวมทั้งการเข้าถึงบริการและคุณภาพการศึกษา

3) ชีวิตการทำงาน เนื่องจากประชาชนจะใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่กับการทำงาน การพิจารณา สภาพแวดล้อมการทำงาน จึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ มากและชีวิตการทำงานที่มีคุณภาพก็จะ เกี่ยวข้องกับการจ้างงานและความพอใจในค่าจ้างที่ได้รับ องค์ประกอบด้านนี้ยังรวมถึงปัจจัย องค์ประกอบย่อยในด้านการใช้แรงงานเด็กและผู้หญิงและระบบประกันสังคมด้วย

4) ชีวิตครอบครัวความสัมพันธ์ในครอบครัวถือเป็นประเด็นสำคัญที่ ส่งผลกระทบต่อ “ความ อยู่ดีมีสุข” โครงสร้างและขนาดของครอบครัวเป็นตัวกำหนดระดับความเป็นอยู่ของสมาชิกแต่ละคน ครอบครัวที่มีความรัก ความอบอุ่น ต้องรับรู้ความต้องการของสมาชิกแต่ละคน และดูแลสมาชิกทุกคน อย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ

5) การเติบโตทางเศรษฐกิจ ความยากจน การกระจายรายได้และสวัสดิการ เป็นเครื่องมือ สำคัญ ที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย ความอยู่ดีมีสุข ฉะนั้นการพัฒนาที่ยั่งยืนนี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญ ของ ความอยู่ดีมีสุขการมีปัญหาคความยากจนที่รุนแรง และความไม่เท่าเทียมกันด้านรายได้ระดับสูงสะท้อน “การอยู่อย่างมีทุกข์” ในสังคม ประเด็นเหล่านี้จึงนับเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นของเครื่องชี้วัด “ความ อยู่ดีมีสุข” ด้วย

6) สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย การดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็น สิ่งจำเป็นต่อ “ ความอยู่ดีมีสุข” เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน องค์ประกอบนี้รวมถึงประเด็น

สภาพแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัย การอนามัยแวดล้อม ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะจากปัญหาอาชญากรรม

7) ด้านประชารัฐ หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันจะนำมาซึ่ง “ ความอยู่ดีมีสุข” การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเพิ่มพูนและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมนุษย์ให้เต็มขีดความสามารถเป็นเครื่องมือของการยกระดับความอยู่ดีมีสุขของค้ประกอบนี้จะรวมประเด็นเรื่องความยุติธรรม สิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพทางการเมือง รวมทั้งการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

3.2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being)

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being)

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1) แหล่งข้อมูล

เอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) ในปัจจุบัน ได้แก่

- 1.1) สุขภาวะทางจิต
- 1.2) การบริหารงานวิชาการ

2) การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกรอบแนวคิดในการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ 3) การวัดและประเมินผล การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้มีสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ

3.1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพทางจิต (Psychological well-being)

1) ประชากรและผู้ให้ข้อมูล ในการวิจัย

1.1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 78 แห่ง สังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

1.2) กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนผู้สูงอายุ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกจากโรงเรียนที่เปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน จำนวน 68 แห่ง โดย

1.3) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย โรงเรียนละ 3 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 204 คน ได้แก่

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 68 คน
2. ผู้ดูแลด้านวิชาการหรือคณะกรรมการ จำนวน 68 คน
3. ครูผู้สอนหรืออาสาสมัครสอน จำนวน 68 คน

โดยเมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลจริง สามารถเก็บข้อมูลได้จากโรงเรียนทั้งหมด 58 แห่ง โดยมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 85.3 ของจำนวนโรงเรียนที่เปิดดำเนินการ โดยให้มีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 41 คน
2. ผู้ดูแลด้านวิชาการหรือคณะกรรมการ จำนวน 67 คน
3. ครูผู้สอนหรืออาสาสมัครสอน จำนวน 66 คน

โดยมีรายชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่ยังเปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 รายชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เปิดดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน จำนวน 68 โรงเรียน

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	
โรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร 11 แห่ง	
1. โรงเรียนผู้สูงอายุบ้านบางแค (พื้นที่ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ)	2. โรงเรียนผู้สูงอายุชุมชนวัดไชยทิศ (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2561)
3. โรงเรียนผู้สูงอายุชุมชนดินแดง 4	4. โรงเรียนผู้สูงอายุยานนาวา (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2564)
5. โรงเรียนผู้สูงอายุเขตสายไหม	6. โรงเรียนผู้สูงอายุคลังปัญญาเลิศอุบล 4
7. โรงเรียนผู้สูงอายุมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดำเนินการขับเคลื่อน)	8. โรงเรียนผู้สูงอายุราชภัฏรำไพพรรณี
9. โรงเรียนผู้สูงอายุชุมชนพัฒนา 79	10. โรงเรียนผู้สูงอายุคุณตาคุณยาย ศูนย์เรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน (คันทนายาว)
11. ศูนย์เรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชนศูนย์บริการสาธารณสุข 67 ทวีวัฒนา (โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ)	
โรงเรียนผู้สูงอายุในจังหวัดนครปฐม 20 แห่ง	
12. วิทยาลัยผู้สูงอายุตำบลบางเตย	13. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2564)
14. โรงเรียนผู้สูงอายุ ฒ (ทอ-ผู้-เฒ่า)	15. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลยายชา (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2561)
16. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลสระสั้่ม	17. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกระทุ่มล้ม
18. โรงเรียนผู้สูงอายุ "วัยเก่า" จีวรราย	19. โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบชมรมผู้สูงอายุ
20. โรงเรียนผู้สูงอายุวัดบ้านยาง	21. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลดอนยายหอม
22. โรงเรียนผู้สูงอายุมาบแคร์นใหญ่ใฝ่การศึกษา	23. โรงเรียนผู้สูงอายุ ส.ว. ชะลอวัย
24. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลวังน้ำเขียว	25. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลสระพัฒนา
26. ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมทางกายผู้สูงอายุแบบองค์รวม	27. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลทุ่งขวาง
28. โรงเรียนผู้สูงอายุพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุและ	29. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางแก้วฟ้า

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	
พัฒนาคุณภาพชีวิต	(พระครูอนุกูลพิศาลกิจอุปลัมภ์)
30. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลบางหลวง	31. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลรำแหง
โรงเรียนผู้สูงอายุในจังหวัด นนทบุรี 9 แห่ง	
32. โรงเรียนผู้สูงอายุดอกกล้วยวนาน	33. โรงเรียนผู้สูงอายุอำเภอเมืองนนทบุรี
34. โรงเรียนผู้สูงอายุประจำอำเภอปากเกร็ด	35. โรงเรียนผู้สูงอายุประจำอำเภอบางบัวทอง (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2561)
36. โรงเรียนผู้สูงอายุประจำอำเภอบางใหญ่	37. โรงเรียนผู้สูงอายุอำเภอบางกรวย
38. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลลำโพ (พศพิศลิ่งลำโพ) (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2564)	39. โรงเรียนผู้สูงอายุประจำอำเภอไทรน้อย
40. โรงเรียนผู้สูงอายุปริญญาชีวิตอินเตอร์ประเทศไทย (สอนออนไลน์)	
โรงเรียนผู้สูงอายุจังหวัด ปทุมธานี 7 แห่ง	
41. มหาวิทยาลัยบ้านกระแซงसानสุข/บ้านกระแซง	42. โรงเรียนผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี
43. โรงเรียนผู้สูงอายุ เทศบาลนครรังสิต	44. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองบึงยี่โถ
45. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลลำลูกกา	46. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบึงบา
47. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลบางเตือ (วัดปากบ่อ)	
โรงเรียนผู้สูงอายุจังหวัด สมุทรปราการ 12 แห่ง	
48. โรงเรียนผู้สูงอายุ อบต. แพรกษา (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2564)	49. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลในคลองบางปลากด
50. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบ้านระกาศ	51. โรงเรียนเสริมสร้างคุณภาพผู้สูงอายุเทศบาล ตำบลสำโรงเหนือ
52. กลุ่มผู้สูงอายุตำบลบางพลีใหญ่	53. โรงเรียนผู้สูงอายุปู่ย่าตายาย
54. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลบางเสาธง	55. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองแพรกษาใหม่
56. ชมรมผู้สูงอายุตำบลบางด้วน	57. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางแก้ว
58. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเทศบาลตำบล แพรกษา	59. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางปลา
โรงเรียนผู้สูงอายุจังหวัด สมุทรสาคร 9 แห่ง	
60. โรงเรียนผู้สูงอายุคอกกระบือ	61. โรงเรียนผู้สูงอายุกาหลง
62. โรงเรียนผู้สูงอายุอ้อมน้อย (สาขากำนันวิจิตร)	63. โรงเรียนผู้สูงอายุอ้อมน้อย (สาขาหมู่บ้านศิวา

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	
	รัตน์)
64. โรงเรียนผู้สูงอายุอ้อมน้อย (สาขาอ้อมน้อย)	65. โรงเรียนผู้สูงอายุอ้อมน้อย (สาขาเพชรเกษมธานี)
66. โรงเรียนผู้สูงอายุท่าจีน	67. โรงเรียนผู้สูงอายุอำแพง (ลำผักชี หนองจอก)
68. โรงเรียนประสบการณ์ชีวิตบางโพธิ์ (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2561)	

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตที่ดี ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล เป็นแบบตอบสนองคู่ (Dual-response Format) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) เป็นคำถามลักษณะแบบให้เขียนตอบแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม และร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงและแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เกี่ยวกับภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมเนื้อหา และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้คือ IOC (Item Objective Congruence) โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

3.1) นักวิชาการด้านบริหารการศึกษา 2 ท่าน

3.2) นักวิชาการด้านการวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร 1 ท่าน

3.3) นักวิชาการด้านการศึกษานอกระบบ 1 ท่าน

3.4) ผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ 1 ท่าน

ซึ่งเกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ คือ ใช้ค่า IOC (Item Objective Congruence) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ดังสูตร (วรณี แกมเกตุ, 2555)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้ทรงคุณวุฒิ

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องและสามารถวัดได้ตามนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องและสามารถวัดได้ตามนิยาม

ศัพท์

-1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องและไม่สามารถวัดได้ตามนิยาม

ศัพท์

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิสามารถสรุปรายละเอียดได้ ดังนี้ ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 โดยใช้เกณฑ์ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

4.1) ปรับภาษาของข้อความให้เหมาะสมและชัดเจนมากขึ้น คือ ข้อคำถามรายข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการในตอนที 2 คือ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และการกำหนดจุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล การพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผล และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

5. นำเสนอแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและพิจารณาความเห็นชอบในการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient: α) จากโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Science) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 ซึ่งถือได้ว่า อยู่ในระดับดีมาก หมายถึง แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ได้จริง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1) ขอนหนังสือจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ ดังนี้

3.1.1) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการนำส่งและรับคืนด้วยตนเอง

3.1.2) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการวิชาการ และครูหรือจิตอาสาสอนโรงเรียนผู้สูงอายุ

3.2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2566 โดยนำส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางออนไลน์

3.3) ติดตามการตอบแบบสอบถาม หากแบบสอบถามไม่สมบูรณ์จะนำไปให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามให้สมบูรณ์อีกครั้ง

4.) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยจากแบบประเมิน ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

4.1) การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบ Check list วิเคราะห์โดยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Science) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) โดยนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

4.2) การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต เป็นแบบตอบสนองคู่ (Dual-response Format) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยโปรแกรม SPSS และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ฐานนิยมและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) นำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ โดยใช้การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากสูตร Modified Priority Needs Index (PNIModified) และจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ ใช้สูตรคำนวณ (PNIModified) ดังนี้

$$PNIModified = \frac{I - D}{D}$$

D

เมื่อ I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

4.3) การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอแนะผลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

3.2 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุใน

กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being)

ผู้วิจัยร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) และเสนอผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างแนวทาง เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเป็นแนวทางฉบับสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การจัดทำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุใน

กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being)

1) แหล่งข้อมูล

1.1) ข้อมูลเชิงปริมาณ

ลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being)

1.2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) ในรูปแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) และข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นที่ได้จากการคำนวณหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNImodified) ในตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในตอน 3 ของแบบสอบถาม และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาจัดทำเป็นร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้น ผู้วิจัยนำร่างแนวทางเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพ และนำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุง และแก้ไขร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุใน

กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) ผลสรุปการจัดลำดับความต้องการจำเป็นดังนี้

- 1) การจัดทำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาหลักสูตร เพื่อพิจารณาจากผลสรุปการจัดลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรก
- 2) การจัดทำ (ร่าง) แนวทางการจัดการเรียนการสอน พิจารณาจากผลสรุปการจัดลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรก
- 3) การจัดทำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาหลักสูตร พิจารณาจากผลสรุปการจัดลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรก

3.2.2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being)

1) ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) คือ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่าน ได้แก่ นักวิชาการทางด้านบริหารการศึกษา 1 ท่าน นักวิชาการทางด้านศึกษานอกระบบ 1 ท่าน และผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ 2 ท่าน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) มีลักษณะเป็นคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

นอกจากนี้ ในส่วนท้ายของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) ใช้คำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ดังนี้

1) นำร่างแนวทางที่ปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามา
สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต
(Psychological well-being)

2) นำแบบประเมินเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและ
พิจารณาความเห็นชอบในการจัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์

3) นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการ
พัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะ
ทางจิต (Psychological well-being) เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความ
เหมาะสมและความเป็นไปได้

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1) ขอนหนังสือจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการ และ
ความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จาก
ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการ
บริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต
(Psychological well-being)

3.2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยการนำส่งและรับคืนแบบประเมินความ
เหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุใน
กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) ผ่าน
Google Form

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการ
พัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะ
ทางจิต (Psychological well-being) โดยผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์
ข้อมูล คือ การหาค่าฐานนิยม (Mode) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าฐานนิยม 5 ระดับ
ดังนี้

5 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับมาก

3 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับน้อย

1 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) จากแบบประเมินในลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

3.2.3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุใน

กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being)

1) ผู้วิจัยนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุง แก้ไข และเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being)

2) ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง	การออกแบบการรวบรวมข้อมูล	การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริการทางวิชาการ ของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพทางจิต	ขั้นตอนที่ 1 1.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	แหล่งข้อมูล : เอกสาร หลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	-	การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)	กรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อนำไปกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการและสร้างข้อคำถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพทางจิต

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง	การออกแบบการรวบรวมข้อมูล	การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
	1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 78 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง : 68 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ผู้อำนวยการ 1 คน คณะกรรมการหรือผู้ดูแลด้านวิชาการ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนหรืออาสาสมัครสอน จำนวน 1 คน กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพทางจิต	ประชากร : โรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 78 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง : 68 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล : ผู้อำนวยการ 1 คน คณะกรรมการหรือผู้ดูแลด้านวิชาการ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนหรืออาสาสมัครสอน จำนวน 1 คน กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพทางจิต	เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (Check list) ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาพทางจิต เป็นแบบทดสอบสองคู่ (Dual-response Format) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ	ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ฐานนิยม (Mode) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย หาค่าความแตกต่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้วยค่าดัชนีความ ต้องการจำเป็น (PNI _{modified})	1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพทางจิต
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและ	ขั้นตอนที่ 2	แหล่งข้อมูล : 2.1 จัดทำ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและ	-	การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)	2.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพทางจิต

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง	การออกแบบการรวบรวมข้อมูล	การออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
ประเมินผลตามแนวคิด สุขภาพทางจิต	โรงเรียนผู้สูงอายุใน กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลตาม แนวคิดสุขภาพทาง จิต				ภาวะทางจิต
	2.2 ประเมินความ เหมาะสมและความ เป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางกา พัฒนาการ บริหารงานวิชาการ	ผู้ให้ข้อมูล : ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน (ผอ.โรงเรียนผู้สูงอายุ 2 ท่าน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหาร การศึกษา 1 ท่าน อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษาจากระบบ 1 ท่าน)	เก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาพทางจิต	แบบประเมินตอนที่ 1 การแจกแจงความถี่และ ฐานนิยม แบบประเมินตอนที่ 2 วิเคราะห์เชิงเนื้อหา	2.2 ผลการประเมิน (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการ โรงเรียนผู้สูงอายุใน กรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพ ทางจิต
	2.3 นำเสนอ แนวทางการ พัฒนาการ บริหารงานวิชาการ	แหล่งข้อมูล : ผลการประเมิน (ร่าง) แนวทางการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการ	-	-	2.3 แนวทางการ พัฒนาการบริหารงาน วิชาการ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต 2) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบประเมินแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในรูปแบบการบรรยายและตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งผลการนำเสนอออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

1.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

2.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

2.2 ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและ
ปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ฉบับสมบูรณ์

**ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการ
บริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทาง
จิต**

1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 174 ฉบับ ซึ่งเป็น
ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 41 คน ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการวิชาการ จำนวน 67 คน และ
ครูผู้สอนหรือจิตอาสาสอนจำนวน 66 คน โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไป	ผู้อำนวยการโรงเรียน		ผู้ดูแลวิชาการหรือ คณะกรรมการวิชาการ		ครูผู้สอนหรือจิตอาสา สอน		รวมทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ								
1) หญิง	24	13.79	39	22.41	39	22.42	102	58.60
2) ชาย	17	9.77	28	16.09	27	15.52	72	41.40
รวม	41	23.56	67	38.50	66	37.94	174	100.00
อายุ								
1) ไม่เกิน 29 ปี	3	1.72	5	2.87	4	2.30	12	6.90
2) 30 - 39 ปี	9	5.17	15	8.62	15	8.62	39	22.40
3) 40 - 49 ปี	9	5.17	15	8.62	15	8.62	39	22.40
4) 50 - 59 ปี	4	2.30	6	3.45	6	3.46	16	9.20
6) ตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป	16	9.20	26	14.94	26	14.94	68	39.10
รวม	41	23.56	67	38.50	66	37.94	174	100
วุฒิการศึกษาสูงสุด								
1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	10	5.75	16	9.20	16	9.20	42	24.14
2) ปริญญาตรี	21	12.07	35	20.11	34	19.55	90	51.72
3) ปริญญาโท	9	5.17	15	8.62	15	8.62	39	22.42
4) ปริญญาเอก	1	0.57	1	0.57	1	0.57	3	1.72
รวม	41	23.56	67	38.50	66	37.94	174	100
ประสบการณ์การทำงาน								
1) ไม่เกิน 1 ปี	4	2.30	7	4.02	7	4.02	18	10.34
2) 2 - 5 ปี	21	12.07	33	18.97	33	18.97	87	50.01
3) 6 - 10 ปี	13	7.48	22	12.64	22	12.64	57	32.75
4) ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	3	1.73	5	2.87	4	2.30	12	6.90
รวม	41	23.56	67	38.50	66	37.94	174	100

จากตารางที่ 6 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งได้แก่ผู้อำนวยการ ผู้ดูแล
วิชาการหรือคณะกรรมการและครูหรือจิตอาสาสอน โรงเรียนผู้สูงอายุ จำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ เพศ
อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนผู้สูงอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวน 174 คน เป็นเพศชาย จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 และเพศหญิงจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6

ด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 39.10 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 30 - 39 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 และอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 อายุระหว่าง 50-59 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20 และอายุไม่เกิน 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.90 ตามลำดับ

ด้านวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 51.72 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 24.14 และระดับปริญญาโท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 22.42 และระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.72

ด้านประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนผู้สูงอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนผู้สูงอายุ ระหว่าง 2-5 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 50.01 รองลงมาคือ 6-10 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 32.75 ประสบการณ์ไม่เกิน 1 ปี 18 คน คิดเป็นร้อยละ 10.34 และประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.90

1.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต จำแนกขอบข่ายการบริหารวิชาการ 3 ด้าน ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยภาพรวม

1.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตด้านการพัฒนาหลักสูตร

1.2.3 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตด้านการจัดการเรียนรู้

1.2.4 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตด้านการวัดผลและประเมินผล

1.2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยภาพรวม

ผลการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยภาพรวม ประกอบด้วยประเด็นพิจารณา 3 ด้านคือ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) การวัดผลและประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน
วิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต จำแนกตาม
องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNImodified	ลำดับ ที่
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ		
1. การพัฒนาหลักสูตร	4.264	0.565	มาก	4.664	0.579	มากที่สุด	.0938	2
1.1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร	4.251	0.599	มาก	4.644	0.496	มากที่สุด	.0917	(1)
1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร	4.278	0.548	มาก	4.611	0.513	มากที่สุด	.0771	(2)
2. การจัดการเรียนการสอน	4.339	0.626	มาก	4.694	0.579	มากที่สุด	.0851	3
2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.333	0.572	มาก	4.665	0.502	มากที่สุด	.0785	(2)
2.2 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้	4.152	0.663	มาก	4.551	0.564	มากที่สุด	.0963	(1)
3. การวัดและประเมินผล	4.045	0.749	มาก	4.503	0.554	มากที่สุด	.1111	1
3.1 การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล	4.101	0.722	มาก	4.522	0.546	มากที่สุด	.1024	(2)
3.2 การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล	4.018	0.773	มาก	4.476	0.562	มาก	.1144	(1)
รวม	4.177	0.679	มาก	4.583	0.541	มากที่สุด		

ตารางที่ 7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการ
บริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต
โดยภาพรวม พบว่า

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและ
ปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.177, S.D. = 0.679) เมื่อ

พิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.339$, S.D. = 0.626) เมื่อพิจารณารายข้อย่อยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.333$, S.D. = 0.626) รองลงมาคือการการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.152$, S.D. = 0.663) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสองคือด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.262$, S.D. = 0.565) เมื่อพิจารณารายข้อย่อยพบว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.278$, S.D. = 0.548) รองลงมาคือการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.251$, S.D. = 0.599) และขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.045$, S.D. = 0.749) เมื่อพิจารณารายข้อย่อยพบว่าการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.101$, S.D. = 0.722) รองลงมาคือการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.018$, S.D. = 0.773)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.583$, S.D. = 0.541) เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.694$, S.D. = 0.579) เมื่อพิจารณารายข้อย่อยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.665$, S.D. = 0.502) รองลงมาคือการการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.551$, S.D. = 0.564) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสองคือด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.664$, S.D. = 0.579) เมื่อพิจารณารายข้อย่อยพบว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.611$, S.D. = 0.513) รองลงมาคือการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.644$, S.D. = 0.496) และขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.503$, S.D. = 0.554) เมื่อพิจารณารายข้อย่อยพบว่าการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.522$, S.D. = 0.546) รองลงมาคือ การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.476$, S.D. = 0.562)

ดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือด้านการวัดและประเมินผล (PNI_{modified} = 0.1111) เมื่อพิจารณารายข้อย่อยพบว่าการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.1144) และการกำหนดแนวปฏิบัติ

ในการวัดและประเมินผลมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNImodified = 0.1024) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร (PNImodified = 0.0938) เมื่อพิจารณารายข้อย่อยพบว่าการวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNImodified = 0.0917) และการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNImodified = 0.0771) และด้านการจัดการเรียนการสอน มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNImodified = 0.0851) เมื่อพิจารณารายข้อย่อยพบว่าการจัดบรรยากาศการเรียนรู้นี้มีค่าความ ต้องการจำเป็นสูงสุด (PNImodified = 0.0963) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าความต้องการ จำเป็นต่ำที่สุด (PNImodified = 0.0785)

ตารางที่ 8 ลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุใน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต จำแนกตามองค์ประกอบทางสุขภาวะ ทางจิตโดยภาพรวม

ประเด็นสุขภาวะทางจิต				PNImodified	ลำดับที่
	\bar{X}	SD	ระดับ		
1. ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy)	4.287	0.457	มาก	.1267	(1)
2. การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others)	4.434	0.451	มาก	.0802	(6)
3. การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life)	4.388	0.483	มาก	.0853	(4)
4. การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery)	4.404	0.493	มาก	.0821	(5)
5. การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance)	4.351	0.510	มาก	.0888	(3)
6. การมีความงอกงามในตน (Personal growth)	4.342	0.501	มาก	.0978	(2)
รวม	4.368	0.468	มาก		

ตารางที่ 8 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิด สุขภาวะทางจิต พิจารณาตามองค์ประกอบของสุขภาวะทางจิต พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัว

ของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) (PNImodified = 0.1267) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) (PNImodified = 0.0978) องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) (PNImodified = 0.0888) องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) (PNImodified = 0.853) และองค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) (PNImodified = 0.0821) ตามลำดับ และด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) (PNImodified = 0.0802)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 174 ฉบับ นำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการในแต่ละด้าน โดยเลือกองค์ประกอบย่อยของการพัฒนาการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดในด้านนั้น ๆ จากนั้นพิจารณาองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต ที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ตั้งเป็นหัวข้อหลักในการสังเคราะห์ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ดังนี้

ลำดับความต้องการจำเป็นที่ 1 ขอบข่ายการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ประเด็นย่อย พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ทางด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

ลำดับความต้องการจำเป็นที่ 2 ขอบข่ายการพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ประเด็นย่อยการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาวะทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง

ลำดับความต้องการจำเป็นที่ 3 ขอบข่ายการพัฒนาการบริหารวิชาการการจัดการเรียนการสอน ประเด็นย่อยการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

จากนั้นศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะในแบบสอบถามที่แบ่งเป็นด้านย่อยของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แล้วหาค่าความถี่ของข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนร่างแนวทาง ฯ ประกอบกับการศึกษาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นของการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรายชื่อ

ย่อยของแต่ละด้านในขอบข่ายวิชาการ และสภาวะทางจิตในขอบข่ายนั้น ๆ ที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดมาประกอบ สามารถนำมาเสนอเป็นร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสภาวะทางจิต มีรายละเอียดดังตารางที่ 10

1.2.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสภาวะทางจิต ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสภาวะทางจิต ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกขอบข่ายด้านการพัฒนาหลักสูตรออกเป็น 2 ประเด็นคือ 1) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร โดยมีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสภาวะทางจิต ด้านการพัฒนาหลักสูตร

การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนผู้สูงอายุใน กรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลตามแนวคิดส ภาวะทางจิต	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ที่
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ		
1) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร								
1.1 ความเป็นตัวของตัวเอง หรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy)	4.276	0.553	มาก	4.637	0.483	มากที่สุด	.0841	(5)
1.2 การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับ บุคคลอื่น (Positive relations with others)	4.390	0.616	มาก	4.779	0.415	มากที่สุด	.0888	(4)
1.3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life)	4.182	0.598	มาก	4.708	0.457	มากที่สุด	.1267	(1)

การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนผู้สูงอายุใน กรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลตามแนวคิดสุข ภาวะทางจิต	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ที่
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ		
1.4 การมีความสามารถในการ จัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery)	4.210	0.583	มาก	4.619	0.510	มากที่สุด	.0973	(3)
1.5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance)	4.193	0.632	มาก	4.603	0.559	มากที่สุด	.0978	(2)
1.6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth)	4.231	0.592	มาก	4.505	0.501	มากที่สุด	.0661	(6)
รวม	4.247	0.599	มาก	4.642	0.496	มากที่สุด	.0917	(1)
2) การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร								
2.1 ความเป็นตัวของตัวเอง หรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy)	4.270	0.672	มาก	4.541	0.544	มากที่สุด	.0632	(6)
2.2 การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับ บุคคลอื่น (Positive relations with others)	4.341	0.603	มาก	4.682	0.493	มากที่สุด	.0783	(3)
2.3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life)	4.343	0.509	มาก	4.643	0.539	มากที่สุด	.0691	(5)
2.4 การมีความสามารถในการ จัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery)	4.204	0.539	มาก	4.624	0.510	มากที่สุด	.1000	(1)
2.5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance)	4.270	0.496	มาก	4.620	0.510	มากที่สุด	.0820	(2)
2.6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth)	4.250	0.433	มาก	4.550	0.498	มากที่สุด	.0710	(4)
รวม	4.281	0.548	มาก	4.610	0.513	มากที่สุด	.0771	(2)
รวมทั้งหมด	4.264	0.565	มาก	4.626	0.579	มากที่สุด	.0896	

จากตารางที่ 9 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า

สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายข้อย่อย การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.281$, S.D. = 0.548) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่าองค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.341$, S.D. = 0.603) และ องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคือ ($\bar{X} = 4.343$, S.D. = 0.509) รองลงมาคือองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) ($\bar{X} = 4.270$, S.D. = 0.672) และองค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) ($\bar{X} = 4.270$, S.D. = 0.496) องค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) ($\bar{X} = 4.250$, S.D. = 0.433) ตามลำดับ และองค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.204$, S.D. = 0.539) รายข้อย่อยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.247$, S.D. = 0.599) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่า องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.390$, S.D. = 0.616) รองลงมาคือองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) ($\bar{X} = 4.276$, S.D. = 0.553) องค์ประกอบที่ 6 ความสามารถในการวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.231$, S.D. = 0.596) องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) ($\bar{X} = 4.210$, S.D. = 0.583) องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) ($\bar{X} = 4.193$, S.D. = 0.632) ตามลำดับ และองค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.182$, S.D. = 0.598)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.637$, S.D. = 0.496) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่าองค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.779$, S.D. = 0.415) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X} = 4.708$, S.D. =

0.457) องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) (\bar{X} = 4.637, S.D. = 0.483) และองค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental-mastery) (\bar{X} = 4.619, S.D. = 0.510) องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) (\bar{X} = 4.603, S.D. = 0.559) ตามลำดับ และองค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (\bar{X} = 4.505, S.D. = 0.501) รายชื่อย่อย การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร (\bar{X} = 4.610, S.D. = 0.513) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่า องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = 4.682, S.D. = 0.493) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) (\bar{X} = 4.643, S.D. = 0.539) องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental-mastery) (\bar{X} = 4.624, S.D. = 0.510) และองค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) (\bar{X} = 4.620, S.D. = 0.510) ตามลำดับ องค์ประกอบที่ 6 ความสามารถในการวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (\bar{X} = 4.550, S.D. = 0.498)

ดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร (PNImodified = 0.0917) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่า องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) ค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNImodified = 0.1267) และองค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNImodified = 0.0661) รองลงมาคือ รายชื่อย่อยการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร (PNImodified = 0.0771) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่าองค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental-mastery) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNImodified = 0.1000) และองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNImodified = 0.0682)

1.2.3 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผลการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะ

ทางจิต ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกขอบข่ายด้านการจัดการเรียนการสอน ออกเป็น 2 ประเด็นคือ 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีรายละเอียดแสดงใน ตารางที่ 10 ดังนี้

ตารางที่ 10 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะ ทางจิต ด้านการจัดการเรียนการสอน

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNIm odifie d	ลำดับ ที่
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ		
1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
1.1 ความเป็นตัวของตัวเอง หรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy)	4.320	0.631	มาก	4.670	0.483	มากที่สุด	.0810	(2)
1.2 การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับ บุคคลอื่น (Positive relations with others)	4.380	0.547	มาก	4.700	0.490	มากที่สุด	.0730	(6)
1.3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life)	4.339	0.558	มาก	4.700	0.497	มากที่สุด	.0829	(1)
1.4 การมีความสามารถในการ จัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery)	4.341	0.565	มาก	4.654	0.513	มากที่สุด	.0771	(5)
1.5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance)	4.320	0.593	มาก	4.670	0.529	มากที่สุด	.0810	(2)
1.6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth)	4.272	0.493	มาก	4.600	0.492	มากที่สุด	.0772	(4)
รวม	4.329	0.572	มาก	4.666	0.502	มากที่สุด	.0785	(2)
2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้								
2.1 ความเป็นตัวของตัวเอง หรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy)	4.100	0.663	มาก	4.510	0.605	มากที่สุด	.1000	(2)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNIm odified	ลำดับ ที่
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ		
2.2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับ บุคคลอื่น (Positive relations with others)	4.268	0.621	มาก	4.644	0.480	มากที่สุด	.0867	(5)
2.3 การมีเป้าหมายในชีวิต	4.091	0.655	มาก	4.521	0.571	มากที่สุด	.1051	(1)
2.4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental - mastery)	4.233	0.640	มาก	4.583	0.572	มากที่สุด	.0827	(6)
2.5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance)	4.060	0.649	มาก	4.540	0.527	มากที่สุด	.0940	(3)
2.6 การมีความงอกงามใน ตน (Personal growth)	4.151	0.726	มาก	4.521	0.615	มากที่สุด	.0891	(4)
รวม	4.150	0.663	มาก	4.553	0.564	มากที่สุด	.0963	(1)
รวมทั้งหมด	4.240	0.626	มาก	4.611	0.579	มากที่สุด	.0851	

จากตารางที่ 10 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า

สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการจัดการเรียนการสอน รายชื่อย่อย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.329$, S.D. = 0.572) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่าองค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.380$, S.D. = 0.547) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X} = 4.339$, S.D. = 0.558) และองค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ ($\bar{X} = 4.341$, S.D. = 0.565) องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน

(Autonomy) คือ ($\bar{X} = 4.320$, S.D. = 0.631) และองค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคือ ($\bar{X} = 4.320$, S.D. = 0.593) ตามลำดับ และองค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.272$, S.D. = 0.493) รายช้อย่อย โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.150$, S.D. = 0.663) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่า องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.268$, S.D. = 0.621) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) ($\bar{X} = 4.233$, S.D. = 0.640) องค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) ($\bar{X} = 4.151$, S.D. = 0.726) องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) ($\bar{X} = 4.100$, S.D. = 0.663) องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) ($\bar{X} = 4.091$, S.D. = 0.655) ตามลำดับ และ องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.060$, S.D. = 0.649)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.670$, S.D. = 0.502) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่าองค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.700$, S.D. = 0.490) และ องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคือ ($\bar{X} = 4.700$, S.D. = 0.497) องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) ($\bar{X} = 4.670$, S.D. = 0.483) และ องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคือ ($\bar{X} = 4.670$, S.D. = 0.529) องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) ($\bar{X} = 4.654$, S.D. = 0.513) ตามลำดับ และองค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.600$, S.D. = 0.492) รายช้อย่อย การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.553$, S.D. = 0.564) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่า องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.644$, S.D. = 0.480) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) ($\bar{X} = 4.583$, S.D. = 0.572) องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) ($\bar{X} = 4.540$, S.D. = 0.527) องค์ประกอบที่ 3 การมี

เป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) ($\bar{X} = 4.521$, S.D. = 0.571) และ องค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคือ ($\bar{X} = 4.521$, S.D. = 0.615) ตามลำดับ และ องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ($\bar{X} = 4.510$, S.D. = 0.605)

ดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.0963) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่าองค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) ค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.1267) และองค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNI_{modified} = 0.0891) รองลงมาคือ รายชื่อย่อยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.0785) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่าองค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.0829) และ องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNI_{modified} = 0.0720)

1.2.4 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล

ผลการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกขอบข่ายด้านการวัดและประเมินผล ออกเป็น 2 ประเด็น คือ 1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล 2) การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยมีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 11 ดังนี้

ตารางที่ 11 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNImodified	ลำดับ ที่
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ		
1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล								
1.1 ความเป็นตัวของตัวเอง หรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy)	3.942	0.754	มาก	4.522	0.567	มาก	.1472	(1)
1.2 การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับ บุคคลอื่น (Positive relations with others)	4.114	0.758	มาก	4.404	0.561	มากที่สุด	.0706	(4)
1.3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life)	4.188	0.672	มาก	4.508	0.518	มากที่สุด	.0764	(5)
1.4 การมีความสามารถในการ จัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery)	4.223	0.680	มาก	4.573	0.526	มากที่สุด	.0829	(6)
1.5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance)	4.061	0.761	มาก	4.601	0.561	มากที่สุด	.1330	(2)
1.6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth)	4.077	0.670	มาก	4.517	0.523	มากที่สุด	.1078	(3)
รวม	4.101	0.722	มาก	4.521	0.546	มากที่สุด	.1024	(2)
2) การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล								
2.1 ความเป็นตัวของตัวเอง หรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy)	3.780	0.887	มาก	4.380	0.609	มาก	.1587	(1)
2.2 การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับ บุคคลอื่น (Positive relations with others)	4.091	0.741	มาก	4.490	0.518	มากที่สุด	.0977	(5)
2.3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life)	4.076	0.708	มาก	4.486	0.512	มากที่สุด	.1004	(4)
2.4 การมีความสามารถในการ จัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery)	4.100	0.738	มาก	4.500	0.566	มากที่สุด	.0975	(6)

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNImodified	ลำดับ ที่
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ		
2.5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance)	4.011	0.771	มาก	4.500	0.606	มากที่สุด	.1197	(2)
2.6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth)	4.045	0.737	มาก	4.525	0.550	มากที่สุด	.1185	(3)
รวม	4.018	0.773	มาก	4.480	0.562	มาก	.1144	(1)
รวมทั้งหมด	4.059	0.749	มาก	4.501	0.554	มากที่สุด	.1111	

จากตารางที่ 11 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า

สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล รายข้อย่อยการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.101$, S.D. = 0.712) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่า องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.223$, S.D. = 0.680) รองลงมา องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X} = 4.188$, S.D. = 0.672) องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) ($\bar{X} = 4.114$, S.D. = 0.758) องค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) ($\bar{X} = 4.077$, S.D. = 0.670) องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) ($\bar{X} = 4.061$, S.D. = 0.761) ตามลำดับ และองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.942$, S.D. = 0.754) รายข้อย่อย การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.018$, S.D. = 0.773) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่า องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.100$, S.D. = 0.738) รองลงมา องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) ($\bar{X} = 4.091$, S.D. = 0.741)

องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X} = 4.076$, S.D. = 0.708) องค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) ($\bar{X} = 4.045$, S.D. = 0.737) องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) ($\bar{X} = 4.011$, S.D. = 0.771) ตามลำดับ และองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.780$, S.D. = 0.887)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล รายข้อย่อย การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.521$, S.D. = 0.546) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่าองค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.573$, S.D. = 0.526) รองลงมา องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X} = 4.508$, S.D. = 0.518) องค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) ($\bar{X} = 4.517$, S.D. = 0.523) และ องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ ($\bar{X} = 4.601$, S.D. = 0.561) องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) ($\bar{X} = 4.404$, S.D. = 0.561) ตามลำดับ และองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.522$, S.D. = 0.567) รายข้อย่อย การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.480$, S.D. = 0.562) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่า องค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.525$, S.D. = 0.550) รองลงมา องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) ($\bar{X} = 4.500$, S.D. = 0.566) องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X} = 4.490$, S.D. = 0.518) และองค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าเฉลี่ยคือ ($\bar{X} = 4.486$, S.D. = 0.512) และองค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากันคือ ($\bar{X} = 4.500$, S.D. = 0.606) และองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.522$, S.D. = 0.609)

ดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล พบว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.1144$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่าองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเอง

หรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) ค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.1587$) และ องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.0975$) รองลงมาคือ รายชื่อย่อยการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.1024$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบย่อยของสุขภาวะทางจิต พบว่าองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.1167$) และ องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.0900$)

1.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร และปริณทผลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริณทผลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต มีรายละเอียดตารางที่ 12

ตารางที่ 12 สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริณทผลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

ประเด็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
1. การพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตในโรงเรียนผู้สูงอายุ	1) ควรเป็นการปรับเปลี่ยนเนื้อหาหลักสูตรให้เข้ากับสังคมผู้สูงอายุ นอกจากเนื้อหาทางวิชาการ ควรส่งเสริมการออกกำลังกาย ภาย ภายบริหาร และกิจกรรมนันทนาการผ่านการร้องเพลง ประจำถิ่น รำวง และการศึกษาดูงานนอกสถานที่ อีกทั้งหลักสูตร ควรเน้นการแสดงศักยภาพผู้สูงอายุ และภูมิปัญญาของตนเองและท้องถิ่นนั้นๆ ให้เป็นที่ประจักษ์ และสามารถถ่ายทอดต่อได้	6
	2) ควรมีการจัดการประชุมงานบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครเพื่อร่วมกันพัฒนาเนื้อหาที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ	3
	3) ควรมีคณะกรรมการ หรือคณะทำงานในการจัดทำหลักสูตร และในองค์ประกอบควรมี หน่วยงานเครือข่ายและผู้สูงอายุอยู่ด้วยเพื่อหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการ	3

ประเด็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
	4) มีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบในกำหนดหลักสูตรวิชาต่างๆ	2
2. การจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตในโรงเรียนผู้สูงอายุ	1) ควรจัดการเรียนการสอนให้ตรงความต้องการของผู้เรียน	6
	2) เพิ่มงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ ตามหลัก UD (Universal design)	6
	3) ให้มีหมอหรือผู้เชี่ยวชาญเรื่องผู้สูงอายุ มาให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพกายและจิตใจที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุอยู่เสมอๆ	3
	4) ผลัดดันและสนับสนุนด้านงบประมาณ ให้ชุมชนสามารถจัดกิจกรรมได้ด้วยตนเอง เพื่อความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนอย่างยั่งยืน	1
	5) ควรมีการพัฒนาผู้สูงอายุที่ยังไม่ถึงเกณฑ์ เช่น ตั้งโรงเรียนเตรียมผู้สูงอายุ คืออายุก่อนเกณฑ์ที่จะเป็นผู้สูงอายุ	1
	6) มีภาคีเครือข่ายร่วมกัน สนับสนุนองค์ความรู้ต่างๆ	1
	7) มีการจัดทำตารางเรียนให้เป็นกิจลักษณะและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่	1
3. การวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตในโรงเรียนผู้สูงอายุ	1) ครู และผู้เรียน สามารถมากำหนดการวัดและประเมินผลร่วมกัน	6
	2) โรงเรียนผู้สูงอายุมีความหลากหลาย ดังนั้นจำเป็นต้องเลือกการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	4
	3) เลือกการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับรายวิชานักเรียนควรมีส่วนร่วมในการออกแบบการวัดและประเมินผล	3
	4) ควรวัดและประเมินผลทั้งก่อนและหลังการเรียน	3

ประเด็น	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
	ควรวาดตัวชี้วัดที่ส่งผลหลังจากจบแต่ละหลักสูตร	
	5) ควรถัดตามผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาว จากการเรียนจบหลักสูตรการประกอบวิชาชีพนั้นๆ	1

จากตารางที่ 12 สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตในโรงเรียนผู้สูงอายุ มีความถี่สูงสุด อันดับแรก คือ 1) ควรเป็นการปรับเปลี่ยนเนื้อหาหลักสูตรให้เข้ากับสังคมผู้สูงอายุ นอกจากนี้เนื้อหาทางวิชาการ ควรส่งเสริมการออกกำลังกาย กายบริหาร และกิจกรรมนันทนาการผ่านการร้องเพลงประจำถิ่น รำวง และการศึกษา ดูงานนอกสถานที่ อีกทั้งหลักสูตร ควรเน้นการแสดงศักยภาพผู้สูงอายุ และภูมิปัญญาของตนเองและท้องถิ่นนั้นๆ ให้เป็นที่ประจักษ์ และสามารถถ่ายทอดต่อได้ (ความถี่ = 6) รองลงมาคือ 2) ควรมีการจัดการประชุมงานบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครเพื่อร่วมกันพัฒนาเนื้อหาที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ และควรมีคณะกรรมการ หรือคณะทำงานในการจัดทำหลักสูตร และในองค์ประกอบควรมี หน่วยงานเครือข่ายและผู้สูงอายุอยู่ด้วยเพื่อหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการ (ความถี่ = 3) 3) มีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบในกำหนดหลักสูตรวิชาต่างๆ (ความถี่ = 2) ตามลำดับ

ด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตในโรงเรียนผู้สูงอายุมีความถี่สูงสุด อันดับแรก คือ 1) ควรจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามต้องการของผู้เรียน และ เพิ่มงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ ตามหลัก UD (Universal design) (ความถี่ = 6) รองลงมาคือ 2) ให้มีหมอหรือผู้เชี่ยวชาญเรื่องผู้สูงอายุ มาให้คำแนะนำในการดูแลสุขภาพกายและจิตใจที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุอยู่เสมอ (ความถี่ = 3) 3) ผลัดดันและสนับสนุนด้านงบประมาณ ให้ชุมชนสามารถจัดกิจกรรมได้ด้วยตนเอง เพื่อความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนอย่างยั่งยืน และควรมีการพัฒนาผู้สูงอายุที่ยังไม่ถึงเกณฑ์ เช่น ตั้งโรงเรียนเตรียมผู้สูงอายุ คืออายุก่อนเกณฑ์ที่จะเป็นผู้สูงอายุ การมีภาคีเครือข่ายร่วมกัน สนับสนุนองค์ความรู้ต่างๆ และมีการจัดทำตารางเรียนให้เป็นกิจลักษณะ และเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ (ความถี่ = 1) ตามลำดับ

ด้านการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตในโรงเรียนผู้สูงอายุ มีความถี่สูงสุด อันดับแรก คือ 1) ครู และผู้เรียน สามารถกำหนดการวัดและประเมินผลร่วมกัน (ความถี่ = 6) รองลงมาคือ 2) โรงเรียนผู้สูงอายุมีความหลากหลาย ดังนั้นจำเป็นต้องเลือกการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมโรงเรียน (ความถี่ = 4) 3) เลือกการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับรายวิชา นักเรียนควร

มีส่วนร่วมในการออกแบบการวัดและประเมินผล และควรวัดและประเมินผลทั้งก่อนและหลังการเรียน รวมไปถึงควรหาตัวชี้วัดที่ส่งผลหลังจากจบแต่ละหลักสูตร (ความถี่ = 3) 4) ควรติดตามผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาว จากการเรียนจบหลักสูตรการประกอบวิชาชีพนั้นๆ (ความถี่ = 1) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุใน

กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

2.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

2.2 ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ฉบับสมบูรณ์

2.1 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุใน

กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 174 ฉบับ ผู้วิจัยจึง (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ทั้งหมด 3 ด้านคือ ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ เนื่องจากทุกด้านมีความต้องการจำเป็นที่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกรูปแบบการพัฒนาสุขภาวะทางจิต ตามความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละด้าน อีกทั้งยังมีการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยมีรายละเอียดการ (ร่าง) แนวทางโดยสรุปได้ดังนี้

1) การ (ร่าง) แนวทางหลักของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต พิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยจึงเลือกการพัฒนาการบริหารวิชาการทั้งหมด 3 ด้านคือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน

2) การ (ร่าง) แนวทางย่อย ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต พิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็นองค์ประกอบย่อยรายด้านสุขภาวะทางจิต ที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด

3) การ (ร่าง) วิธีดำเนินการ ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ผู้วิจัยยึดหลักการบริหารจัดการด้วยวงจรคุณภาพ PDCA (Deming Cycle) อีกทั้งยังมีการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะของแบบสอบถาม การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอเป็น (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

4) สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต พิจารณาตามองค์ประกอบสุขภาวะทางจิต โดยจำแนกขอบข่ายการบริหารวิชาการ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) การวัดผลและประเมินผล และองค์ประกอบสุขภาวะทางจิต จำแนกเป็น 6 องค์ประกอบประกอบด้วย 1. ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน 2. การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น 3. การมีเป้าหมายในชีวิต 4. การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม 5. การยอมรับในตัวเอง 6. การมีความมั่งคั่งในตน มีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการ
พัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตาม
แนวคิดสุขภาวะทางจิต พิจารณาตามองค์ประกอบของสุขภาวะทางจิต

การ บริหารงาน วิชาการ	ประเด็น	สุขภาวะทางจิต						รวม	ลำดับ ดัชนี ความ ต้องการ จำเป็น
		1. ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน	2. การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	3. การมีเป้าหมายในชีวิต	4. การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม	5. การยอมรับในตัวเอง	6. การมีความองอาจในตนเอง		
1. การพัฒนา หลักสูตร	D	4.273	4.365	4.262	4.207	4.199	4.240	4.264	2
	I	4.59	4.73	4.67	4.62	4.61	4.53	4.662	
	PNImodified	.0724	.0849	.0962	.0974	.1002	.0684	.0896	
		5	4	3	2	1	6		
1.1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร	D	4.276	4.390	4.182	4.210	4.193	4.231	4.247	(1)
	I	4.659	4.776	4.708	4.619	4.605	4.505	4.642	
	PNImodified	.0841	.0888	.1268	.0974	.0979	.0662	.0918	
		5	4	1	3	2	6		
1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร	D	4.270	4.341	4.343	4.204	4.270	4.250	4.281	(2)
	I	4.541	4.682	4.645	4.624	4.620	4.550	4.610	
	PNImodified	.0632	.0783	.0691	.1000	.0820	.0710	.0771	
		6	3	5	1	2	4		
2. การจัดการเรียนการสอน	D	4.210	4.324	4.22	4.28	4.19	4.18	4.24	3
	I	4.590	4.672	4.61	4.61	4.61	4.55	4.61	
	PNImodified	.0902	.0785	.0924	.0771	.1002	.0885	.0872	
		3	5	2	6	1	4		
2.1 การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้	D	4.320	4.380	4.339	4.341	4.320	4.272	4.329	(2)
	I	4.670	4.700	4.701	4.654	4.670	4.600	4.666	
	PNImodified	.0810	.0731	.0829	.0714	.0810	.0772	.0785	
		2	5	1	6	2	4		

สุขภาวะทางจิต									
การ	ประเด็น							รวม	ลำดับ
บริหารงาน	วิชาการ	1. ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน	2. การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	3. การมีเป้าหมายในชีวิต	4. การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม	5. การยอมรับในตัวเอง	6. การมีความองงามในตน		ดัชนี
									ความต้องการจำเป็น
2.2 การจัด	D	4.100	4.268	4.091	4.233	4.060	4.151	4.150	(1)
บรรยากาศการ	I	4.510	4.644	4.521	4.583	4.540	4.521	4.553	
เรียนรู้	PNImodified	.1000	.0867	.1051	.0827	.1182	.0892	.0964	
		3	5	2	6	1	4		
3. การวัดและประเมินผล	D	3.861	4.102	4.132	4.162	4.036	4.061	4.059	1
	I	4.451	4.447	4.478	4.538	4.550	4.521	4.501	
	PNImodified	.1373	.0976	.0969	.0938	.1191	.1158	.1111	
		1	4	5	6	2	3		
3.1 การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล	D	3.942	4.114	4.188	4.223	4.061	4.077	4.101	(2)
	I	4.522	4.404	4.508	4.573	4.601	4.517	4.521	
	PNImodified	.1472	.0706	.0764	.0829	.1330	.1078	.1024	
		1	6	5	4	2	3		
3.2 การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล	D	3.780	4.091	4.076	4.100	4.011	4.045	4.018	(1)
	I	4.380	4.490	4.486	4.500	4.500	4.525	4.480	
	PNImodified	.1587	.0978	.1005	.0976	.1197	.1185	.1144	
		1	5	4	6	2	3		

หมายเหตุ D : Degree of success (สภาพปัจจุบัน), I : Importance (สภาพที่พึงประสงค์) PNImodified : Modified Priority Needs Index (ดัชนีความต้องการจำเป็น)

จากตารางที่ 13 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต พิจารณาทามองค์ประกอบของสุขภาวะทางจิต พบว่า ขอบข่ายการพัฒนาการบริหารวิชาการที่มีลำดับความต้องการจำเป็น ดังนี้

ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.1111$) ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.1024$)

1.2 การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.1144$)

โดยมีด้านสุขภาวะ ที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ

1.1.1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน ($PNI_{\text{modified}} = 0.1373$)

1.1.2 การยอมรับในตัวเอง ($PNI_{\text{modified}} = 0.1191$)

1.1.3 การมีความงอกงามในตน ($PNI_{\text{modified}} = 0.1158$)

ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.0896$) ประกอบด้วย

2.1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร

2.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร

โดยมีด้านสุขภาวะ ที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ

2.1.1 การมีเป้าหมายในชีวิต ($PNI_{\text{modified}} = 0.0962$)

2.1.2 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.0974$)

2.1.3 การยอมรับในตัวเอง ($PNI_{\text{modified}} = 0.1002$)

ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.0872$)

3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.2 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

โดยมีด้านสุขภาวะ ที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ

3.1.1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน ($PNI_{\text{modified}} = 0.0902$)

3.1.2 การมีเป้าหมายในชีวิต ($PNI_{\text{modified}} = 0.0924$)

3.1.3 การยอมรับในตัวเอง ($PNI_{\text{modified}} = 0.1002$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ประกอบการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการ พัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ที่ส่งผลต่อสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ รวมถึงพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรายข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ โดยผู้วิจัยได้เลือกองค์ประกอบสุขภาวะทางจิตมา 3 องค์ประกอบที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุดของทุกด้านในการบริหารวิชาการ และให้ครอบคลุมทั้ง 6 องค์ประกอบ เพื่อมานำเสนอเป็น (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

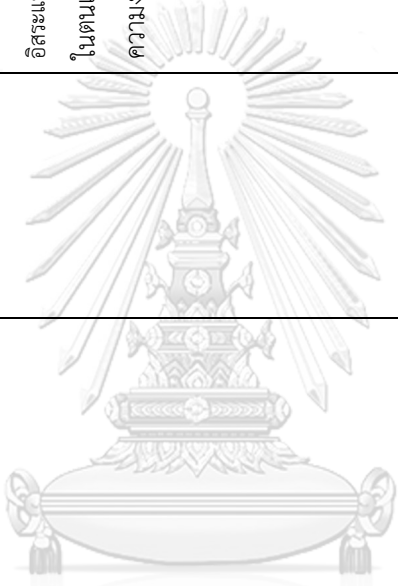
ในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยมี
รายละเอียด ดังตาราง ที่ 14

ตารางที่ 14 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพทางจิต

ลำดับ ความต้องการ จำเป็น	การบริหาร วิชาการ	สุขภาพทาง จิต	สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางจาก แบบสอบถาม	ร่างแนวทาง	ร่างแนวทางย่อย	วิธีดำเนินการ
1	การวัดและ ประเมินผล (PNI _{Modified} = 0.1111) 1) ด้านกำหนด แนวปฏิบัติใน การวัดและ ประเมินผล (PNI _{Modified} = 0.1024)	ความเป็นตัว ของตัวเองหรือ การมีอิสระ แห่งตน (PNI _{Modified} = 0.1373) การยอมรับใน ตัวเอง (PNI _{Modified} = 0.1191)	1) แนวปฏิบัติในการพัฒนา หลักสูตร เป็นการจัดทำ หลักสูตร การปรับปรุงการ เปลี่ยนแปลง หลักสูตรให้ดีขึ้นเพื่อให้ เหมาะสมกับความต้องการ ของบุคคลและสังคม ประกอบด้วยการศึกษาข้อมูล พื้นฐาน การร่างหลักสูตร การ กำหนดวิธีการวัดและ ประเมินผล การตรวจสอบ คุณภาพหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตรการ ประเมินหลักสูตร และการ ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร (เจริญ	1) ครู และผู้เรียน สามารถ มากำหนดการวัดและ ประเมินผลร่วมกัน 2) โรงเรียนผู้สูงอายุมีความ หลากหลาย ดังนั้น จำเป็นต้องเลือกการวัดและ ประเมินผลให้เหมาะสม โรงเรียน 3) เลือกการวัดและ ประเมินผลที่เหมาะสมกับ รายวิชา นักเรียนควรมีส่วนร่วมใน การออกแบบการวัดและ	แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและ ประเมินผล เพื่อ ส่งเสริมสุขภาพทาง จิตของผู้สูงอายุ ทางด้านความเป็นตัว ของตัวเองหรือการมี อิสระแห่งตน การ ยอมรับในตนเองและ การมีความองงามใน ตน	แนวทางย่อยที่ 1.1 กำหนดแนวปฏิบัติใน การวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาพทาง จิตของผู้สูงอายุด้าน ความเป็นตัวของตัวเอง หรือการมีอิสระแห่งตน และการยอมรับใน ตนเองและการมีความ องงามในตน	1.1.1 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือ คณะกรรมการ ศึกษาลักษณะ และแนว ปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงอายุ ด้านกาามีความเป็นตัวของตัวเองหรือการมี อิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมี ความองงามในตน 1.1.2 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือ คณะกรรมการ เสริมสร้างความรู้และความ เข้าใจทักษะให้กับ ครูหรืออาสาสมัครสอนใน สถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความ เป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การ ยอมรับในตนเองและการมีความองงามในตน 1.1.3 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือ

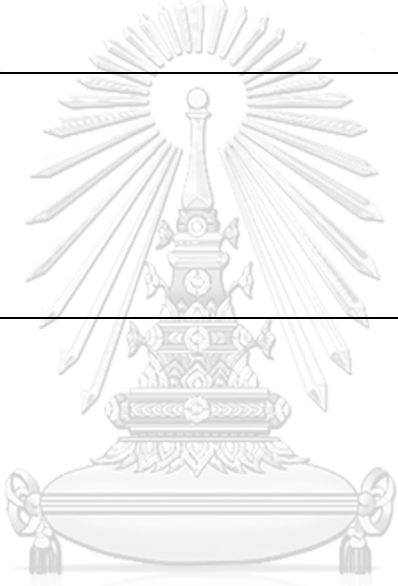
ลำดับ ความต้องการ จำเป็น	การบริหาร วิชาการ	สุขภาพทาง จิต	สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางจาก แบบสอบถาม	ร่างแนวทาง	ร่างแนวทงย่อย	วิธีดำเนินการ
	2) การจัดทำ เครื่องมือวัด และ ประเมินผล		เก้าเอียน, 2557)	ประเมินผล 4) ครูวัดและประเมินผลทั้ง ก่อนและหลังการเรียนรู้ ควรรหาตัวชี้วัดที่ส่งผล หลังจากจบแต่ละหลักสูตร 5) ควรติดตามผลทั้งในระยะ สั้นและระยะยาว จาก การเรียนจบหลักสูตรการ ประกอบวิชาชีพนั้นๆ		แนวทางย่อยที่ 1.2 จัดทำเครื่องมือในการวัด และประเมินผล เพื่อ ส่งเสริมสุขภาพทางจิต	คณะกรรมการ ดำเนินการตามแผนการวัด และประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาพ ทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมี อิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมี ความองงามในตน 1.1.4 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือ คณะกรรมการ ร่วมกำกับติดตามประเมิน แผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริม สุขภาพทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเอง หรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเอง และการมีควมองงามในตน 1.2.1 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือ คณะกรรมการ ออกแบบการสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาพ ทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การยอมรับในตนเองและการมีควมองงาม

ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	การบริหาร วิชาการ	สถานะทาง จิต	สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางจาก แบบสอบถาม	ร่างแนวทาง	ร่างแนวทงย่อย	วิธีดำเนินการ
	(PNI) _{Modified} = 0.1144)		 <p>CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>			<p>ของผู้สูงอายุอยู่ด้านความ เป็นตัวของตัวเองหรือการมี อิสระแห่งตน การยอมรับ ในตนเองและการมี ความงอกงามในตน</p>	<p>ในตน 1.2.2 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือ คณะกรรมการ สร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริม สู่ภาวะทางจิตด้านทางด้านความเข้มเป็นตัวช่วย ตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับใน ตนเองและการมีความงอกงามในตน 1.2.3 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ ทดสอบเครื่องมือในการวัดและประเมินผล จากห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาวะทาง จิตด้านความเข้มเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระ แห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความ งอกงามในตน 1.2.4 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ สรุปรายงานและประเมินผลจากการทดสอบ การใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเข้มเป็นตัวช่วย</p>

ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	การบริหาร วิชาการ	คุณภาพทาง จิต	สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางจาก แบบสอบถาม	ร่างแนวทาง	ร่างแนวทงย่อย	วิธีดำเนินการ
			 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>				<p>ตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความองงามในตนเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ</p> <p>1.2.5 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลจากผู้เรียนเพื่อนำข้อเสนอแนะมาประกอบการปรับปรุงข้อเสนอแนะและประเมินผลส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความองงามในตน</p>
2	ด้านการพัฒนาหลักสูตร (PNI _{Modified} = 0.0896)	การมีเป้าหมายในชีวิต (PNI _{Modified} =	แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ นโยบายการศึกษาแห่งชาติ	1) ควรเป็นการปรับเปลี่ยน เนื้อหาหลักสูตรให้เข้ากับ สังคมผู้สูงอายุ นอกจาก เนื้อหาทางวิชาการ ควร	แนวทางที่ 2 พัฒนา หลักสูตรที่เน้นสุข ภาวะทางจิตด้านกรมี เป้าหมายในชีวิต การ	แนวทางย่อยที่ 2.1 วิเคราะห์ความต้องการ จำเป็นของการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา	2.1.1 ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือ คณะกรรมการ และผู้สอน ร่วมกันวิเคราะห์ นโยบายทางการเรียน ตามหลักสูตรของกรม กิจการผู้สูงอายุและบริบทของโรงเรียนที่

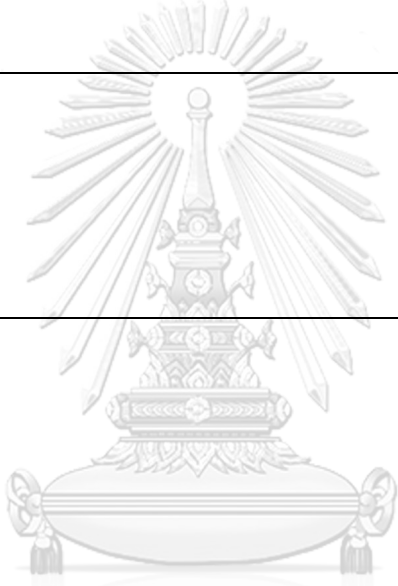
ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	การบริหาร วิชาการ	สถานะทาง จิต	สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางจาก แบบสอบถาม	ร่างแนวทาง	ร่างแนวทงย่อย	วิธีดำเนินการ
1) การ วิเคราะห์ความ ต้องการจำเป็น ของการพัฒนา หลักสูตร (PNI _{Modified} = 0.0918)	การมี ความสามารถ ในการจัดการ สิ่งแวดล้อม (PNI _{Modified} = 0.0974)การ ยอมรับใน ตัวเอง (PNI _{Modified} = 0.1002)	หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สภาพแวดล้อม ปัญหา สักรวจ ความต้องการจำเป็น ต่างๆ ของสังคมและผู้เรียน และ ประเมินสถานภาพ สถานศึกษา เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของ ผู้เรียน รวมทั้งเพื่อกำหนด จุดมุ่งหมายและ โครงสร้าง หลักสูตร การวางแผนการใช้ หลักสูตร อย่างเป็นระบบ โดย อาศัยการมีส่วนร่วมของทุก ฝ่าย นอกจากนี้ ยังรวมไปถึง การนิเทศการใช้หลักสูตร การ ติดตามและประเมินผล การใช้	ส่งเสริมการออกกำลังกาย กายบริหาร และกิจกรรม นันทนาการผ่านการเล่น และ เพลงประจักษ์ถิ่น รำ และ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ อีกทั้งหลักสูตร วรรณกรรม แสดงศักยภาพผู้สูงอายุ และ ภูมิปัญญาของตนเองและ ท้องถิ่นนั้นๆ ให้เป็นที่ ประจักษ์ และสามารถ ถ่ายทอดต่อได้	มีความสามารถจัดการ กับสิ่งแวดล้อมและ การยอมรับในตัวเอง	เพื่อพัฒนาสุขภาพทาง จิตของผู้สูงอายุด้านการ มีเป้าหมายในชีวิต การมี ความสามารถจัดการกับ สิ่งแวดล้อมและการ ยอมรับในตัวเอง	ส่งเสริมศักยภาพด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและ การยอมรับในตัวเอง 2.1.2 ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือ คณะกรรมการและผู้สอน สักรวจความ ต้องการของผู้สูงอายุในโรงเรียน ในการพัฒนา สุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมี เป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการ กับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง 2.1.3 ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือ คณะกรรมการและผู้สอน กำหนดเป้าประสงค์ การเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิต ของ ผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีกร ยอมรับในตัวเองโดยครอบคลุมทุกระดับวิชา 2.1.4 ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือ คณะกรรมการและผู้สอน ร่วมกำกับติดตาม ประเมินผลการวัดและประเมินผลการเรียน	

ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	การบริหาร วิชาการ	สุขภาพทาง จิต	สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางจาก แบบสอบถาม	ร่างแนวทาง	ร่างแนวทงย่อย	วิธีดำเนินการ
	2) การกำหนด จุดมุ่งหมาย หรือโครงสร้าง ของหลักสูตร (PNI _{Modified} = 0.0771)		หลักสูตร และการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความ เหมาะสม (รุ่งรัชดาพร เวหะ ชาติ, 2551; กระทรวงศึกษาธิการ, 2551; บุญเลี้ยง พุ่มทอง, 2554; จริญญา แก้วไฉยน, 2557; Taba, 1962)	การส่งเสริมสุขภาพทางจิต ของผู้สูงอายุ 3) ควรมีคณะกรรมการ หรือคณะทำงานในการ จัดทำหลักสูตร และใน องค์ประกอบควรมี หน่วยงานเครือข่ายและ ผู้สูงอายุอยู่ด้วยเพื่อ หลักสูตรที่ตรงตามความ ต้องการ 4) มีหน่วยงานกลางที่ รับผิดชอบ ในกำหนด หลักสูตรวิชาต่างๆ		แนวทางย่อย 2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายหรือ โครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริม สุขภาพทางจิตของ ผู้สูงอายุดำเนินการมี เป้าหมายในชีวิต การมี ความสามารถจัดการกับ สิ่งแวดล้อมและการยอมรับ ตนเอง 2.2 ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและผู้ สอน จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริม การพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ การมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถ จัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับใน ตัวเอง	ส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านดำเนินการมี เป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการ กับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง 2.2.1 ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและผู้ สอน ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยการ เลือกเนื้อหาในหลักสูตร ให้สอดคล้องกับการ พัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุดำเนินการมี เป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการ กับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง 2.2 ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและผู้ สอน จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริม การพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ การมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถ จัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับใน ตัวเอง

ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	การบริหาร วิชาการ	สถานะทาง จิต	สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางจาก แบบสอบถาม	ร่างแนวทาง	ร่างแนวทงย่อย	วิธีดำเนินการ
			 <p>CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>				<p>2.2.3 ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและผู้สอน กำหนดวิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้วยการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง</p> <p>2.2.4 ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและผู้สอน ร่วมกันกำกับติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้วยการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง</p>
3	ด้านการ จัดการเรียน การสอน	ความเป็นตัว ของตัวเองหรือ การมีอิสระ	แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน สิ่ง สำคัญที่ควรให้ความสำคัญ คือ	1) การจัดการเรียนการสอน ให้ตรงความต้องการของ ผู้เรียน	แนวทางที่ 3 ปรับปรุง การจัดการเรียนการ สอนด้านความเป็นตัว	แนวทงย่อย 3.1 จัด กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อ ส่งเสริมสุขภาวะทางจิต	3.1.1 ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาครูผู้สอน หรือจิตอาสาสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่คำนึงถึงความสนใจ และความแตกต่าง

ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	การบริหาร วิชาการ	สถานะทาง จิต	สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางจาก แบบสอบถาม	ร่างแนวทาง	ร่างแนวทงย่อย	วิธีดำเนินการ
(PNI _{Modified} = 0.0872) 1) การจัด กิจกรรมการ เรียนรู้ (PNI _{Modified} = 0.0785)	แห่งตน (PNI _{Modified} = 0.0902) การมี เป้าหมายใน ชีวิต (PNI _{Modified} = 0.0924) การยอมรับใน ตัวเอง (PNI _{Modified} = 0.1002)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้บริหารควรส่งเสริมครู ให้จัดทำแผนการเรียนรู้และ จัดกระบวนการเรียนรู้ตาม ความสนใจและความถนัดของ ผู้เรียน โดยเน้นการฝึกทักษะ การประยุกต์ใช้ความรู้จาก ประสบการณ์จริง และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่อง ตลอดจน การ นิเทศการเรียนการสอน และ การพัฒนาครู เพื่อนำไปสู่การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับ หลักสูตร นอกจากนี้ ผู้บริหารควรจัด สภาพบรรยากาศ สื่อ และ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัด	2) เพิ่มงบประมาณในการ จัดสภาพแวดล้อมใน เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ ตาม หลัก UD (Universal design) 3) ใ้มีหม้อหรือผู้ช่วยอายุ เรื่องผู้สูงอายุ มาให้ คำแนะนำในการดูแล สุขภาพกายและจิตใจที่ เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุอยู่ เสมอๆ 4) ผลัดต้นและสนับสนุน ด้านงบประมาณ ให้ชุมชน สามารถจัดกิจกรรมได้ด้วย	ของตัวเองหรือการมี อิสระแห่งตน การมี เป้าหมายในชีวิตและ การยอมรับในตนเอง	ของผู้สูงอายุด้านความ เป็นตัวของตัวเองหรือ การมีอิสระแห่งตน การ มีเป้าหมายในชีวิตและ การยอมรับในตนเอง	ระหว่างบุคคลของผู้เรียนที่ส่งเสริมสุขภาพ ทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของ ตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมาย ในชีวิตและการยอมรับในตนเอง 3.1.2 ผู้บริหารจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อ พัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความ เป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การ มีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง 3.1.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนเพิ่ม กิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุก รายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระ แห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการ ยอมรับในตนเอง 3.1.4 ผู้บริหารร่วมกันกับติดตามและ ประเมินกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอน	วิธีดำเนินการ

ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	การบริหาร วิชาการ	สภาพทาง จิต	สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางจาก แบบสอบถาม	ร่างแนวทาง	ร่างแนวทงย่อย	วิธีดำเนินการ
	1) การจัด บรรยายกาศ การเรียนรู้ (PNI _{Modified} = 0.0964)		กระบวนการเรียนรู้ และการ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือ เครือข่ายผู้ประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนการสอนตาม ความเหมาะสม เพื่อให้การ เรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและ สถานที่(รัฐชาติพร เวหะชาติ, 2551; จามจุรี จำเมือง, 2552; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553; สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน, 2557	ตนเอง เพื่อความต่อเนื่องใน การขับเคลื่อน อย่างยั่งยืน 5) ควรมีการพัฒนาผู้สูงอายุ ที่ยังไม่ถึงเกณฑ์ เช่น ตั้ง โรงเรียนเตรียมผู้สูงอายุ คือ อายุก่อนเกณฑ์ที่จะเป็น ผู้สูงอายุ		แนวทางย่อยที่ 3.2 จัดบรรยายกาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุข ภาวะทางจิตของ ผู้สูงอายุด้วยความเป็น ตัวของตัวเองหรือการมี ตัวของตัวเองหรือการมี อิสระแห่งตน การมี เป้าหมายในชีวิตและ การยอมรับในตัวเอง	ทุกวิชาชีพที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตของ ผู้สูงอายุด้วยความเป็นตัวของตัวเองหรือการมี อิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการ ยอมรับในตนเอง 3.2.1 ผู้บริหารร่วมกันวางแผนส่งเสริมให้ บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาสามารถจัด บรรยายกาศการเรียนรู้ตามหลัก Universal Design ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพทางจิต ของผู้เรียนด้วยความเป็นตัวของตัวเองหรือ การมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและ การยอมรับในตนเอง 3.2.1 ผู้บริหารร่วมกันวางแผนส่งเสริมให้ บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาสามารถจัด บรรยายกาศการเรียนรู้ตามหลัก Universal Design ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพทางจิต ของผู้เรียนด้วยความเป็นตัวของตัวเองหรือ

ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น	การบริหาร วิชาการ	คุณภาพทาง จิต	สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางจาก แบบสอบถาม	ร่างแนวทาง	ร่างแนวทงย่อย	วิธีดำเนินการ
			 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>				<p>การมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและ การยอมรับในตนเอง</p> <p>3.2.3 ผู้บริหารพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความ ใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุข ภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของ ตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมาย ในชีวิตและการยอมรับในตนเอง</p> <p>3.2.4 ผู้บริหารตรวจสอบสภาพแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความ ใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุข ภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของ ตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมาย ในชีวิตและการยอมรับในตนเอง</p>

จากตารางที่ 14 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ซึ่งพัฒนาขึ้นจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และนำข้อมูลดังกล่าวมาผนวกกับ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต จากแบบสอบถาม และข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ได้ทั้งสิ้น 3 แนวทางหลัก 6 แนวทางย่อย และ 24 วิธีดำเนินการ มีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านการวัดและประเมินผล (PNImodified = 0.1111) ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย และ 8 วิธีดำเนินการดังนี้

แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

แนวทางย่อย 1.1 กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

2) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจทักษะให้กับ ครูผู้สอนหรืออาสาสมัครสอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

3) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ดำเนินการตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

4) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ร่วมกำกับติดตาม ประเมินแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้าน ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมี ความมั่งคั่งในตน

แนวทางย่อย 1.2 จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุข ภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การ ยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ออกแบบการสร้าง เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและ การมีความมั่งคั่งในตน

2) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ สร้างเครื่องมือที่มี มาตรฐาน ในการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้าน ทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเอง และ การมีความมั่งคั่งในตน

3) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ทดสอบเครื่องมือใน การวัดและประเมินผล จากห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้าน ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมี ความมั่งคั่งในตน

4) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ สรุปรายงานและ ประเมินผลจากการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ส่งเสริม สุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับ ในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตนเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนการ จัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ

2) การพัฒนาหลักสูตร (PNI_{modified} = 0.0896) ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย และ 8 วิธีดำเนินการดังนี้

แนวทางที่ 2 พัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาวะทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมี ความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง

แนวทางย่อย 2.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูสอน ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายทางการเรียน ตามหลักสูตรของกรมกิจการผู้สูงอายุและบริบทของโรงเรียนที่ส่งเสริมศักยภาพด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง

2) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูสอน สำรวจความต้องการของผู้สูงอายุในโรงเรียน ในการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง

3) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูสอน กำหนดเป้าประสงค์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิต ของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเองโดยครอบคลุมทุกรายวิชา

4) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูสอน ร่วมกำกับติดตามประเมินแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิต ด้านด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง

แนวทางย่อย 2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูสอน ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยการเลือกเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง

2) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและผู้สอน จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง

3) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและผู้สอน กำหนดวิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง

4) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและผู้สอน ร่วมกันกำกับติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง

3) การจัดการเรียนการสอน (PNImodified = 0.872) ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย และ 8 วิธีดำเนินการดังนี้

แนวทางที่ 3 ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

แนวทางย่อย 3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาครูหรือจิตอาสาสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่คำนึงถึงความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

2) ผู้บริหารจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเพิ่มกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

4) ผู้บริหารร่วมกันกำกับติดตามและประเมินกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

แนวทางย่อย 3.2 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารร่วมกันวางแผนส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามหลัก Universal Design ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเป็นกันเองให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

3) ผู้บริหารพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

4) ผู้บริหารตรวจสอบสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

2.2 ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทาง

จิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน จำแนกตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ 3 ด้าน และจัดลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 15 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	ฐานนิยม	ระดับ	ฐานนิยม	ระดับ
ด้านการวัดและประเมินผล				
แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
แนวทางย่อย 1.1 กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน และการยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
วิธีดำเนินการ	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
1.1.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ ศึกษาหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
1.1.2 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจทักษะให้กับ ครูหรืออาสาสมัครสอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
1.1.3 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการดำเนินการตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน	4	มาก	4	มาก
1.1.4 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการร่วมกำกับติดตาม	5	มาก	5	มากที่สุด

(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวจิตสุขภาวะทางจิต	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	ฐานนิยม	ระดับ	ฐานนิยม	ระดับ
ประเมินแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน		ที่สุด		
แนวทางย่อย 1.2 จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
วิธีดำเนินการ	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
1.2.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการออกแบบการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
1.2.2 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ สร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ในการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
1.2.3 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ ทดสอบเครื่องมือในการวัดและประเมินผล จากห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
1.2.4 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ สรุปรายงานและประเมินผลจากการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตนเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร				
แนวทางย่อย 2.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของ	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด

(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	ฐานนิยม	ระดับ	ฐานนิยม	ระดับ
ผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถ จัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง				
วิธีดำเนินการ	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
2.1.1 ผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการและครู ร่วมกัน วิเคราะห์นโยบายทางการเรียน ตามหลักสูตรของกรมกิจการ ผู้สูงอายุและบริบทของโรงเรียนที่ส่งเสริมศักยภาพด้านการมี เป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อม และการยอมรับในตัวเอง				
2.1.2 ผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการและครู สํารวจความ ต้องการของผู้สูงอายุในโรงเรียน ในการพัฒนาสุขภาวะทาง จิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมี ความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
2.1.3 ผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการและครู กำหนด เป้าประสงค์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิต ของผู้สูงอายุ ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับ สิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเองโดยครอบคลุมทุก รายวิชา	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
2.1.4 ผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการและครู ร่วมกำกับ ติดตามประเมินแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมี ความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
แนวทางย่อย 2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของ หลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของ ผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถ จัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
วิธีดำเนินการ	5	มาก ที่สุด	5	มากที่สุด
2.2.1 คณะกรรมการวิชาการออกแบบโครงสร้างหลักสูตร และกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยการเลือกเนื้อหาใน หลักสูตร ให้สอดคล้องกับการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของ ผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถ จัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง				

(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	ฐานนิยม	ระดับ	ฐานนิยม	ระดับ
2.2.2 คณะกรรมการวิชาการจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
2.2.3 คณะกรรมการวิชาการกำหนดวิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
2.2.4 คณะกรรมการวิชาการร่วมกันกำกับติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3. การจัดการเรียนการสอน				
แนวทางการย่อย 3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
วิธีดำเนินการ	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3.1.1 ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาครูหรือจิตอาสาสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่คำนึงถึงความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3.1.2 ผู้บริหารจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3.1.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเพิ่มกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	4	มาก	4	มาก

(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	ฐานนิยม	ระดับ	ฐานนิยม	ระดับ
3.1.4 ผู้บริหารร่วมกันกำกับติดตามและประเมินกิจกรรม ใน การจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิต ของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่ง ตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
แนวทางย่อย 3.2 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการ พัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของ ตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการ ยอมรับในตนเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
วิธีดำเนินการ	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3.2.1 ผู้บริหารร่วมกันวางแผนส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนใน สถานศึกษาสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามหลัก Universal Design ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของ ผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3.2.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศการ เรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเป็นกันเองให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนา สุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือ การมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับใน ตนเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3.2.3 ผู้บริหารพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อ ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของ ตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการ ยอมรับในตนเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3.2.4 ผู้บริหารตรวจสอบสภาพแวดล้อมทั้งภายในและ ภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมาก ที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัว ของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและ การยอมรับในตนเอง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า

ด้านการวัดและประเมินผล

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล โดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าแนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางการมีเป้าหมายในชีวิต การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตนเองมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) แนวทางย่อย 1.1 กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางการมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตนเอง ความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการข้อที่ 1 – 5 ทุกข้อมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ยกเว้นวิธีการดำเนินงาน 1.1.3 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการดำเนินการตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตนเอง มีความเหมาะสมระดับมาก (ฐานนิยม = 4) และความเป็นไปได้ระดับมาก (ฐานนิยม = 4) แนวทางย่อย 1.2 จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางการมีเป้าหมายในชีวิต การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตนเอง ความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการข้อที่ 1 – 4 ทุกข้อมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5)

ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าแนวทางที่ 2 พัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาวะทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) แนวทางย่อย 2.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อ

พัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการข้อที่ 1 - 4 ทุกข้อมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) แนวทางย่อย 2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการข้อที่ 1 - 4 ทุกข้อมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5)

การจัดการเรียนการสอน

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพทางจิต ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าแนวทางที่ 3 ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) แนวทางย่อย 3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการข้อที่ 1 - 4 ทุกข้อมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ยกเว้น วิธีดำเนินการข้อที่ 3.1.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเพิ่มกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง มีความเหมาะสมระดับมาก (ฐานนิยม = 4) และความเป็นไปได้ระดับมาก (ฐานนิยม = 4) แนวทางย่อย 3.2 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการข้อที่ 1 - 4 ทุกข้อมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5)

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพทาง

จิต ผู้วิจัยดำเนินการใช้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ จากผลการประเมิน (ร่าง) แนวทางคงเดิม ในการจัดทำแนวทางทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ผู้วิจัยได้นำมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยมีรายละเอียดแสดงดัง ตารางที่ 16 ดังนี้

ตารางที่ 16 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

(ร่าง) แนวทางฯ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
แนวทางย่อย 1.1 กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน และการยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
วิธีดำเนินการ	
1) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจทักษะให้กับ ครูหรืออาสาสมัครสอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ดำเนินการตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
4) ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการและครูผู้สอน ร่วมกำกับติดตามประเมินแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการ	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(ร่าง) แนวทางฯ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
มืออิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	
แนวทางย่อย 1.2 จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมืออิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
วิธีดำเนินการ	
1) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ออกแบบการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมืออิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน สร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ในการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านทางด้านการมีความเป็นตัวของตัวเองหรือการมืออิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ทดสอบเครื่องมือในการวัดและประเมินผล จากห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านการมีความเป็นตัวของตัวเองหรือการมืออิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	เพิ่มข้อเสนอแนะ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล
4) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลจากผู้เรียนเพื่อนำข้อเสนอแนะมาประกอบการปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมืออิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	เพิ่มข้อเสนอแนะ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล
แนวทางที่ 2 พัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาวะทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
แนวทางย่อย 2.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
วิธีดำเนินการ	
1) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายทางการเรียน ตามหลักสูตรของกรมกิจการผู้สูงอายุและบริบทของโรงเรียนที่ส่งเสริมศักยภาพด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(ร่าง) แนวทางฯ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
2) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน สํารวจความต้องการของผู้สูงอายุในโรงเรียน ในการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	เพิ่มเติม ผู้บริหาร ผู้ดูแล วิชาการหรือคณะกรรมการ ครูผู้สอน และผู้เรียน
3) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน กำหนดเป้าประสงค์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิต ของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นโดยครอบคลุมทุกรายวิชา	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
4) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ร่วมกำกับติดตามการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิต ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
แนวทางย่อย 2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายโครงสร้างของหลักสูตรและสาระสำคัญของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
วิธีดำเนินการ	
1) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและสาระหลักสูตร และกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร โดยการเลือกเนื้อหาในหลักสูตร ให้สอดคล้องกับการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	เพิ่มเติม ผู้ดูแลวิชาการหรือ คณะกรรมการ ครูผู้สอน และ ผู้เรียน
2) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน กำหนดวิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	เพิ่มเติมข้อเสนอแนะ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการทดสอบการใช้หลักสูตรในห้องเรียน
4) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ร่วมกำกับติดตามการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิต ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
แนวทางที่ 3 ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
แนวทางย่อย 3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
วิธีดำเนินการ	

(ร่าง) แนวทางฯ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
1) ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาครูหรือจิตอาสาสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่คำนึงถึงความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิต และการยอมรับในตนเอง	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2) ผู้บริหารจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	เพิ่มข้อเสนอแนะ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนในห้องเรียน
3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	เพิ่มเติมการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย
4) ผู้บริหารร่วมกันกำกับติดตามและประเมินกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
แนวทางย่อย 3.2 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิต และการยอมรับในตนเอง	ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
วิธีดำเนินการ	
1) ผู้บริหารร่วมกันวางแผนส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามหลัก Universal Design ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เปลี่ยนการจัดบรรยากาศเป็นการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้
2) ผู้บริหารพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	เพิ่มเติม สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาวะทางจิต
3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเป็นกันเองให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	สลับที่ข้อกับข้อ 2) และเพิ่มเติม ผู้เรียน
4) ผู้บริหารตรวจสอบสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	เพิ่มเติม ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ครูผู้สอนและผู้เรียน และสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการส่งเสริม

(ร่าง) แนวทางฯ	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ
	สุขภาวะทางจิต

2.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต

กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ฉบับสมบูรณ์

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยจำแนกตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ 3 ด้าน และจัดลำดับความต้องการจำเป็น มีรายละเอียดดังตารางที่ 17

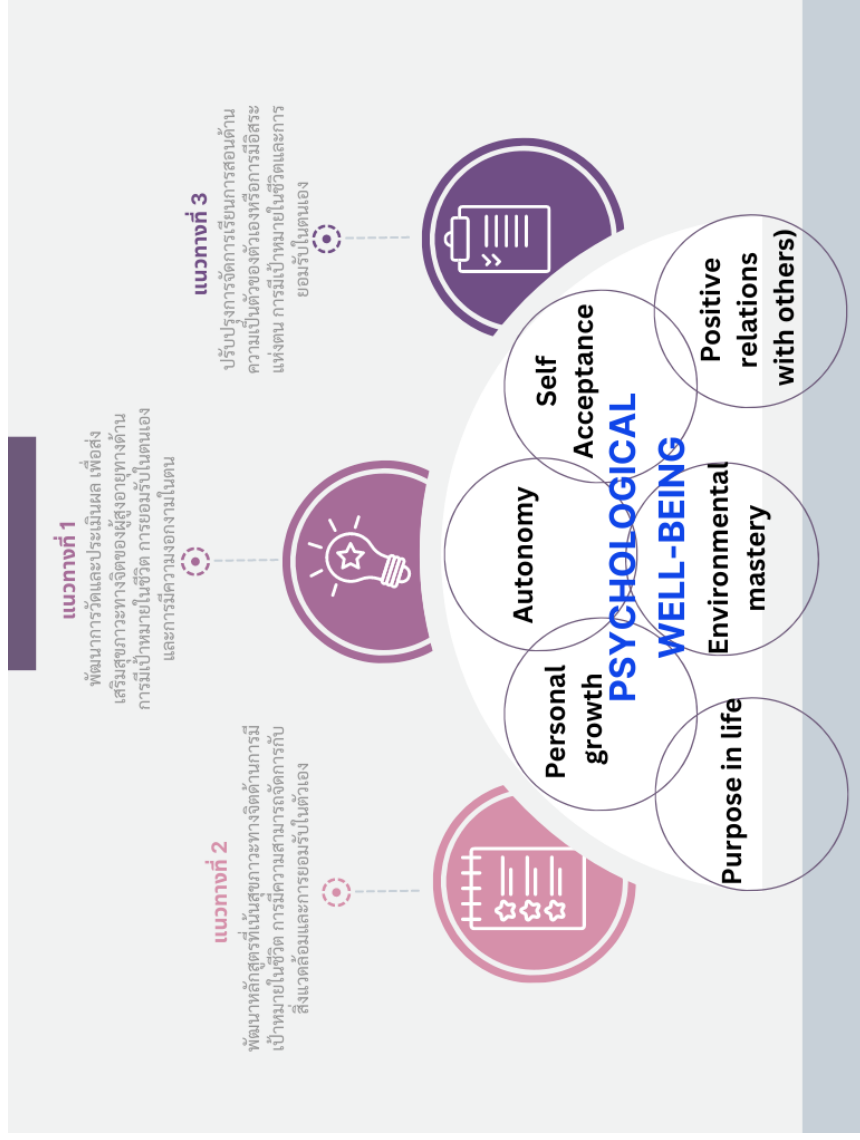
ตารางที่ 17 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้

แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ	แนวทางการพัฒนา	วิธีดำเนินการ
<p>แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเอง</p>	<p>แนวทางย่อยที่ 1.1 กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการอิสระแห่งตน และการยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเอง</p>	<p>1.1.1 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ที่ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเอง</p> <p>1.1.2 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจทักษะให้กับ ครูหรืออาสาสมัครสอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเอง</p> <p>1.1.3 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ดำเนินการตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเอง</p> <p>1.1.4 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ร่วมกำกับติดตามประเมินแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเอง</p>
<p>แนวทางย่อยที่ 1.2 จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเอง</p>	<p>แนวทางย่อยที่ 1.2 จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเอง</p>	<p>1.2.1 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ออกแบบการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเอง</p> <p>1.2.2 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ สร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเอง</p> <p>1.2.3 ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ทดสอบเครื่องมือในการวัดและประเมินผล จากห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการยอมรับในตนเอง</p>

แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ	แนวทางย่อย	วิธีดำเนินการ
	องคกรในต้น	
	1.2.4 ผู้บริหารและบุคลากรหรือคณะกรรมการ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล จากห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาพทางด้านความรู้ความเข้าใจของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความองงามในตน	1.2.5 ผู้บริหารและบุคลากรหรือคณะกรรมการ ส่งเสริมให้ครูและประเมินผลจากการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความองงามในตนเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ
	1.2.6 ผู้บริหารและบุคลากรหรือคณะกรรมการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลจากผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลไปประกอบการปรับปรุงเครื่องมือและประเมินผลส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความองงามในตน	
ด้านการพัฒนาหลักสูตร		
แนวทางที่ 2 พัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาพทางจิตด้านความรู้เป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและยอมรับในตนเอง	2.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตนเอง	2.1.1 ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ร่วมกับวิเคราะห์นโยบายทางการเรียน ตามหลักสูตรของกรมกิจการผู้สูงอายุและบริบทของโรงเรียนที่ส่งเสริมศักยภาพด้านความรู้เป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตนเอง
	2.1.2 ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ครูผู้สอนและผู้เรียน สำนวความต้องของผู้สูงอายุในโรงเรียนในการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตนเอง	2.1.3 ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน กำหนดเป้าหมายส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตนเอง โดยครอบคลุมทุกสาขา
	2.1.4 ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ร่วมกันกำกักติดตามการพัฒนาหลักสูตรการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความรู้เป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับใน	

แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ	แนวทางย่อย	วิธีดำเนินการ
		<p>3.1.4 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนในหนังสือเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความมั่นใจของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความองงามในตน</p> <p>3.1.5 ผู้บริหารร่วมกันกำกับติดตามและประเมินกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกวิชาที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุตามความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง</p>
แนวทางที่ 3	<p>แนวทางย่อยที่ 3.2 จัดบรรยายภาคการ เรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพทางจิต ของผู้สูงอายุตามเป็นตัวของตัวเอง หรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง</p>	<p>3.2.1 ผู้บริหารร่วมกันวางแผนส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาสามารถจัดบรรยายภาคการรับรู้ตามหลัก Universal Design ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง</p> <p>3.2.2 ผู้บริหารพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้ชิดเชิงธรรมชาติมากที่สุด เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง</p> <p>3.2.3 ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนและผู้เรียน สามารถจัดบรรยายภาคการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเป็นกันเองให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง</p> <p>3.2.4 ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ครูผู้สอนและผู้เรียน ตรวจสอบสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้ชิดเชิงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง</p>

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพจิต

แผนภาพที่ 4 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาพจิต

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดผู้มีความสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being) 2. นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดผู้มีความสุขภาวะทางจิต (Psychological well-being ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ โรงเรียนผู้สูงอายุ สังกัดกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมีผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการวิชาการหรือผู้ดูแลวิชาการ และครูหรือจิตอาสาสอน จำนวน 174 คน แบ่งเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน 41 คน คณะกรรมการวิชาการหรือผู้ดูแลวิชาการ 67 คน และครูหรือจิตอาสาสอน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean: M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) การวิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNImodified) ฐานนิยม (Mode) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยภาพรวม

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับ

มาก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก และด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ในภาพรวม ค่าความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

5.1.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต รายด้าน

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร ตามลำดับ

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร

เมื่อพิจารณาในรายข้อย่อย สภาพปัจจุบันของด้านการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

(Positive relations with others) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือองค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) องค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) และองค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ด้านการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) และองค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) ตามลำดับ

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้านการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ พบว่าองค์ประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) องค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) องค์ประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) และองค์ประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) ตามลำดับ

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต การจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า พบว่าด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ตามลำดับ

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในรายช้อย่อย สภาพปัจจุบันของด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์กรประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) รองลงมาคือ องค์กรประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) องค์กรประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) องค์กรประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) องค์กรประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) และองค์กรประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ด้านการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ องค์กรประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) รองลงมาคือ องค์กรประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) องค์กรประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) องค์กรประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) องค์กรประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) และองค์กรประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้านการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ องค์กรประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) รองลงมาคือ องค์กรประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) องค์กรประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) องค์กรประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) องค์กรประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) และองค์กรประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) ตามลำดับ

3) การวัดและประเมินผล

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาราย

ด้าน พบว่า ด้านการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พบว่า ด้านการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ตามลำดับ

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ด้านการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พบว่า ด้านการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในรายข้อย่อย สภาพปัจจุบันของการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental-mastery) รองลงมาคือ องค์กรประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) องค์กรประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) องค์กรประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) องค์กรประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) และ องค์กรประกอบที่ 1 ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์กรประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) รองลงมาคือ องค์กรประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental -mastery) องค์กรประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) องค์กรประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) องค์กรประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) และ องค์กรประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) ตามลำดับ

ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้านการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ องค์กรประกอบที่ 1 ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) รองลงมาคือ องค์กรประกอบที่ 5 การยอมรับในตัวเอง (Self-Acceptance) องค์กรประกอบที่ 6 การมีความงอกงามในตน (Personal growth) องค์กรประกอบที่ 3 การมีเป้าหมายใน

ชีวิต (Purpose in life) องค์ประกอบที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) และองค์ประกอบที่ 4 การมีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental-mastery) ตามลำดับ

5.1.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

1) ด้านการวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย และ 8 วิธีดำเนินการดังนี้

แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

แนวทางย่อย 1.1 กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริม
สุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน และ
การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการจัดทำแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

2) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจทักษะให้กับ ครูหรืออาสาสมัครสอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

3) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ดำเนินการตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

4) ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการและครู ร่วมกำกับติดตามประเมินแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้าน

ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน

แนวทางย่อย 1.2 จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ออกแบบการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน

2) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน สร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ในการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านทางการมีความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน

3) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ทดสอบเครื่องมือในการวัดและประเมินผล จากห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านการมีความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน

4) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล จากห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาพทางจิต ด้านการมีความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตน

5) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน สรุปรายงานและประเมินผลจากการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความมั่งคั่งในตนเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ

6) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลจากผู้เรียนเพื่อนำข้อเสนอแนะมาประกอบการปรับปรุงเครื่องมือวัด

และประเมินผลส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

2) **การพัฒนาหลักสูตร** ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย และ 8 วิธีดำเนินการดังนี้

แนวทางที่ 2 พัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาพทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

แนวทางย่อย 2.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายทางการเรียน ตามหลักสูตรของกรมกิจการผู้สูงอายุและบริบทของโรงเรียนที่ส่งเสริมศักยภาพด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

2) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ครูผู้สอน และผู้เรียนสำรวจความต้องการของผู้สูงอายุในโรงเรียน ในการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

3) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน กำหนดเป้าประสงค์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิต ของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นโดยครอบคลุมทุกรายวิชา

4) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ร่วมกำกับติดตามการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิต ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

แนวทางย่อย 2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายโครงสร้างของหลักสูตรและสาระสำคัญของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ครูผู้สอนและผู้เรียน ออกแบบ โครงสร้างหลักสูตรและสาระหลักสูตร และกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร โดยการเลือกเนื้อหาในหลักสูตร ให้สอดคล้องกับการพัฒนาสุขภาพทางจิตของ ผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อม และการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

2) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน จัดทำคู่มือการใช้ หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมาย ในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับ บุคคลอื่น

3) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน กำหนดวิธีการ ประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการมี สัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

4) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ส่งเสริมให้ครู ดำเนินการทดสอบการใช้หลักสูตรในห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาพทาง จิตด้านการมีความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับใน ตนเองและการมีความงอกงามในตน

5) ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการและครูผู้สอน ร่วมกันกำกับติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพทางจิตของ ผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อม และการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

3) การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย และ 8 วิธีดำเนินการดังนี้

แนวทางที่ 3 ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมี อิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

แนวทางย่อย 3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของ ผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและ การยอมรับในตนเอง

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาครูหรือจิตอาสาสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่คำนึงถึงความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

2) ผู้บริหารจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

3) ผู้บริหารและผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนในห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านการมีความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน

4) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลาย ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

5) ผู้บริหารร่วมกันกำกับติดตามและประเมินกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

แนวทางย่อย 3.2 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารร่วมกันวางแผนส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาสามารถจัดบรรยากาศที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ตามหลัก Universal Design ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

2) ผู้บริหารพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

3) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนและนักเรียน สามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเป็นกันเองให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

4) ผู้บริหาร ผู้ดูแลวิชาการหรือคณะกรรมการ ครูผู้สอนและนักเรียน ตรวจสอบสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนผู้สูงอายุเน้นการเรียนการสอนโดยคำนึงถึง การเรียนที่เน้นการเข้าร่วมทำกิจกรรม การพบปะกันระหว่างผู้เรียน เป็นสำคัญ สอดคล้องกับ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2558) ได้ให้องค์ประกอบของสุขภาวะทางจิต 5 ด้านของผู้สูงอายุในประเทศไทยไว้ว่า ความสุขสนุก (Recreation) เป็นความสามารถของผู้สูงอายุในการเลือกวิถีชีวิตที่รื่นรมย์ สนุกสนาน ด้วยการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุขจิตใจสดชื่นแจ่มใส กระปรี้กระเปร่า และกองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ, กรมกิจการผู้สูงอายุ (2560) ได้เสนอขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการด้าน การจัดการเรียนการสอนไว้ว่า การจัดการศึกษาให้แก่ผู้สูงอายุมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ให้เหมาะสมกับช่วงวัย และการจัดกิจกรรม ประเภทส่งเสริมสุขภาพร่างกาย อารมณ์ จิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น (Positive relations with others) และด้านการมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนผู้สูงอายุยังคงให้ความสำคัญ และเน้นการพัฒนาทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นไป โดยเป้าหมายที่สำคัญทางสุขภาวะทางจิตคือ ด้านสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น นอกจากการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นแล้ว ยังมีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีการวางแผนเป้าหมายในชีวิต โดยโรงเรียนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้ ผู้สูงอายุสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมายและสามารถดำเนินกิจการงานต่างๆได้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ Carol Ryff (2014) และสอดคล้องกับ Seligman (2011) ได้ให้ทฤษฎีสุขภาวะที่เป้าหมายของจิตวิทยาเชิงบวกในผู้สูงอายุ ในตัวย่อ A: Accomplishment ที่เป็นองค์ประกอบที่กล่าวถึงความสำเร็จ ทุกความสำเร็จที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงชีวิต ทั้งเรื่องเล็กน้อยที่ได้เป็นกิจวัตร เช่น ทำงานเสร็จทันเวลา และเรื่องยิ่งใหญ่ที่บรรลุเป้าหมายตามหวังด้วยความมุ่งมั่น ความเชี่ยวชาญ และความสามารถส่วนตัว ต่างเป็นพลัง กำลังใจ ความก้าวหน้า และความสุขจากความสำเร็จของตัวเอง

5.2.2 ความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตที่สูงที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผล รองลงมาคือการพัฒนาหลักสูตร และความต้องการจำเป็นลำดับสุดท้ายคือการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยขออภิปรายผล โดยจำแนกตามลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ดังนี้

1) การวัดและประเมินผล มีความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา คือ พัฒนาการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความองงามในตน โดยโรงเรียนผู้สูงอายุควรมีการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ มีความเป็นรูปธรรมให้มากยิ่งขึ้น เน้นการประเมินผลที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนผู้สูงอายุและวิชาที่เรียน

เพื่อให้เกิดการดำเนินการวัดประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน สอดคล้องกับ สัมมา รัตนธัย (2556) ได้กล่าวถึงแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้นั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและนักเรียนกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลร่วมกัน โดยเน้นการประเมินจาก การทำแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรมการเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม รวมถึงการสอบในผู้เรียนหลังจบหน่วยการเรียนรู้ต่างๆและเมื่อสิ้นภาคการศึกษา และสอดคล้องกับ กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ, กรมกิจการผู้สูงอายุ (2560) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีแนวปฏิบัติของการวัดประเมินผลไว้ว่า โรงเรียนผู้สูงอายุมีการใช้แบบทดสอบ การดูผลงาน การวัดความพึงพอใจของผู้เรียน การเข้าเรียน และไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้การเลือกใช้แนวการปฏิบัติการวัดและประเมินผลจะขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียนและวิชาที่เรียน

พิจารณาตามองค์ประกอบของสุขภาวะทางจิตพบว่า การวัดและประเมินผล ในการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน (Autonomy) มีความต้องการจำเป็นสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่า การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลที่วัดค่าความเป็นตัวของตัวเองของผู้สูงอายุ มีความสำคัญเนื่องจากในปัจจุบัน ครูเพียงท่านเดียวจะเป็นผู้ที่คอยสังเกตความเป็นตัวของตัวเองของผู้เรียนในห้องเรียน ประเมินจากพฤติกรรมที่ผู้เรียนอยู่ในห้องเรียนเท่านั้น แต่เนื่องจาก นักเรียนมีจำนวนมากอาจส่งผลให้การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนไม่ครอบคลุมทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรพรรณ โพธิ์ทอง (2563) กล่าวว่า การวัดประเมินผลผู้เรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุ สามารถทำได้โดยการกำหนดให้มีการประเมินผลลัพธ์ที่แสดงถึงการดูแลตนเองได้ของผู้สูงอายุ และสังเกตได้ว่าผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีส่วนร่วมในการผลักดันให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน แนวทางย่อย 1.1 กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน และการยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน ดังนั้น ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ ควรศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจทักษะให้กับครู และดำเนินการตามแผนการวัดและประเมินผลการ

เรียนที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557) กล่าวว่า งานที่ผู้บริหารต้องดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนด จุดประสงค์ของการจัดการศึกษาออกมาให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางให้ครูในโรงเรียนได้ปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย และส่งเสริมให้ครูสามารถวัดและประเมินผลตามสภาพจริง แนวทางย่อย 1.2 จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผล โดยผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการ ครูและนักเรียนร่วมกันออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียน สอดคล้องกับ จามจรี จำเมือง (2552) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผล ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ครูสามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรพร เกษสังข์ และคณะ (2561) ที่ได้กล่าวถึง การวัดและประเมินผลสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต และการยอมรับในตนเองและการมีความองงามในตน โดยมีองค์ประกอบของตัวชี้วัดในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจของตนเอง และผู้สูงอายุฝึกปฏิบัติควบคุมจิตใจและอารมณ์อย่างสม่ำเสมอสามารถสร้างความองงามและเห็นคุณค่าในตนเองได้

2) การพัฒนาหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นสูงเป็นอันดับที่ 2 ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา คือ พัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาพทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง ซึ่งในปัจจุบันโรงเรียนผู้สูงอายุส่วนใหญ่ได้มีการใช้หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนตามแกนกลางของ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ 3 ด้าน คือ 1.ด้านทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน 2.ด้านทักษะทางอาชีพ 3.ด้านวิชาการ ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุ มีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี มีศักยภาพ พึ่งพาตนเองได้มากที่สุด กรมกิจการผู้สูงอายุ (2560) สอดคล้องกับ อาสนวิหารนักบุญอันนา (2559) ได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ ร่วมกันวางแผนจัดเนื้อหาหลักสูตรให้คล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและสุขภาพจิต วิญญาณ (Spiritual Development) แบบองค์รวม

พิจารณาตามองค์ประกอบของสุขภาพทางจิต พบว่า การพัฒนาหลักสูตร ในการวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนผู้สูงอายุเน้นการส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรให้

ผู้สูงอายุสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นายเวหา เกษมสุข (2562) กล่าวถึงแนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในโรงเรียนผู้สูงอายุว่า ความรู้ที่ผู้สูงอายุต้องรู้ เนื้อหาครอบคลุมความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในวัยสูงอายุ การป้องกันรักษาสุขภาพ การดำรงชีวิตแบบสูงวัย มีเป้าหมายในชีวิตอย่างคุณภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต แนวทางที่ 2 พัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาวะทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง แนวทางย่อย 2.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และแนวทางย่อย 2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส จันทรวงและคณะ (2560) กล่าวถึงการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร ควรเริ่มจาก ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาของสถานการณ์ของผู้สูงอายุในชุมชนโดยการรวบรวมข้อมูลทางด้าน กายภาพ ชีวภาพ สังคมและเศรษฐกิจ จากนั้นนำไปสร้างโครงสร้างหลักสูตร ศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการมีเป้าหมายและคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุ

3) การจัดการเรียนการสอน มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โดยด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา คือ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง ปัจจุบันโรงเรียนผู้สูงอายุมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้สูงอายุเป็นสำคัญมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้ค่าความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนต่ำที่สุด แต่ทว่าโรงเรียนยังมีความต้องการด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียน เนื่องจากงบประมาณและสถานที่ ที่มีอยู่อย่างจำกัดทำให้ไม่สามารถสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นโรงเรียนจึงมีการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ อยู่บ่อยครั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นางวลีรัตน์ ฉิมน้อย (2562) ได้เสนอขอขยายของการบริหารวิชาการว่า การจัดการเรียนการสอนยังรวมถึง การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

พิจารณาตามองค์ประกอบของสุขภาวะทางจิต พบว่า การจัดการเรียนการสอน ในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต (Purpose in life) มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนผู้สูงอายุจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถดำเนินชีวิตอย่าง

มีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้ สอดคล้องกับ (กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ, กรมกิจการผู้สูงอายุ 2560) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมเป้าหมายในชีวิตของผู้สูงอายุ ทั้ง 4 มิติ ไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน ให้แก่ผู้สูงอายุมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ให้เหมาะสมกับช่วงวัย และการจัดกิจกรรม ด้านสุขภาพ ประเภทส่งเสริมสุขภาพ ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม ประเภทการส่งเสริมการเรียนรู้ ประเภทการส่งเสริมสวัสดิการในการดูแลตนเองด้านสังคม การทำประโยชน์เพื่อชุมชน ด้านสภาพแวดล้อม ประเภทการส่งเสริมความสามารถด้านศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และด้านเศรษฐกิจ ประเภทการส่งเสริมการมีงานทำ และสร้างรายได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต แนวทางที่ 3 ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง แนวทางย่อย 3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแนวทางย่อย 3.2 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุณี เก้าเอี้ยน (2557) ได้กล่าวถึง จัดการกิจกรรมทุกชนิด ทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มี อิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพา ทองสุข และคณะ (2562) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ ผู้สูงอายุสามารถปฏิบัติกิจกรรมประจำวันขั้นสูงได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ประกอบกับมีการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ดีโดยเชื่อว่าตนเองสามารถปฏิบัติพฤติกรรมต่างๆ ได้เป็นอย่างดี และรับรู้ว่าคุณสมบัติทางสังคมสูง มักเป็นผู้ที่มีความรู้จัก เข้าใจ และยอมรับในตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างอิสระโดยไม่ต้องพึ่งพาคือคนอื่น หรือพึ่งพาได้น้อยลง และสามารถจัดการกับอาการเจ็บป่วยของตนเอง สามารถรับกับการเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุได้ รวมทั้งปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม เป็นผู้มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตที่เหลืออย่างชัดเจน รับรู้ว่าตนเองต้องการอะไร และเป็นผู้มีความพยายามในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ให้เจริญเติบโตและสามารถประสบความสำเร็จได้ตามศักยภาพของตนเอง ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุนั้นมีสุขภาวะทางจิต

5.3 ข้อเสนอแนะการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการวัดและประเมินผลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นอันดับแรก เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การวัดและประเมินผลมีลำดับความสำคัญจำเป็นสูงสุด โดยการสำรวจดูความต้องการวัดและประเมินผลตามรายวิชา ออกแบบข้อคำถาม ปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน และนำไปทดสอบการใช้งานจริง

2. ผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตนของผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้คิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้ โดยการสร้างชิ้นงานขึ้นได้ด้วยตนเอง ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ทางโรงเรียนผู้สูงอายุได้คาดหวังไว้ เนื่องจากมีค่าลำดับความสำคัญจำเป็นสูงสุดในด้านสุขภาวะทางจิต

3. ผู้บริหารและผู้สอนร่วมกัน พัฒนาและปรับปรุงการกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นที่การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ให้มีความหลากหลายและช่วยส่งเสริมด้านสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ จากผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้มีความสำคัญจำเป็นสูงสุดในการจัดการเรียนการสอน

4. โรงเรียนผู้สูงอายุหรือหน่วยงานที่ดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่ผู้สูงอายุ สังกัดอื่นๆ สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ และจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตให้แก่ผู้สูงอายุ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาสุขภาวะทางจิตทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน เนื่องจาก เนื่องจากมีค่าลำดับความสำคัญจำเป็นสูงสุดในด้านสุขภาวะทางจิต

2. ควรวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนในเรื่องการพัฒนาการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ให้ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตในผู้เรียน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด และการจัดบรรยากาศในการเรียนมีค่าความสำคัญจำเป็นสูงสุดของด้านการจัดการเรียนการสอน

3. ควรศึกษาพัฒนานโยบายการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในระดับประเทศเพิ่มเติมเพื่อให้หน่วยงานระดับนโยบายทางการศึกษา สามารถนำแนวทางไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนผู้สูงอายุ

4. ควรมีการศึกษา วิจัย เกี่ยวกับระดับของสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุเพิ่มเติม หลังจากการดำเนินการนำแนวทางไปปรับใช้ในโรงเรียนผู้สูงอายุ

บรรณานุกรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาษาอังกฤษ

- Bradburn, N., & Noll, O. (2011). The structure of Psychological Well-being, 1969.
- Sahraian A, Gholami A, Omidvar B. The relationship between religious attitude and happiness in medical students in Shiraz University of Medical Sciences. *Horizon Med Sci*, 17(1), 69-74.
- Campbell, A. (1976). Subjective measures of well-being. *American psychologist*, 31(2), 117.
- Dupuy, R., Cascino, N., & Le Blanc, A. (1997). The role of attributional styles in personal investment behaviours in situations of professional training. *European journal of work and organizational psychology*, 6(1), 79-92.
- Kobau, R., Seligman, M. E., Peterson, C., Diener, E., Zack, M. M., Chapman, D., & Thompson, W. (2011). Mental health promotion in public health: Perspectives and strategies from positive psychology. *American journal of public health*, 101(8), e1-e9.
- Ryff, C. D. (2014). Psychological well-being revisited: Advances in the science and practice of eudaimonia. *Psychotherapy and psychosomatics*, 83(1), 10-28.
- World Health Organization. *Global recommendations on physical activity for health: World Health Organization; 2010.*
- Ryff, C. D. (1989). Happiness is everything, or is it. Explorations on the meaning of psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57, 1069–1081.
- Ryff, C. D. (1991). Possible selves in adulthood and aging: A tale of shifting horizons. *Psychology and Aging*, 6, 286–295.
- Ryff, C. D., Lee, Y. H., Essex, M. J., & Schmutte, P. S. (1994). My children and me: Midlife evaluations of grown children and of self. *Psychology and Aging*, 9, 195–205.
- Ryff, C. D., & Keyes, C. L. M. (1995). The structure of psychological well-being revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69, 719–727.
- Ryff, C. D., & Singer, B. (1998). The contours of positive human health. *Psychological Inquiry*, 9, 1–28.

Seligman. (2011). Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being, 30-40.

Tedeschi, R. G., & Calhoun, L. G. (1996). The posttraumatic growth inventory: Measuring the positive legacy of trauma. *Journal of Traumatic Stress*, 9, 455–471.

ภาษาไทย

กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ. (2560). คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุ. กรมกิจการผู้สูงอายุ.

กาญจนา คุณารักษ์. (2560). การพัฒนาหลักสูตร รายวิชาจริยธรรมและทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษา

ปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 9(2), 1847-1859.

กรมสุขภาพจิต. (2546). สุขภาพจิตไทย พ.ศ. 2545-2546, พิมพ์ครั้งที่ 6. สำนักส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.

กรมสุขภาพจิต. (2558). คู่มือความสุข 5 มิติ สำหรับผู้สูงอายุ, สำนักส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.

เกวลิน จารเทพ. (2564). รูปแบบการบริหารโรงเรียนผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด นครศรีธรรมราช. *วารสารวิชาการ มจร.บุรีรัมย์*, 6(1), 159-171.

จรรณี แก้วเอี่ยม. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.

จามจุรี จำเมือง. (2552). คู่มือเตรียมสอบผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมั่นคง.

จักรพันธ์ พรหมฉลวย. (2565) สุขภาวะของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *The Journal of Boromarjonani College of Nursing Suphanburi*.

จักรแก้ว นามเมือง. (2560).โรงเรียนผู้สูงอายุ:ต้นแบบการจัดการสุขภาวะและสวัสดิการผู้สูงอายุ. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา.

จิรพรรณโพธิ์ทอง. (2563). การจัดบริการวิชาการสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน.

จิราพร เกศพิชญพัฒนา, จันทรทิพย์ แสงเทียนฉาย, ยุพิน อังสุโรจน์ และเบนิท อิงกาชอล-เดตัน. (2543). ความผาสุกทางใจของผู้สูงอายุ:การศึกษาเชิงคุณภาพ. *วารสารพญาวินิตวิทยาและ เวชศาสตร์ ผู้สูงอายุ*, 1(3), 21-28.

ชลดา ยาวิลละและคณะ. (2566). การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านปางแม่ลอบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 1. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*, 5(3), 701-714.

- ณัฐวัชร จันทโรธธรรม. (2565). การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. วารสารมหาจุฬาริชาการ 9(1), 336-347.
- ดาวรุ่ง คำวงศ์. (2563). การวิเคราะห์เนื้อหาวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนผู้สูงอายุเพื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างหลักสูตรของกรมกิจการผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาโรงเรียนผู้สูงอายุบ้านเขาสมอแครง จังหวัดพิษณุโลก. วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน. 6(2), 9-18.
- ฉิรดา ยุกตะนันท์. (2014). การจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีตามความคิดเห็นของนักศึกษา
- นานัค คัควานี. (2561). กรอบแนวคิดความอยู่ดีมีสุข. สืบค้นจาก https://www.nesdb.go.th/article_attach/05dataEdit01.pdf
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). โน้ตย่อบริหาร. กรุงเทพมหานคร: ตีรณสาร.
- ปิ่นวดี ศรีสุพรรณ, สุรีย์ ธรรมิกบวร, สุรสุมกฤษณะจุฑะ. (2560). โรงเรียนผู้สูงอายุกับการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในชุมชนท้องถิ่นอีสาน. วารสารพัฒนศาสตร์, 4(1), 133-162.
- ประเวศวะสี. (2544). สู่สุขภาพ 4 มิติ. ในสุขภาพทางจิตสังคมและจิตวิญญาณ. อภิญญาตันทวีวงศ์ บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: บริษัทเซนจูรี่จำกัด.
- พระอนันต์ ธัมมวิริโย(นามทอง),สุนทร สายคำ, ประจิดร มหาหิง. (2565). การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. Journal of Modern Learning Development, 6(1), 263-276.
- พิศุทธิภา เมธิกุล. (2554). ประสบการณ์การสูงวัยอย่างประสบความสำเร็จของผู้สูงอายุไทยที่มีสุขภาพทางจิตสูง : การวิจัยเชิงคุณภาพแบบทีมผู้วิจัยเห็นชอบร่วมกัน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- พรทิศา จุลสุคนธ์และคณะ. (2565). การเรียนการสอนออนไลน์: การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 7(3), 89-104.
- แพรวดาว พงศาจารย์,และคณะ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ จิตอาสา และสุขภาพทางจิตในนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทรพร เกษสังข์ และคณะ. (2561). การพัฒนาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการสุขภาวะของผู้สูงอายุ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารวิจัยและพัฒนาราชภัฏเลย. 13(46), 90-100.
- ภูสุดา ภูเงิน, นันท์รัตน์ เจริญกุล. (2562). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดสานพลังประชารัฐในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

- มนัส จันทรพวง และคณะ. (2560). การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์. 8(1), 87-102.
- มิ่งขวัญ คงเจริญ, กัมปนาท บริบูรณ์. (2564). การพัฒนารูปแบบโรงเรียนผู้สูงอายุโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์. 22(1), 135-149.
- ยุพา ทองสุข และคณะ. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของผู้สูงอายุ. วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต. 33(1), 95-110.
- ยุพดี ศยวิเศษกุล. (2564) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจากภูมิปัญญาพื้นบ้านของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี, 29(2), 66-78.
- โรงเรียนผู้สูงอายุ(ชราบาล).
https://www.hmp.go.th/attach_news/d5bd07c9487b9f5c1128fc655fbf9316.pdf.
- ลักขณา ศิริถิรกุล. (2550). ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับสุขภาวะ ของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วลีรัตน์ ฉิมน้อย. (2562). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองคุณภาพในศตวรรษที่ 21. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].
- เวหา เกษมสุข และคณะ. (2562). แนวทางส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของโรงเรียนผู้สูงอายุ. วารสารพยาบาลตำรวจ. 11(2), 261-271.
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, ภาวนา พัฒนศรีและธนิกานต์ ศักดาพร. (2560). รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการการถอดบทเรียนตัวอย่างที่ดีของโรงเรียนและชมรมผู้สูงอายุที่มีกิจกรรมถ่ายทอดความรู้. กรุงเทพฯ: เจพรีนท์.
- ศิวะลักษณ์ มหาชัย, เอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2565). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. วารสารมณีเชษฐารามวัดจอมมณี, 5(2), 168-185.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2553) หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุภาพรณ โคตรจรัส. (2545). สุขภาพจิต: จิตวิทยาในการดำรงชีวิต เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเจตน์ ผิวทองงาม. (2016). การแนะแนวเพื่อชีวิตที่ดีงามในคำ สอน ของพระพรหมคุณาภร ณ์ (ป. อ. ป ยุต โต) The Guidance for Good Life in Doctrine of VEN.PHRABRAHMAGUNABHORN (PA PAYUTTO). วารสาร วิชาการ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา, 24(46), 173-187.

อาสาฬหวิธานักบุญอรรณา. (สิงหาคม,2019). *จดหมายข่าวคณะกรรมการคทาทอโลกเพื่อการพัฒนาสังคม.*

<http://www.healthpastoral.com/pdf/2019/Newsletter4%202019.pdf>

อรทัย ธารีเกษ. (2560). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้สำหรับ

นักเรียนระดับประถมศึกษา. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities,*

Social Sciences and arts), 9(1), 1549-1564.

อรพินทร์ ชูชม. (2020). การพัฒนาแบบวัดสุขภาวะทางจิตสำหรับผู้สูงอายุไทย (DEVELOPMENT OF

PSYCHOLOGICAL WELL-BEING FOR THAI ELDERLY). *Srinakharinwirot Research*

and Development (Journal of Humanities and Social Sciences), 12(23), 112-124.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 78 แห่ง

รายชื่อของโรงเรียนผู้สูงอายุ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (กรมกิจการผู้สูงอายุ 2565)

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มดำเนินการ	จำนวน ผู้สูงอายุ (คน)	หน่วยงานที่ดูแลและ สถานที่ตั้งของโรงเรียนผู้สูงอายุ
โรงเรียนผู้สูงอายุ กรุงเทพมหานคร 11 แห่ง			
1. โรงเรียนผู้สูงอายุบ้านบางแค (พื้นที่ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ)	2559	66	ศพอส. บ้านบางแค เลขที่ 81 ม.15 ถ.เพชรเกษม (กม.11) แขวงบางห้วย เขตภาษีเจริญ จ.กรุงเทพฯ 10160
2. โรงเรียนผู้สูงอายุชุมชนวัดไชยทิศ (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2561)	2559	60	543/19 ชุมชนวัดไชยทิศ ถ.จรัญสนิทวงศ์ ซ.37 แขวงบางขุนศรี เขตบางกอกน้อย จ.กรุงเทพฯ 10700
3. โรงเรียนผู้สูงอายุชุมชนดินแดง 4	2560	30	ศูนย์บริการสาธารณสุข 4 (ดินแดง) 4395 ถ.ประชาสงเคราะห์ แขวงดินแดง เขตดินแดง จ.กรุงเทพฯ 10400
4. โรงเรียนผู้สูงอายุยานนาวา (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2564)	2561	30	สถาบันส่งเสริมภูมิปัญญาเพื่อสังคม(องค์การสาธารณสุขประโชชน์) เลขที่ 109/217 หมู่บ้านพิศาล ซ.บางขุนเทียน 14 ถ.บางขุนเทียน แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน จ.กรุงเทพฯ 10150
5. โรงเรียนผู้สูงอายุเขตสายไหม	2561	60	ศูนย์ประสานงานพรรคประชาธิปัตย์ เลขที่ 14 ถ.เพิ่มสิน แขวงสายไหม เขต

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มดำเนินการ	จำนวน ผู้สูงอายุ (คน)	หน่วยงานที่ดูแลและ สถานที่ตั้งของโรงเรียนผู้สูงอายุ
			สายไหม จ.กรุงเทพฯ 10220
6. โรงเรียนผู้สูงอายุคลังปัญญาเลิศอุบล 4	2564	30	สโมสรโรตารีลาดพร้าว ชุมชนหมู่บ้านเลิศอุบล 4 RCC เลิศอุบล 4 ช.นาคนิวาส 48 แยก 14-14 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพฯ 10230
7. โรงเรียนผู้สูงอายุมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ดำเนินการขับเคลื่อน)	2561	30	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เลขที่ 2 ถ.พระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร จ.กรุงเทพฯ 10200
8. โรงเรียนผู้สูงอายุราษฎร์บูรณะ	5 พฤษภาคม 2565	50	วัดราษฎร์บูรณะ ศาลาการเปรียญชั้น 1 เลขที่ 14 ม.10 ถ.ราษฎร์บูรณะ แขวงบางปะกอก เขตราษฎร์บูรณะ จ.กรุงเทพฯ 10140
9. โรงเรียนผู้สูงอายุชุมชนพัฒนา 79	2564	30	ชุมชนพัฒนา ซ.79 เลขที่ 813 เขตบางพลัด แขวงบางพลัด จ.กรุงเทพฯ 10700
10. โรงเรียนผู้สูงอายุคุณตาคณายาศ ศูนย์เรียนรู้ ผู้สูงอายุในชุมชน (ต้นนายาว)	2559	60	ชุมชนเก่าแสนเจ็ด (ลานกีฬา)
11. ศูนย์เรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชนศูนย์บริการ สาธารณสุข 67 ทวีวัฒนา (โรงเรียนส่งเสริม สุขภาพผู้สูงอายุ)	2561	30	ศูนย์บริการสาธารณสุข 67 เขตทวีวัฒนา 3 ถนนอุทยาน แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กทม. 10170 (จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุที่ชุมชนร่วมเก้า)
โรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดนครปฐม 26 แห่ง			

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มดำเนินการ	จำนวน ผู้สูงอายุ (คน)	หน่วยงานที่ดูแลและ สถานที่ตั้งของโรงเรียนผู้สูงอายุ
12. วิทยาลัยผู้สูงอายุตำบลบางเตย	2558	30	องค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย เลขที่ 9/99 ม.1 ต.บางเตย อ.สามพราน 73210
13. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางระกำ (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2564)	2559	40	ศพอส. ตำบลบางระกำ ต.บางระกำ อ.บางเลน จ.นครปฐม 73130
14. โรงเรียนผู้สูงอายุ ชม (ทอ-ผู้-เฒ่า)	2557	60	กองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบล แหลงมบัว ต.แหลงมบัว อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม 73120
15. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลยายชา (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2561)	2560	100	องค์การบริหารส่วนตำบลยายชา เลขที่ 61/2 ม.6 ต.ยายชา อ.สามพราน จ.นครปฐม 73110
16. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลสรรเสิม	2560	20	เทศบาลตำบลสรรเสิม ม.6 ต.สรรเสิม อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม 73140
17. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกระทุ่มล้ม	2560	40	เทศบาลเมืองกระทุ่มล้ม เลขที่ 99 ม.1 ต.กระทุ่มล้ม อ.สามพราน จ.นครปฐม 73220
18. โรงเรียนผู้สูงอายุ "วัยเก๋า" จีวราย	2561	40	เลขที่ 184 หมู่ที่ 3 ต.จีวราย อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม 73120
19. โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบชมรมผู้สูงอายุ	2560	60	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บ้านตะโกสูง ต.สามง่าม อ.ดอนตูม จ.นครปฐม 73150
20. โรงเรียนผู้สูงอายุวัดบ้านยาง		48	วัดบ้านยาง เลขที่ 46 ม.3 ต.บ้านยาง อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม 73000

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มดำเนินการ	จำนวน ผู้สูงอายุ (คน)	หน่วยงานที่ดูแลและ สถานที่ตั้งของโรงเรียนผู้สูงอายุ
21. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลดอนยายหอม		50	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ดอนยายหอม เลขที่ 999 ม.1 ต.ดอนยายหอม อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม 73000
22. โรงเรียนผู้สูงอายุมาบแคศูนย์ใฝ่การศึกษา		50	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล มาบแค เลขที่ 16/5 ม.10 ต.มาบแค อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม 73000
23. โรงเรียนผู้สูงอายุ สว. ชะลอวัย		42	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บ้านห้วยตะโก ต.เพนียด อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม 73120
24. โรงเรียนสร้างเสริมปัญญาผู้สูงอายุวัยตำบลดอน รวก		60	องค์การบริหารส่วนตำบลดอนตูม เลขที่ 201 ต.ดอนรวก อ.ดอนตูม จ.นครปฐม 73150
25. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลวังน้ำเขียว		60	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล วังน้ำเขียว เลขที่ 46 ม.14 ต.วังน้ำเขียว อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม 73140
26. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลสรรพยาพัฒนา		50	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สรรพยาพัฒนา เลขที่ 19 ม.12 ต.สรรพยา อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม 73180
27. ศูนย์การเรียนรู้กิจกรรมทางกายผู้สูงอายุแบบ องค์รวม		30	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เลขที่ 1 ม.6 ต.กำแพงแสน อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม 73140
28. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลทุ่งขวาง	2558	40	อาคารอเนกประสงค์ บ้านปลักไม้ลาย ม.6 ต.ทุ่งขวาง อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม 73140
29. โรงเรียนผู้สูงอายุพัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุ และพัฒนาคุณภาพชีวิต	2558	50	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บางปลา เลขที่ 234 ม.10 ต.บางปลา อ.บางเลน จ.นครปฐม 73130

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มดำเนินการ	จำนวน ผู้สูงอายุ (คน)	หน่วยงานที่ดูแลและ สถานที่ตั้งของโรงเรียนผู้สูงอายุ
30. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลโคกพระเจดีย์	2560	40	องค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเจดีย์ เลขที่ 4/2 ม.2 ต.โคกพระเจดีย์ อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม 73120
31. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางแก้วฟ้า (พระครูอนุภคพิศาลกิจอุปัถุมภ์)	2560	30	โรงเรียนวัดบางพระ ม.3 ถ.วัดละมุด-นราภิรมย์ ต.บางแก้วฟ้า อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม 73120
32. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลลำลูกบัว	2560	60	ศาลาประชาคม ม.4 ต.ลำลูกบัว อ.ดอนตูม จ.นครปฐม 73150
33. โรงเรียนผู้สูงอายุสุขภาพดีนครปฐม		200	เทศบาลเมืองนครปฐม ถ.เทศา ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม 73000
34. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลบางหลวง		100	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บางหลวง เลขที่ 15 ม.6 ต.บางหลวง อ.บางเลน จ.นครปฐม 73190
35. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลชนแก้ว		50	เทศบาลตำบลชนแก้ว เลขที่ 9 ม.3 ต.ชนแก้ว อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม 73120
36. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลนครชัยศรี		50	องค์การบริหารส่วนตำบลนครชัยศรี เลขที่ 2 ม.1 ต.นครชัยศรี อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม 73120
37. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลลำเหย		60	วัดลำเหย เลขที่ 74 ม.4 ต.ลำเหย อ.ดอนตูม จ.นครปฐม 73150

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มดำเนินการ	จำนวน ผู้สูงอายุ (คน)	หน่วยงานที่ดูแลและ สถานที่ตั้งของโรงเรียนผู้สูงอายุ
โรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดนนทบุรี 10 แห่ง			
38. โรงเรียนผู้สูงอายุดอกคำควนบาน	2560	30	เลขที่ 99/99 ม.5 ต.เสาธงหิน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140
39. โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบประจำจังหวัด นนทบุรี	2559	70	โรงเรียนศรีบุญยานนท์ เลขที่ 211 ถ.นนทบุรี ต.สวนใหญ่ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
40. โรงเรียนผู้สูงอายุอำเภอเมืองนนทบุรี	2559	89	โรงเรียนวัดลานนาบุญ (น้อม พงสะเดชอุปถัมภ์) เลขที่ 3 ถ.พระราชาราชบุรุษ ต.ตลาดขวัญ อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี 11000
41. โรงเรียนผู้สูงอายุประจำอำเภอปากเกร็ด	2559	30	โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) เลขที่ 109/1 ม.2 ถ.แจ้งวัฒนะ ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120
42. โรงเรียนผู้สูงอายุประจำอำเภอบางบัวทอง (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2561)	2559	50	โรงเรียนบางบัวทอง เลขที่ 3/1 ม.3 ต.พิมลราช อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี 11110
43. โรงเรียนผู้สูงอายุประจำอำเภอบางใหญ่	2559	50	โรงเรียนวัดพิศุทธิเงิน เลขที่ 32/4 ม.2 ถ.บางใหญ่-ตลาดบางคูวัด ต.บางม่วง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140
44. โรงเรียนผู้สูงอายุอำเภอบางกรวย	2559	30	โรงเรียนวัดชดอ เลขที่ 33 ม.3 ต.วัดชดอ อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130
45. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลลำโพ (พศฉิมพลีลำโพ) (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2564)	2562	30	ชมรมผู้สูงอายุตำบลลำโพ องค์การบริหารส่วนตำบลลำโพ เลขที่ 99/9 ม.8 ต.ลำโพ อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี 11110
46. โรงเรียนผู้สูงอายุประจำอำเภอไทรน้อย	2559	60	โรงเรียนวัดไทรใหญ่ (นนทพิภวาราชบุรุษบำรุง) ม.5

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มดำเนินการ	จำนวน ผู้สูงอายุ (คน)	หน่วยงานที่ดูแลและ สถานที่ตั้งของโรงเรียนผู้สูงอายุ
			ถ.ไทรน้อย-ต้นเชือก ต.ไทรน้อย อ.ไทรน้อย จ.นนทบุรี 11150
47. โรงเรียนผู้สูงอายุปัญญาชีวิตอินเตอร์ประเทศไทย (สออนออนไลน์)	2564	200	เลขที่ 166/24 หมู่บ้านเดอะดีพริง 3 ต.พิมลราช อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี
โรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดปทุมธานี 8 แห่ง			
48. มหาวิทยาลัยบ้านการเกษตรสาขาสุข/บ้าน กระแชง	2558	30	55/10 ม.2 ต. บ้านกระแชง อ.เมือง จ.ปทุมธานี 12000
49. โรงเรียนผู้สูงอายุ เทศบาลนครรังสิต	2557	65	เทศบาลรังสิต เลขที่ 11 ต.ประชาธิปัตย์ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130
50. โรงเรียนผู้สูงอายุจังหวัดปทุมธานี	2560	30	ศพอส. จังหวัดปทุมธานี เลขที่ 9/1 ม.2 ถ.รังสิต-นครนายก ต.รังสิต อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12110
51. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองบึงยี่โถ		30	เทศบาลเมืองบึงยี่โถ 1 ม.1 ถ.รังสิต-นครนายก คลอง 3 ต.บึงยี่โถ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130
52. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลลำลูกกา	2560	30	เทศบาลตำบลลำลูกกา เลขที่ 9 ม.15 ต.บึงคำพร้อย อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี 12150
53. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบึงบา	2561	25	องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา เลขที่ 96 ม.3 ต.บึงบา อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี 12170
54. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลบางเตือ (วัดปากบ่อ)		30	เทศบาลตำบลบางเตือ เลขที่ 39 ม.3 ต.บางเตือ อ.เมืองปทุมธานี จ.ปทุมธานี 12000

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มดำเนินการ	จำนวน ผู้สูงอายุ (คน)	หน่วยงานที่ดูแลและ สถานที่ตั้งของโรงเรียนผู้สูงอายุ
55. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลหนองเสือ	2562	30	เทศบาลตำบลหนองเสือ 111 ม.5 ต.บึงบา อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี 12170
โรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดสมุทรปราการ 14 แห่ง			
56. โรงเรียนผู้สูงอายุ อบต. แพรทกษา (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2564)	2559	50	องค์การบริหารส่วนตำบลแพรทกษา เลขที่ 545 ม.6 ต.แพรทกษา อ.เมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ 10280
57. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลโคกหลวงบางประกาย	2560	100	อาคารศูนย์การเรียนรู้ ม.13 องค์การบริหารส่วนตำบลโคกหลวงบางประกาย ต.โคกหลวงบางประกาย อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ 10290
58. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบ้านระกาศ	2558	100	เลขที่ 4/4 ม.4 ต.บ้านระกาศ อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ 10560
59. โรงเรียนเสริมสร้างคุณภาพผู้สูงอายุเทศบาล ตำบลลำโรงเหนือ	2560	90	เทศบาลตำบลลำโรงเหนือ เลขที่ 9 ม.4 ต.เทพารักษ์ อ.เมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ 10270
60. กลุ่มผู้สูงอายุตำบลบางพลีใหญ่		130	องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ เลขที่ 29/99 ม.7 ถ.สุขาภิบาล 2 ต.บางพลีใหญ่ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540
61. โรงเรียนผู้สูงอายุปู่ย่าตายาย	2559	90	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เทพารักษ์ เลขที่ 999/1 ม.1 ต. เทพารักษ์ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ 10270
62. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลพระสมุทร เจดีย์		80	เทศบาลตำบลพระสมุทรเจดีย์ เลขที่ 333 ม.3 ต.โคกหลวงบางประกาย อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ 10290

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มดำเนินการ	จำนวน ผู้สูงอายุ (คน)	หน่วยงานที่ดูแลและ สถานที่ตั้งของโรงเรียนผู้สูงอายุ
63. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลบางเสาธง		50	ห้องประชุมเทศบาลตำบลบางเสาธง เลขที่ 213/1 ม.1 ต.บางเสาธง อ.บางเสาธง จ.สมุทรปราการ 10570
64. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลคลองด่าน		100	ศพอส. เทศบาลตำบลคลองด่าน เลขที่ 960 ม.5 ต.คลองด่าน อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ 10550
65. โรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองแพรกษาใหม่	2561	90	เทศบาลเมืองแพรกษาใหม่ อาคารป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ชั้น 3 เลขที่ 555/5 ต.แพรกษาใหม่ อ.เมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ 10280
66. ชมรมผู้สูงอายุตำบลบางตัวน		100	องค์การบริหารส่วนตำบลบางตัวน เลขที่ 63 ม.8 ถ.ฉนวนเก่า ต.บางตัวน อ.เมือง จ.สมุทรปราการ 10270
67. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางแก้ว		120	เทศบาลเมืองบางแก้ว เลขที่ 22/286 ม.7 ต.บางโหนด อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540
68. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเทศบาล ตำบลแพรกษา	2561	100	เทศบาลเมืองบางแก้ว เลขที่ 22/286 ม.7 ต.บางโหนด อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540
69. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลบางปลา		90	องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา เลขที่ 43/2 ม.2 ถ.เทพารักษ์ ต.บางปลา อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10544
โรงเรียนผู้สูงอายุ จังหวัดสมุทรสาคร 9 แห่ง			
70. โรงเรียนผู้สูงอายุคุกกะบือ	2560	30	องค์การบริหารส่วนตำบลคุกกะบือ เลขที่ 40 ม.3 ต.คุกกะบือ อ.เมือง จ.สมุทรสาคร 74000

ชื่อโรงเรียนผู้สูงอายุ	วัน/เดือน/ปี ที่เริ่มดำเนินการ	จำนวน ผู้สูงอายุ (คน)	หน่วยงานที่ดูแลและ สถานที่ตั้งของโรงเรียนผู้สูงอายุ
71. โรงเรียนผู้สูงอายุกาหลง	2560	30	องค์การบริหารส่วนตำบลกาหลง ม.2 ต.กาหลง อ.เมืองสมุทรสาคร จ.สมุทรสาคร 74000
72. โรงเรียนผู้สูงอายุอ้อมน้อย (สาขาหมู่บ้านควา รัตน์)	2560	30	เทศบาลนครอ้อมน้อย เลขที่ 234 ม.11 ต.อ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร 74130
73. โรงเรียนผู้สูงอายุอ้อมน้อย (สาขากำนันวิจิตร)	2560	30	เทศบาลนครอ้อมน้อย เลขที่ 234 ม.11 ต.อ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร 74130
74. โรงเรียนผู้สูงอายุอ้อมน้อย (สาขาอ้อมน้อย)	2560	30	เทศบาลนครอ้อมน้อย เลขที่ 234 ม.11 ต.อ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร 74130
75. โรงเรียนผู้สูงอายุอ้อมน้อย (สาขาเพชรเกษม ธานี)	2560	30	เทศบาลนครอ้อมน้อย เลขที่ 234 ม.11 ต.อ้อมน้อย อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร 74130
76. โรงเรียนผู้สูงอายุอำเภ (ลำผักชี หนองจอก)	2560	30	องค์การบริหารส่วนตำบลลำผักชี เลขที่ 25 ม.5 ต.ลำผักชี อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร 74120
77. โรงเรียนประชาชนชีวิตบางไทรใต้ (โรงเรียนผู้สูงอายุต้นแบบปี 2561)	2560	100	ตำบลบางไทรใต้ อำเภอเมืองสมุทรสาคร สมุทรสาคร 74000
78. โรงเรียนผู้สูงอายุท่าจีน	2560	30	เทศบาลตำบลท่าจีน เลขที่ 3 ม.7 ต.ท่าจีน อ.เมืองสมุทรสาคร จ.สมุทรสาคร 74000

หมายเหตุ ศพดส. คือ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ
ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรดุขฎฐิบัณฑิตและมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา
ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร กุโลภาส
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์ ดร.พงษ์ลิขิต เพชรผล
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. นางสาวอณัญญา อัดชู
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา

ตำแหน่ง หัวหน้าภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. อาจารย์ ดร.พงษ์ลิขิต เพชรผล

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. นางสาวอัญญา อัดชู

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ
กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

4. นายลิขิต ลิ้มสรวย

ตำแหน่ง ผู้จัดการโรงเรียนผู้สูงอายุยานนาวา
กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย
2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
3. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ (ร่าง) แนวทางฯ

แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

APPROACHES OF ACADEMIC MANAGEMENT DEVELOPMENT FOR ELDERLY SCHOOLS IN BANGKOK AND PERIPHERIES BASED ON THE CONCEPT OF PSYCHOLOGICAL WELL- BEING

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยกำหนดให้

- +1 หมายถึง ข้อความดังกล่าว**สอดคล้อง**กับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้
 0 หมายถึง **ไม่แน่ใจ**ว่าข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้หรือไม่
 -1 หมายถึง ข้อความดังกล่าว**ไม่สอดคล้อง**กับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความคำถาม	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม					
1.	เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง ☐ 3) ไม่ระบุ	+1	0	-1	
2.	อายุ ☐ 1) ไม่เกิน 29 ปี ☐ 2) 30 – 39 ปี ☐ 3) 40 – 49 ปี ☐ 4) 50 – 59 ปี ☐ 5) 60 ปีขึ้นไป	+1	0	-1	
3.	ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2) ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ☐ 3) ปริญญาโท ☐ 4) ปริญญาเอก	+1	0	-1	
4.	ตำแหน่งปัจจุบัน ☐ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ ☐ 2) ผู้ดูแลด้านวิชาการหรือคณะกรรมการ ☐ 3) ครูหรืออาสาสมัครสอน	+1	0	-1	
5.	ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนผู้สูงอายุ ☐ 1) ไม่เกิน 1 ปี ☐ 2) 2 - 5 ปี ☐ 3) 6 – 10 ปี ☐ 4) ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	+1	0	-1	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ
บริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

ข้อ	ข้อความ	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. การบริหารวิชาการ กิจกรรมการดำเนินงานของโรงเรียนผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพและสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่อยู่อาศัย ให้เกิดความสันติสุขระหว่างกันในสังคม					
การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นพื้นฐานของสังคมและผู้สูงอายุ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพและสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่อยู่อาศัย เพื่อให้เกิดความสันติสุขระหว่างกันในสังคม					
โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด					
	1) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้ รวมถึงการแสดงศักยภาพทางภูมิปัญญาของตนเองและสามารถถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้	+1	0	-1	
	2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	+1	0	-1	
	3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิตและดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้ ทั้งเรื่องการออม การทำพินัยกรรมและสุขภาพตนเอง	+1	0	-1	
	4) การมีความสามารถในการปรับตัวกับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง	+1	0	-1	
	5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้าน	+1	0	-1	

ข้อ	ข้อความคำถาม	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ไม่ดีของตนเองได้ ยอมรับในความแตกต่างของผู้อื่น และได้รับการยอมรับจากผู้อื่น รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง				
	6) การมีความงอกงามในตน ความรู้สึกสงบภายใน จิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน จากการตกผลึกทางความคิดในประสบการณ์ที่ได้ผ่านมา	+1	0	-1	
2. โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องใดต่อไปนี้					
	1) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้	+1	0	-1	
	2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์เพื่อคลายเหงา ลดความเครียดระหว่างกัน	+1	0	-1	
	3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิตและดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้	+1	0	-1	
	4) การมีความสามารถในการปรับตัวกับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง	+1	0	-1	
	5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง	+1	0	-1	
	6) การมีความงอกงามในตน ความรู้สึกสงบภายใน จิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อย	+1	0	-1	

ข้อ	ข้อความคำถาม	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	วางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น				
การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน รวมถึงกิจกรรมพัฒนาผู้สูงอายุ และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุให้สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่อยู่					
3. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด					
1) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้					
	1.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุได้ตรงกับความ ต้องการ และให้ผู้สูงอายุแสดงศักยภาพของตนเอง เป็นตัวของตนเองในการทำกิจกรรม โดยได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ	+1	0	-1	
	1.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ ได้ตรงกับความ ต้องการ และให้ผู้สูงอายุแสดงศักยภาพของตนเอง เป็นตัวของตนเองในการทำกิจกรรม ผ่านการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	+1	0	-1	
2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น					
	2.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้สูงอายุมีค้นพบ และสร้างความสัมพันธ์ใหม่และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น ผ่านการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	+1	0	-1	
	2.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ผ่านการเล่นเกมส์ร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	+1	0	-1	
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้					
	3.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้สูงอายุมีแรงบันดาลใจและเป้าหมายในการทำความดีเพื่อผู้อื่น ผ่านการทำจิตอาสา	+1	0	-1	
	3.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อสร้างประสบการณ์การเข้าสังคม และปรับตัวการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มความสุข ผ่านการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	+1	0	-1	

ข้อ	ข้อความคำถาม	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
4) การมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง					
	4.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ ได้ทำกิจกรรมเพื่อลดความเครียดในตนเอง ผ่านกิจกรรมในชั้นเรียน	+1	0	-1	
	4.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีการพูดคุยกันระหว่างผู้สูงอายุ เพื่อคลายความเหงาระหว่างกันและกัน และป้องกันภาวะสมองเสื่อม ผ่านการพูดคุยกันในชั้นเรียน	+1	0	-1	
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง					
	5.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกายและจิตใจในตนเอง ผ่านการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน และเพิ่มเติมองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	+1	0	-1	
	5.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ ได้ถ่ายทอดภูมิปัญญาของตนเองแก่ผู้อื่น และได้รับการยอมรับ ชื่นชม จากผู้อื่น	+1	0	-1	
6) การมีความงอกงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น					
	6.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ พัฒนาตนเอง เพื่อประสบการณ์ใหม่ๆ ทันโลกยุคปัจจุบัน ผ่านการทำผลงานในชั้นเรียน	+1	0	-1	
4. โรงเรียนมีบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด					
1) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้					
	1.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้โดยการจัดสถานที่โดยรอบโรงเรียน ที่ทำให้ผู้สูงอายุมีอิสระในการใช้ชีวิต เช่น การอำนวยความสะดวกของเครือข่าย Internet และการออกแบบ Universal	+1	0	-1	

ข้อ	ข้อความ	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	Design ในโรงเรียน				
	1.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน ให้ผู้สูงอายุมีอิสระและเป็นตัวของตนเองในการใช้ชีวิต โดยไม่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น	+1	0	-1	
2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น					
	2.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ผ่านการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	+1	0	-1	
	2.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ เสริมสร้างความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ผ่านการเล่นเกมส์ร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	+1	0	-1	
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้					
	3.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ ได้ออกไปเปิดประสบการณ์ภายนอกโรงเรียน ให้มีแรงบันดาลใจและเป้าหมายในการทำความคิดเพื่อผู้อื่น ผ่านการทำจิตอาสา	+1	0	-1	
	3.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้แก่ผู้สูงอายุ ในที่เงียบสงบให้ได้ใช้สมาธิ ได้ใช้ความคิดในการวางแผนชีวิตตนเองได้	+1	0	-1	
4) การมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง					
	4.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนที่สะอาด ปลอดภัย ให้ผู้สูงอายุใช้การเรียน และทำกิจกรรมได้	+1	0	-1	
	4.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ให้มีโต๊ะและเก้าอี้ที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุได้มีการพูดคุยกันระหว่างผู้เรียน เพื่อคลายความเครียดระหว่างกันและกัน	+1	0	-1	
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเอง รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง					

ข้อ	ข้อความคำถาม	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	5.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้อยู่โดยมีสถานที่ไว้ให้ผู้สูงอายุได้ ปรับทุกข์กับครู หรือเพื่อนในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้สูงอายุยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกายและจิตใจในตนเอง	+1	0	-1	
	5.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้อยู่ มีสถานที่สำหรับให้ผู้สูงอายุ ได้รับฟังคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือผู้มีความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความคิดและทัศนคติ	+1	0	-1	
6) การมีความงอกงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น					
	6.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้อยู่ ให้แวดล้อมในโรงเรียนมีเสียงเพลง หรือเสียงดนตรี ให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกผ่อนคลาย	+1	0	-1	
	6.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้อยู่ มีห้อง หรือสถานที่ให้ผู้สูงอายุ ได้มีการฝึกจิต ฝึกสมาธิ เพื่อความผ่อนคลาย	+1	0	-1	
การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของผู้สูงอายุให้สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่อยู่อาศัย เพื่อให้เกิดความสันติสุขระหว่างกันในสังคม					
5. โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียน ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด					
1) ความเป็นตัวของตัวเอง การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้					
	1.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลในด้านการดูแลตนเอง	+1	0	-1	
	1.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลในการใช้ชีวิตโดยลดการพึ่งพิงจากผู้อื่น	+1	0	-1	
2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น					
	2.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุให้มีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น	+1	0	-1	
	2.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เมื่อต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	+1	0	-1	

ข้อ	ข้อความ	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้					
	3.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุให้มีแรงบันดาลใจและเป้าหมายในการทำ ความดีเพื่อผู้อื่น	+1	0	-1	
	3.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุ เพื่อสร้างประสบการณ์การเข้าสังคม และ ปรับตัวการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	0	-1	
4) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียด นั้นได้ด้วยตนเอง					
	4.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุจากการทำกิจกรรมเพื่อลดความเครียดใน ตนเองได้	+1	0	-1	
	4.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุจากกิจกรรมการพูดคุยกันระหว่างผู้สูงอายุ เพื่อคลายความเครียดและความกังวลระหว่างกัน	+1	0	-1	
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเอง ได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง					
	5.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุให้ยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทางด้านร่างกายและจิตใจในตนเอง	+1	0	-1	
	5.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุในการได้รับฟังคำปรึกษาจากนักจิตวิทยา หรือผู้มีความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรัก และภูมิใจในตนเอง	+1	0	-1	
6) การมีความองงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการ ทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น					
	6.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุ เรื่องการพัฒนาตนเอง เพื่อประสบการณ์ ใหม่ ๆ ทันโลกยุคปัจจุบัน	+1	0	-1	
	6.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุ จากการฝึกจิต ฝึกสมาธิ เพื่อความผ่อนคลาย	+1	0	-1	

ข้อ	ข้อความคำถาม	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	คลาย				
6. โรงเรียนมีการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้มีสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด					
1) ความเป็นตัวของตัวเอง การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้					
	1.1) การวัดและประเมินผลในด้านการดูแลตนเองผ่านการทำแบบทดสอบในชั้นเรียน	+1	0	-1	
	1.2) การวัดและประเมินผลในความเป็นตัวของตัวเองในการใช้ชีวิตโดยได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นน้อยที่สุด ผ่านการสอบภาคปฏิบัติ	+1	0	-1	
2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น					
	2.1) การวัดและประเมินผลให้ผู้สูงอายุมีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ผ่านการประเมินจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	+1	0	-1	
	2.2) การวัดและประเมินผลให้ผู้สูงอายุเสริมสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ผ่านการประเมินจากการทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียน	+1	0	-1	
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้					
	3.1) การวัดและประเมินผลให้ผู้สูงอายุ มีแรงบันดาลใจและเป้าหมายในการทำความดีเพื่อผู้อื่น ผ่านการประเมินการทำจิตอาสา	+1	0	-1	
	3.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เพื่อสร้างประสบการณ์การเข้าสังคม และปรับตัวการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการสังเกตการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียน	+1	0	-1	
4) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง					
	4.1) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากการทำกิจกรรมเพื่อลดความเครียดในตนเองได้ จากการสังเกตพฤติกรรม	+1	0	-1	

ข้อ	ข้อความคำถาม	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	4.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากกิจกรรมการพูดคุยกันระหว่างผู้สูงอายุ เพื่อคลายความเครียดและความกังวลระหว่างกัน ผ่านการสังเกต	+1	0	-1	
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง					
	5.1) การวัดและประเมินผลให้ผู้สูงอายุ ยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกายและจิตใจในตนเอง ผ่านการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	+1	0	-1	
	5.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากการรับฟังคำปรึกษาจากนักจิตวิทยา หรือผู้มีความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรักและภูมิใจในตนเอง ผ่านการทำแบบสอบถาม	+1	0	-1	
6) การมีความงอกงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น					
	6.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เรื่องการพัฒนาตนเอง เพื่อประสบการณ์ใหม่ๆ ทันโลกยุคปัจจุบัน ผ่านการทำผลงานในชั้นเรียน	+1	0	-1	
	6.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากการฝึกจิตฝึกสมาธิ เพื่อความผ่อนคลาย ผ่านการสังเกตพฤติกรรม	+1	0	-1	

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	
1. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุควรมีแนวทางอย่างไร	
ด้านที่ 1	โรงเรียนมีภาวะวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	

ด้านที่ 2	โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดสุขภาพทางจิต	
ด้านที่ 1	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
ด้านที่ 2	โรงเรียนมีบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผลตามแนวคิดสุขภาพทางจิต	
ด้านที่ 1	ด้านการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
ด้านที่ 2	การวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้มีสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

 CHULALONGKORN UNIVERSITY

ลงชื่อ

.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสถานภาพปัจจุบันของท่าน

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง
 3) ไม่ระบุเพศ

2. อายุ

- 1) ไม่เกิน 29 ปี 2) 29 – 39 ปี
 3) 40-49 ปี 4) 50-59 ปี
 5) ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

3 ระดับการศึกษาสูงสุด

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
 3) ปริญญาโท 4) อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. ตำแหน่งปัจจุบัน

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน 2) คณะกรรมการหรือผู้ดูแลวิชาการ
 3) ครูหรืออาสาสมัครสอน

5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

- 1) ไม่เกิน 1 ปี 2) 2 - 5 ปี
 3) 6 – 10 ปี 4) ตั้งแต่ 11 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “สภาพปัจจุบัน” และ “สภาพที่พึงประสงค์”

1) **สภาพปัจจุบัน** หมายถึง สิ่งที่ท่านได้ปฏิบัติ พบเห็น หรือรู้สึกว่ามีกระดำเนินการในปัจจุบันสำหรับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

2) **สภาพที่พึงประสงค์** หมายถึง สิ่งที่ท่านคาดหวัง หรือเห็นควรให้มีการปฏิบัติในอนาคตสำหรับ

เกณฑ์การระดับคะแนนในช่อง “สภาพปัจจุบัน”

- ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันตามรายการนั้นในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันตามรายการนั้นในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันตามรายการนั้นในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันตามรายการนั้นในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันตามรายการนั้นในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การระดับคะแนนในช่อง “สภาพที่พึงประสงค์”

- ระดับ 5 หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ตามรายการนั้นในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ตามรายการนั้นในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ตามรายการนั้นในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ตามรายการนั้นในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ตามรายการนั้นในระดับน้อยที่สุด

2. ขอให้ท่านพิจารณาข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต” และท่านสามารถเขียนคำตอบเพิ่มเติมเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในช่องที่กำหนด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นพื้นฐานของสังคมและผู้สูงอายุ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพและสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่อยู่อาศัย เพื่อให้เกิดความสันติสุขระหว่างกันในสังคม										
โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด										
1) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้ รวมถึงการแสดงศักยภาพทางภูมิปัญญาของตนเองและสามารถถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

จากตัวอย่างคำตอบด้านบน หมายถึง โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้ รวมถึงการแสดงศักยภาพทางภูมิปัญญาของตนเองและสามารถถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้ ใน**สภาพปัจจุบัน**อยู่ในระดับ “น้อย” แล้วท่านต้องการ/**พึงประสงค์** ให้การปฏิบัติดังกล่าวอยู่ในระดับ “มากที่สุด” โดยท่านมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ได้แก่ ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้ รวมถึงการแสดงศักยภาพทางภูมิปัญญาของตนเองและสามารถถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้

จบตัวอย่าง

ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<p>การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นพื้นฐานของสังคมและผู้สูงอายุ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพและสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่อยู่อาศัย เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์สุขระหว่างกันในสังคม</p>										
<p>โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด</p>										
1) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้ รวมถึงการแสดงศักยภาพทางภูมิปัญญาของตนเองและสามารถถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้ ทั้งเรื่องการออม การทำพินัยกรรมและสุขภาพตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) การมีความสามารถในการปรับตัวกับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ ยอมรับในความแตกต่างของผู้อื่นและได้รับการยอมรับจากผู้อื่น รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การมีความองงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน จากการตกผลึกทางความคิดในประสบการณ์ที่ได้ผ่านมา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2. โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องใดต่อไปนี้										
1) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์เพื่อคลายเหงา ลดความเครียดระหว่างกัน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) การมีความสามารถในการปรับตัวกับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การมีความองงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน รวมถึงกิจกรรมพัฒนาผู้สูงอายุ และการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุให้สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่อยู่										
3. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด										
1) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้										

ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุได้ตรงกับความ ต้องการ และให้ผู้สูงอายุแสดงศักยภาพของตนเอง เป็น ตัวของตนเองในการทำกิจกรรม โดยได้รับคำแนะนำจาก ผู้เชี่ยวชาญ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ ได้ตรงกับความ ต้องการ และให้ผู้สูงอายุแสดงศักยภาพของตนเอง เป็น ตัวของตนเองในการทำกิจกรรม ผ่านการทำกิจกรรมใน ชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น										
2.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้สูงอายุมีคัมพบและ สร้างความสัมพันธ์ใหม่และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ ผู้อื่น ผ่านการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ผู้สูงอายุมี ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ผ่านการเล่นเกมส์ ร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิต ตนเองได้										
3.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้สูงอายุมีแรงบันดาลใจและเป้าหมายในการทำ ความดีเพื่อผู้อื่น ผ่านการทำจิต อาสา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อสร้าง ประสบการณ์การเข้าสังคม และปรับตัวการอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มความสุข ผ่านการทำ กิจกรรมในชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) การมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับ สภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยัง จัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง										
4.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ ได้ทำกิจกรรม เพื่อลดความเครียดในตนเอง ผ่านกิจกรรมในชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีการพูดคุยกันระหว่างผู้สูงอายุ เพื่อคลายความเหงาระหว่างกันและกัน และป้องกันภาวะสมองเสื่อม ผ่านการพูดคุยกันในชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเอง รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง										
5.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกายและจิตใจในตนเอง ผ่านการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน และเพิ่มเติมองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ ได้ถ่ายทอดภูมิปัญญาของตนเองแก่ผู้อื่น และได้รับการยอมรับ ชื่นชม จากผู้อื่น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การมีความองงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น										
6.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ พัฒนาตนเองเพื่อประสบการณ์ใหม่ๆ ทันโลกยุคปัจจุบัน ผ่านการทำผลงานในชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4. โรงเรียนมีบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด										
1) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้										
1.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้โดยการจัดสถานที่โดยรอบโรงเรียน ที่ทำให้ผู้สูงอายุมีอิสระในการใช้ชีวิต เช่น การอำนวยความสะดวกของเครือข่าย Internet และการออกแบบ Universal Design ในโรงเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ภายในห้องเรียนให้ผู้สูงอายุมีอิสระและเป็นตัวของตัวเองในการใช้ชีวิตโดยไม่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น										

ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ผ่านการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ เสริมสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ผ่านการเล่นเกมส์ร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้										
3.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ ได้ออกไปเปิดประสบการณ์ภายนอกโรงเรียน ให้มีแรงบันดาลใจ และเป้าหมายในการทำความดีเพื่อผู้อื่น ผ่านการทำจิตอาสา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้แก่ผู้สูงอายุ ในที่เงียบสงบให้ได้ใช้สมาธิ ได้ใช้ความคิดในการวางแผนชีวิตตนเองได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) การมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง										
4.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนที่สะอาดปลอดภัย ให้ผู้สูงอายุใช้การเรียน และทำกิจกรรมได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ให้มีโต๊ะและเก้าอี้ที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุได้มีการพูดคุยกันระหว่างผู้เรียน เพื่อคลายความเครียดระหว่างกันและกัน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเอง รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง										
5.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยมีสถานที่ไว้ให้ผู้สูงอายุได้ ปรับทุกข์กับครู หรือเพื่อนในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้สูงอายุยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกายและจิตใจในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีสถานที่สำหรับให้ผู้สูงอายุ ได้รับฟังคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือผู้มีความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความคิดและทัศนคติ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การมีความองงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น										
6.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ให้แวดล้อมในโรงเรียน มีเสียงเพลง หรือเสียงดนตรี ให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกผ่อนคลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีห้อง หรือสถานที่ให้ผู้สูงอายุ ได้มีการฝึกจิต ฝึกสมาธิ เพื่อความผ่อนคลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของผู้สูงอายุให้สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมที่อยู่อาศัย เพื่อให้เกิดความสันติสุขระหว่างกันในสังคม										
5. โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียน ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด										
1) ความเป็นตัวของตัวเอง การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้										
1.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลในด้านการดูแลตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลในการใช้ชีวิตโดยลดการพึ่งพิงจากผู้อื่น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น										
2.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุให้มีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เมื่อต้องมึปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้										
3.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุให้มีแรงบันดาลใจและเป้าหมายในการทำความดีเพื่อผู้อื่น	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เพื่อสร้างประสบการณ์การเข้าสังคม และปรับตัวการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง										
4.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุจากการทำกิจกรรมเพื่อลดความเครียดในตนเองได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุจากกิจกรรมการพูดคุยกันระหว่างผู้สูงอายุ เพื่อคลายความเครียดและความกังวลระหว่างกัน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง										
5.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุให้ยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกายและจิตใจในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุในการได้รับฟังคำปรึกษาจากนักจิตวิทยา หรือผู้มีความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรักและภูมิใจในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การมีความองกามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น										
6.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุ เรื่องการพัฒนาตนเอง เพื่อประสบการณ์ใหม่ๆ ทันโลกยุคปัจจุบัน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผล ผู้สูงอายุ จากการฝึกจิต ฝึกสมาธิ เพื่อความผ่อนคลาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6. โรงเรียนมีการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้มีสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด										
1) ความเป็นตัวของตัวเอง การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้										
1.1) การวัดและประเมินผลในด้านการดูแลตนเอง ผ่านการทำแบบทดสอบในชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2) การวัดและประเมินผลในความเป็นตัวของตัวเองในการใช้ชีวิตโดยได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นน้อยที่สุดผ่านการสอบภาคปฏิบัติ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น										
2.1) การวัดและประเมินผลให้ผู้สูงอายุมีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ผ่านการประเมินจากการทำงานกิจกรรมในชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2) การวัดและประเมินผล ให้ผู้สูงอายุเสริมสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ผ่านการประเมินจากการทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้										
3.1) การวัดและประเมินผลให้ผู้สูงอายุ มีแรงบันดาลใจและเป้าหมายในการทำความดีเพื่อผู้อื่น ผ่านการประเมินการทำจิตอาสา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เพื่อสร้างประสบการณ์การเข้าสังคม และปรับตัวการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการสังเกตการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง										
4.1) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากการทำกิจกรรมเพื่อลดความเครียดในตนเองได้ จากการสังเกตพฤติกรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากกิจกรรมการพูดคุยกันระหว่างผู้สูงอายุ เพื่อคลายความเครียดและความกังวลระหว่างกัน ผ่านการสังเกต	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง										

ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.1) การวัดและประเมินผลให้ผู้สูงอายุ ยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกายและจิตใจในตนเอง ผ่านการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากการรับฟังคำปรึกษาจากนักจิตวิทยา หรือผู้มีความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรักและภูมิใจในตนเอง ผ่านการทำแบบสอบถาม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6) การมีความองงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น										
6.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เรื่องการพัฒนาตนเอง เพื่อประสบการณ์ใหม่ๆ ทันโลกยุคปัจจุบัน ผ่านการทำผลงานในชั้นเรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากการฝึกจิต ฝึกสมาธิ เพื่อความผ่อนคลาย ผ่านการสังเกตพฤติกรรม	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	
1. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุควรมีแนวทางอย่างไร	
ด้านที่ 1	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
ด้านที่ 2	โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	
ด้านที่ 1	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
ด้านที่ 2	โรงเรียนมีบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	
ด้านที่ 1	ด้านการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
ด้านที่ 2	การวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้มีสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

คำอธิบาย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางฉบับนี้ดำเนินการโดยนำผลการ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตจากแบบสอบถามผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการวิชาการ ครูหรือจิตอาสาสอน มาจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนโดยใช้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากสูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) รวมทั้งนำ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนจากแบบสอบถามแบบปลายเปิด มาจัดทำ เป็นร่างแนวทาง ประกอบด้วยแนวทางหลัก 3 แนวทาง แนวทางย่อย 6 แนวทาง และวิธีดำเนินการ 24 วิธี โดย เรียงลำดับขอบข่ายวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นตามลำดับ ดังนี้

- 1) การวัดประเมินผล 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย 8 วิธีดำเนินการ
- 2) การพัฒนาหลักสูตร 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย 8 วิธีดำเนินการ
- 3) การจัดการเรียนการสอน 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย 8 วิธีดำเนินการ

3. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางฉบับนี้ มีจำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบประเมินให้ครบถ้วน ตรงตามความจริง และขอความกรุณาส่งแบบประเมินคืนผู้วิจัยเมื่อท่านตอบเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

นางสาวลัดดาพร สิมะรักษ์อำไพ

นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

APPROACHES OF ACADEMIC MANAGEMENT DEVELOPMENT FOR ELDERLY SCHOOLS IN
BANGKOK AND PERIPHERIES BASED ON THE CONCEPT OF PSYCHOLOGICAL WELL- BEING

คำชี้แจง

ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความเหมาะสม” และ “ความเป็นไปได้” ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “ความเหมาะสม”

ระดับ 5 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “ความเป็นไปได้”

ระดับ 5 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเป็นไปได้ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเป็นไปได้ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด 174 ฉบับ ผู้วิจัยจึง (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ทั้งหมด 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากความต้องการจำเป็น มากที่สุด ไปน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ อีกทั้งยังมีการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอ (ร่าง) แนวทางการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยมีรายละเอียดการ (ร่าง) แนวทาง โดยสรุปได้ดังนี้

1) การ (ร่าง) แนวทางหลักของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต พิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยจึงเลือก การพัฒนาการบริหารวิชาการทั้งหมด 3 ด้านคือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการ จัดการเรียนการสอน

2) การ (ร่าง) แนวทางย่อย ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต พิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็นองค์ประกอบ ย่อยรายด้านสุขภาวะทางจิต ที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด

3) การ (ร่าง) วิธิดำเนินการ ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ผู้วิจัยยึดหลักการบริหารจัดการด้วยวงจรคุณภาพ PDCA (Deming Cycle) อีกทั้งยังมีการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะของแบบสอบถาม การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอเป็น (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุใน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

4) สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุใน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต พิจารณาตามองค์ประกอบสุขภาวะทางจิต โดย จำแนกขอบข่ายการบริหารวิชาการ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) การ วัดผลและประเมินผล และองค์ประกอบสุขภาวะทางจิต จำแนกเป็น 6 องค์ประกอบประกอบด้วย 1. ความเป็นตัว ของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน 2. การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น 3. การมีเป้าหมายในชีวิต 4. การมี ความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม 5. การยอมรับในตัวเอง 6. การมีความองอกงามในตน มีรายละเอียดแสดงใน ตารางดังนี้

ตัวอย่างการตอบแบบประเมิน

คำถาม ท่านคิดว่าร่างแนวทางการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลด้านพัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้มีสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตนมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับใด

5 หมายถึง ท่านเห็นว่า ร่างแนวทางการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ใน การนำไปปฏิบัติระดับมากที่สุด

ข้อ ที่	ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการวัดและประเมินผล												
1	แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	✓					✓					

(ร่าง) แนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
											191
1. ด้านการวัดและประเมินผล											
แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน											
แนวทางย่อย 1.1 กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน และการยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ											
1.1.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.1.2 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจทักษะให้กับ ครูหรืออาสาสมัครสอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.1.3 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการดำเนินการตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.1.4 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการร่วมกำกับติดตามประเมินแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน											
แนวทางย่อย 1.2 จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ											
1.2.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการออกแบบการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

1.2.2 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ สร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ในการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. ด้านการวัดและประเมินผล											
1.2.3 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ ทดสอบเครื่องมือในการวัดและประเมินผล จากห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.2.4 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ สรุปรายงานและประเมินผลจากการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตนเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ											
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร											
แนวทางที่ 2 พัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาพทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง											
แนวทางย่อย 2.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ											
2.1.1 ผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการและครู ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายทางการเรียน ตามหลักสูตรของกรมกิจการผู้สูงอายุและบริบทของโรงเรียนที่ส่งเสริมศักยภาพด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.1.2 ผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการและครู สัมภาษณ์ความต้องการของผู้สูงอายุในโรงเรียน ในการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

(ร่าง) แนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3. การจัดการเรียนการสอน											
แนวทางที่ 3 ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิต และการยอมรับในตนเอง											
แนวทางย่อย 3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ											
3.1.1 ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาคูหรือจิตอาสาสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่คำนึงถึงความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3. การจัดการเรียนการสอน											
3.1.2 ผู้บริหารจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิต และการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.1.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเพิ่มกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิต และการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.1.4 ผู้บริหารร่วมกันกำกับติดตามและประเมินกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง											
แนวทางย่อย 3.2 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ											

(ร่าง) แนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2.1 ผู้บริหารร่วมกันวางแผนส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามหลัก Universal Design ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเป็นกันเองให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2.3 ผู้บริหารพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2.4 ผู้บริหารตรวจสอบสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

วันที่/...../.....

.....ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่สละเวลาตอบแบบสอบถาม.....

ภาคผนวก ง

การวิเคราะห์ผลเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย
2. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางฯ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ
การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตาม
แนวคิดสุขภาวะทางจิต

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5			
1.	เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง ☐ 3) ไม่ระบุ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้	เพิ่มไม่ระบุ เพศ
2.	อายุ ☐ 1) ไม่เกิน 29 ปี ☐ 2) 30 - 39 ปี ☐ 3) 40 - 49 ปี ☐ 4) 50 - 59 ปี ☐ 5) ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป	0	+1	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้	จัดช่วงอายุ ใหม่ให้กว้าง ขึ้น
3.	ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2) ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ☐ 3) ปริญญาโท ☐ 4) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้	
4.	ตำแหน่งปัจจุบัน ☐ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ ☐ 2) ผู้ดูแลด้านวิชาการหรือ คณะกรรมการ ☐ 3) ครูหรืออาสาสมัครสอน	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้	
5.	ประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน ผู้สูงอายุ ☐ 1) ไม่เกิน 1 ปี ☐ 2) 2 - 5 ปี ☐ 3) 6 - 10 ปี ☐ 4) ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป	0	+1	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ
บริหารงานวิชาการโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสู่ภาวะทางจิต

ข้อ	ข้อความ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					ค่า IOC	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3	4	5			
การพัฒนาหลักสูตร									
โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ ระดับใด									
1.	ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มี ความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความ ภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้ รวมถึงการแสดง ศักยภาพทางภูมิปัญญาของตนเองและสามารถ ถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้	
2.	การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมี ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรม ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
3.	การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถ วางแผนชีวิตตนเองได้ ทั้งเรื่องการออม การทำ พินัยกรรมและสุขภาพตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้	
4.	การมีความสามารถในการปรับตัวกับ สภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการ กับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยได้อย่างมี ประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและ ยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการ ความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้	
5.	การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองใน ทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและ ด้านไม่ดีของตนเองได้ ยอมรับในความแตกต่าง ของผู้อื่นและได้รับการยอมรับจากผู้อื่น รวมทั้ง พึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
6.	การมีความงอกงามในตน ความรู้สึกสงบภายใน จิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการ ปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน จากการตก ผลึกทางความคิดในประสบการณ์ที่ได้ผ่านมา	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
2. โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องใดต่อไปนี้									

1.	1) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
2.	2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์เพื่อคลายเหงา ลดความเครียดระหว่างกัน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
3.	3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
4.	4) การมีความสามารถในการปรับตัวกับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
5.	5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
6.	6) การมีความองอกงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
การจัดการเรียนการสอน									
โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด									
1) ความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้									
	1.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุได้ตรงกับความต้องการ และให้ผู้สูงอายุแสดงศักยภาพของตนเอง เป็นตัวของตนเองในการทำกิจกรรม โดยได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ	0	+1	+1	+1	-1	0.4	ปรับ	ควรปรับข้อความให้อ่านเข้าใจง่าย
	1.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สูงอายุ ได้ตรงกับความต้องการ และให้ผู้สูงอายุแสดงศักยภาพของตนเอง เป็นตัวของตนเองในการทำกิจกรรม ผ่านการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	0	+1	+1	+1	-1	0.4	ปรับ	ปรับคำให้เข้าใจง่าย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรจัดให้ตรงความต้องการ ให้ผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพ

2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น									
2.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมี	0	+1	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้		
ค้นพบและสร้างความสัมพันธ์ใหม่และ									
แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น ผ่านการทำ									
กิจกรรมในชั้นเรียน									
2.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		
ผู้สูงอายุมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ผ่าน									
การเล่นเกมส์ร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน									
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้									
3.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีแรง	0	+1	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้		
บันดาลใจและเป้าหมายในการทำความดีเพื่อ									
ผู้อื่น ผ่านการทำจิตอาสา									
3.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้สูงอายุ	0	0	+1	+1	+1	0.6	ใช้ได้		ควรปรับ
เพื่อสร้างประสบการณ์การเข้าสังคม และปรับตัว									ข้อความให้
การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและ									ชัดเจน
เพิ่มความสุข ผ่านการทำกิจกรรมในชั้นเรียน									
4) การมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง									
4.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ ได้ทำ	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		
กิจกรรมเพื่อลดความเครียดในตนเอง ผ่าน									
กิจกรรมในชั้นเรียน									
4.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมีการ	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		
พูดคุยกันระหว่างผู้สูงอายุ เพื่อคลายความเหงา									
ระหว่างกันและกัน และป้องกันภาวะสมองเสื่อม									
ผ่านการพูดคุยกันในชั้นเรียน									
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง									
5.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ	0	0	+1	+1	+1	0.6	ใช้ได้		
ยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้าน									
ร่างกายและจิตใจในตนเอง ผ่านการอภิปราย									
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน									
และเพิ่มเติมองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ									
ด้าน									
5.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ ได้	0	+1	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้		
ถ่ายทอดภูมิปัญญาของตนเองแก่ผู้อื่น และได้รับ									
การยอมรับ ชื่นชม จากผู้อื่น									
6) การมีความองอกงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น									

6.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุพัฒนาตนเอง เพื่อประสบการณ์ใหม่ๆ ทันโลกยุคปัจจุบัน ผ่านการทำผลงานในชั้นเรียน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		
4. โรงเรียนมีบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด									
1.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้โดยการจัดสถานที่โดยรอบโรงเรียน ที่ทำให้ผู้สูงอายุมีอิสระในการใช้ชีวิต เช่น การอำนวยความสะดวกของเครือข่าย Internet และการออกแบบ Universal Design ในโรงเรียน	0	+1	+1	0	0	0.4	ปรับ	ต้องมีตัวช่วยในการจัดการเรียนการสอน ช่วยอำนวยความสะดวกในชั้นเรียน เช่น UD, Net	
1.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ภายในห้องเรียนให้ผู้สูงอายุมีอิสระและเป็นตัวของตัวเองในการใช้ชีวิตโดยไม่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น	0	+1	+1	0	0	0.4	ปรับ		
2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น									
2.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุมิ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ผ่านการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้		
2.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ เสริมสร้างความรู้สึกร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ผ่านการเล่นเกมส์ร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้		
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้									
3.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้สูงอายุ ได้ออกไปเปิดประสบการณ์ภายนอกโรงเรียน ให้มีแรงบันดาลใจและเป้าหมายในการทำมาดีเพื่อผู้อื่น ผ่านการทำจิตอาสา	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้		
3.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้แก่ผู้สูงอายุ ในที่เทียบสบงให้ได้ใช้สมาธิ ได้ใช้ความคิดในการวางแผนชีวิตตนเองได้	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้		
4) การมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง									
4.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนที่สะอาด ปลอดภัย ให้ผู้สูงอายุใช้การเรียน และทำกิจกรรมได้	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้		
4.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีโต๊ะและเก้าอี้ที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุได้มีการพูดคุยกันระหว่างผู้เรียน เพื่อคลายความเครียดระหว่างกันและกัน	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้		
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง									

5.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยมีสถานที่ไว้ให้ผู้สูงอายุได้ ปรับทุกข์กับครู หรือเพื่อนในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้สูงอายุยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกายและจิตใจในตนเอง	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้		
5.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีสถานที่สำหรับให้ผู้สูงอายุ ได้รับฟังคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือผู้มีความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความคิดและทัศนคติ	0	+1	+1	0	0	0.4	ปรับ	นอกจากนักจิตวิทยา มีผู้ที่ให้คำปรึกษาได้ดี เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านอื่นๆ	
6) การมีความงอกงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น									
6.1) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ให้แวดล้อมในโรงเรียนมีเสียงเพลง หรือเสียงดนตรี ให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกผ่อนคลาย	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้		
6.2) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีห้อง หรือสถานที่ให้ผู้สูงอายุ ได้มีการฝึกจิต ฝึกสมาธิ เพื่อความผ่อนคลาย	0	+1	+1	0	+1	0.6	ใช้ได้		
การวัดและประเมินผล									
5. โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียน ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด									
1) ความเป็นตัวของตัวเอง การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้									
1.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลในด้านการดูแลตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้		
1.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลในการใช้ชีวิตโดยลดการพึ่งพิงจากผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้		
2) การมีสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น									
2.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุให้มีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น	0	+1	0	+1	+1	0.6	ใช้ได้		
2.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เมื่อต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	0	+1	0	+1	+1	0.6	ใช้ได้		
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้									
3.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุให้มีแรงบันดาลใจและเป้าหมายในการทำมาดีเพื่อผู้อื่น	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		

	3.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เพื่อสร้างประสบการณ์การเข้าสังคม และปรับตัวการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
4) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง									
	4.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุจากการทำกิจกรรมเพื่อลดความเครียดในตนเองได้	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
	4.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุจากกิจกรรมการพูดคุยกันระหว่างผู้สูงอายุ เพื่อคลายความเครียดและความกังวลระหว่างกัน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง									
	5.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุให้ยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกายและจิตใจในตนเอง	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
	5.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุในการได้รับฟังคำปรึกษาจากนักจิตวิทยา หรือผู้มีความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรักและภูมิใจในตนเอง	0	+1	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้	
6) การมีความงอกงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น									
	6.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เรื่องการพัฒนาตนเอง เพื่อประสบการณ์ใหม่ๆ ทันโลกยุคปัจจุบัน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
	6.2) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากการฝึกจิต ฝึกสมาธิ เพื่อความผ่อนคลาย	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง									
6. โรงเรียนมีการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้มีสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด									
1) ความเป็นตัวของตัวเอง การคิดและทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองได้									
	1.1) การวัดและประเมินผลในด้านการดูแลตนเอง ผ่านการทำแบบทดสอบในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้	
	1.2) การวัดและประเมินผลในความเป็นตัวของตัวเองในการใช้ชีวิตโดยได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นน้อยที่สุด ผ่านการสอบภาคปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้	

2) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความไว้วางใจ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น									
2.1) การวัดและประเมินผลให้ผู้สูงอายุมีการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ผ่านการประเมินจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		
2.2) การวัดและประเมินผลให้ผู้สูงอายุเสริมสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ผ่านการประเมินจากการทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		
3) การมีเป้าหมายในชีวิต การมีเป้าหมายในชีวิต และดำเนินชีวิตอย่างมีจุดมุ่งหมาย สามารถวางแผนชีวิตตนเองได้									
3.1) การวัดและประเมินผลให้ผู้สูงอายุ มีแรงบันดาลใจและเป้าหมายในการทำความดีเพื่อผู้อื่น ผ่านการประเมินการทำจิตอาสา	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		
3.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เพื่อสร้างประสบการณ์การเข้าสังคม และปรับตัวการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการสังเกตการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนในชั้นเรียน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		
4) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นความสามารถในการจัดการกับสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรับรู้ถึงความเครียดและยอมรับตามสภาพความเป็นจริง อีกทั้งยังจัดการความเครียดนั้นได้ด้วยตนเอง									
4.1) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากการทำกิจกรรมเพื่อลดความเครียดในตนเองได้ จากการสังเกตพฤติกรรม	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		
4.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากกิจกรรมการพูดคุยกันระหว่างผู้สูงอายุ เพื่อคลายความเครียดและความกังวลระหว่างกัน ผ่านการสังเกต	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		
5) การยอมรับในตัวเอง การมีเจตคติต่อตนเองในทางบวก สามารถรับรู้และยอมรับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของตนเองได้ รวมทั้งพึงพอใจในชีวิตที่ผ่านมาและเห็นคุณค่าในตนเอง									
5.1) การวัดและประเมินผลให้ผู้สูงอายุ ยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกายและจิตใจในตนเอง ผ่านการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้		
5.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากการรับฟังคำปรึกษาจากนักจิตวิทยา หรือผู้มีความสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการรักและภูมิใจในตนเอง ผ่านการทำแบบสอบถาม	0	+1	+1	+1	0	0.6	ใช้ได้		
6) การมีความองงามในตน ความรู้สึกสงบภายในจิต ผ่อนคลายทางจิตใจในตนเอง รวมถึงการปล่อยวางและการทำใจยอมรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น									

6.1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ เรื่องการพัฒนาตนเอง เพื่อประสบการณ์ใหม่ๆ ทันโลกยุคปัจจุบัน ผ่านการทำงานในชั้นเรียน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
6.2) การวัดและประเมินผลผู้สูงอายุ จากการฝึกจิต ฝึกสมาธิ เพื่อความผ่อนคลาย ผ่านการสังเกตพฤติกรรม	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

การพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	
1. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุควรมีแนวทางอย่างไร	
ด้านที่ 1	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
ด้านที่ 2	โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
2. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	
ด้านที่ 1	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
ด้านที่ 2	โรงเรียนมีบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดประเมินผลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	
ด้านที่ 1	ด้านการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	
ด้านที่ 2	การวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้มีสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ
ข้อเสนอแนะ	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ

.....

ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

คำอธิบาย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางฉบับนี้ดำเนินการโดยนำผลการ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตจากแบบสอบถามผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการวิชาการ ครูหรือจิตอาสาสอน มาจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนโดยใช้ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากสูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) รวมทั้งนำ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนจากแบบสอบถามแบบปลายเปิด มาจัดทำ เป็นร่างแนวทาง ประกอบด้วยแนวทางหลัก 3 แนวทาง แนวทางย่อย 6 แนวทาง และวิธีดำเนินการ 24 วิธี โดย เรียงลำดับขอบข่ายวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นตามลำดับ ดังนี้

- 1) การวัดประเมินผล 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย 8 วิธีดำเนินการ
- 2) การพัฒนาหลักสูตร 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย 8 วิธีดำเนินการ
- 3) การจัดการเรียนการสอน 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย 8 วิธีดำเนินการ

3. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางฉบับนี้ มีจำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบประเมินให้ครบถ้วน ตรงตามความจริง และขอความกรุณาส่งแบบประเมินคืนผู้วิจัยเมื่อท่านตอบเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบประเมิน

นางสาวลัดดาพร สิมะรักษ์อำไพ

นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

APPROACHES OF ACADEMIC MANAGEMENT DEVELOPMENT FOR ELDERLY SCHOOLS IN
BANGKOK AND PERIPHERIES BASED ON THE CONCEPT OF PSYCHOLOGICAL WELL- BEING

คำชี้แจง

ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความเหมาะสม” และ “ความเป็นไปได้” ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “ความเหมาะสม”

ระดับ 5 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “ความเป็นไปได้”

ระดับ 5 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเป็นไปได้ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเป็นไปได้ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด 174 ฉบับ ผู้วิจัยจึง (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ทั้งหมด 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากความต้องการจำเป็น มากที่สุด ไปน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ อีกทั้งยังมีการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอ (ร่าง) แนวทางการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต โดยมีรายละเอียดการ (ร่าง) แนวทาง โดยสรุปได้ดังนี้

1) การ (ร่าง) แนวทางหลักของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต พิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยจึงเลือก การพัฒนาการบริหารวิชาการทั้งหมด 3 ด้านคือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการ จัดการเรียนการสอน

2) การ (ร่าง) แนวทางย่อย ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต พิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็นองค์ประกอบ ย่อยรายด้านสุขภาวะทางจิต ที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด

3) การ (ร่าง) วิธิดำเนินการ ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต ผู้วิจัยยึดหลักการบริหารจัดการด้วยวงจรคุณภาพ PDCA (Deming Cycle) อีกทั้งยังมีการใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะของแบบสอบถาม การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอเป็น (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุใน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต

4) สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผู้สูงอายุใน เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต พิจารณาตามองค์ประกอบสุขภาวะทางจิต โดย จำแนกขอบข่ายการบริหารวิชาการ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) การ วัดผลและประเมินผล และองค์ประกอบสุขภาวะทางจิต จำแนกเป็น 6 องค์ประกอบประกอบด้วย 1. ความเป็นตัว ของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน 2. การมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น 3. การมีเป้าหมายในชีวิต 4. การมี ความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม 5. การยอมรับในตัวเอง 6. การมีความมั่งคั่งในตน มีรายละเอียดแสดงใน ตารางดังนี้

ตัวอย่างการตอบแบบประเมิน

คำถาม ท่านคิดว่าร่างแนวทางการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลด้านพัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้มีสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตนมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับใด

5 หมายถึง ท่านเห็นว่า ร่างแนวทางการพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ใน การนำไปปฏิบัติระดับมากที่สุด

ข้อ ที่	ร่างแนวทางการบริหารงานวิชาการ ตามแนวคิดสุขภาวะทางจิต	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการวัดและประเมินผล												
1	แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	✓					✓					

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางหลัก

คำชี้แจง

ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความเหมาะสม” และ “ความเป็นไปได้” ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ร่างแนวทางการบริหารงาน วิชาการตามแนวคิดสู่ภาวะ ทางจิต	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการวัดและประเมินผล												
1	แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความองอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการพัฒนาหลักสูตร												
2	แนวทางที่ 2 พัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาวะทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการจัดการเรียนการสอน												
3	แนวทางที่ 3 ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

(ร่าง) แนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. ด้านการวัดและประเมินผล											
แนวทางที่ 1 พัฒนาการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน											
แนวทางย่อย 1.1 กำหนดแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน และการยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ											
1.1.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.1.2 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจทักษะให้กับ ครูหรืออาสาสมัครสอนในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.1.3 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการดำเนินการตามแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.1.4 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการร่วมกำกับติดตามประเมินแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5					5					
แนวทางย่อย 1.2 จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ											
1.2.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการออกแบบการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

1.2.2 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ สร้างเครื่องมือที่มีมาตรฐาน ในการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านทางด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. ด้านการวัดและประเมินผล											
1.2.3 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ ทดสอบเครื่องมือในการวัดและประเมินผล จากห้องเรียนวิชาที่เน้นส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1.2.4 ผู้บริหารและคณะกรรมการวิชาการ สรุปรายงานและประเมินผลจากการทดสอบการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การยอมรับในตนเองและการมีความงอกงามในตนเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ	5					5					
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร											
แนวทางที่ 2 พัฒนาหลักสูตรที่เน้นสุขภาพทางจิตด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง											
แนวทางย่อย 2.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ											
2.1.1 ผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการและครู ร่วมกันวิเคราะห์นโยบายทางการเรียน ตามหลักสูตรของกรมกิจการผู้สูงอายุและบริบทของโรงเรียนที่ส่งเสริมศักยภาพด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.1.2 ผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการและครู สัมภาษณ์ความต้องการของผู้สูงอายุในโรงเรียน ในการพัฒนาสุขภาพทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

(ร่าง) แนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.1.3 ผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการและครู กำหนดเป้าประสงค์ การเรียนรู้ที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิต ของผู้สูงอายุด้านการมี เป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและ การยอมรับในตัวเองโดยครอบคลุมทุกรายวิชา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.1.4 ผู้บริหาร คณะกรรมการวิชาการและครู ร่วมกำกับติดตาม ประเมินแผนการวัดและประเมินผลการเรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะ ทางจิตด้านด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถ จัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5					5					
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร											
แนวทางย่อย 2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายหรือโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมี เป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและ การยอมรับในตัวเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ											
2.2.1 คณะกรรมการวิชาการออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยการเลือกเนื้อหาในหลักสูตร ให้สอดคล้องกับการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมี เป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและ การยอมรับในตัวเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.2.2 คณะกรรมการวิชาการจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรที่ส่งเสริม การพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านการมีเป้าหมายใน ชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อมและการยอมรับใน ตัวเอง	5					5	4	3	2	1	
2.2.3 คณะกรรมการวิชาการกำหนดวิธีการประเมินผลการใช้ หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้าน การมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับสิ่งแวดล้อม และการยอมรับในตัวเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2.2.4 คณะกรรมการวิชาการร่วมกันกำกับติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุ ด้านการมีเป้าหมายในชีวิต การมีความสามารถจัดการกับ สิ่งแวดล้อมและการยอมรับในตัวเอง	5					5					

(ร่าง) แนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3. การจัดการเรียนการสอน											
แนวทางที่ 3 ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิต และการยอมรับในตนเอง											
แนวทางย่อย 3.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ											
3.1.1 ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาคูหรือจิตอาสาสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่คำนึงถึงความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3. การจัดการเรียนการสอน											
3.1.2 ผู้บริหารจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคูให้มีความรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิต และการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.1.3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเพิ่มกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิต และการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.1.4 ผู้บริหารร่วมกันกำกับติดตามและประเมินกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่ส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5					5					
แนวทางย่อย 3.2 จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้สูงอายุด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วิธีดำเนินการ											

(ร่าง) แนวทาง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2.1 ผู้บริหารร่วมกันวางแผนส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้ตามหลัก Universal Design ที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเป็นกันเองให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2.3 ผู้บริหารพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3.2.4 ผู้บริหารตรวจสอบสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาให้มีความใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุดเพื่อส่งเสริมสุขภาวะทางจิตของผู้เรียนด้านความเป็นตัวของตัวเองหรือการมีอิสระแห่งตน การมีเป้าหมายในชีวิตและการยอมรับในตนเอง	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

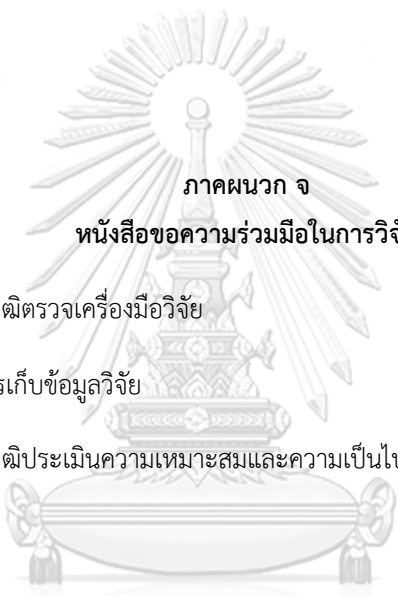
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ

วันที่/...../.....

.....ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่สละเวลาตอบแบบสอบถาม.....

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

1. หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย
2. หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย
3. หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางฯ

ที่ อว ๖๔.๖/๑๓๒๑

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวอนัญญา อัดชู

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวลัดดาพร ลิ้มรักษำอำไพ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตในกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวิติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๕-๙๓๕-๕๔๙๖ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: 6480065127student.chula.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โทร. ๘๒๕๖๕ ต่อ ๒๗๓๓

ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๙๑.๐๔)/๐๔๘๐

วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงมล ไตรวิจิตรคุณ

ด้วย นางสาวลัดดาพร ลิ้มรักษำอำไพ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตในกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวีติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๐-๙๙๑-๖๑๒๕ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: 6480063927@student.chula.ac.th

บันทึกข้อความ

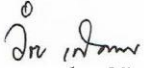
ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โทร. ๘๒๕๖๕ ต่อ ๖๗๓๓๓
 ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๙๑.๐๔)/๐๔๘๒ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา

ด้วย นางสาวลัดดาพร ลิ้มรักษ่อำไพ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตในกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวิติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)
 รองคณบดี
 ปฏิบัติการแทนคณบดี

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๐-๙๙๑-๖๒๒๕ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: 6480063927@student.chula.ac.th

บันทึกข้อความ

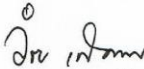
ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โทร. ๘๒๕๖๕ ต่อ ๖๗๓๓
 ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๙๑.๐๔)/๐๔๘๑ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร ภูโสภาส

ด้วย นางสาวลัดดาพร สิมะรักษำอำไพ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
 การศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์
 เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตใน
 กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน
 รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยดังกล่าว
 เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)
 รองคณบดี
 ปฏิบัติการแทนคณบดี

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๐-๙๙๑-๖๑๒๕ | ไลน์: @prachinai | อีเมล: 6480063927@student.chula.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โทร. ๘๒๕๖๕ ต่อ ๖๗๓๓
 ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๙๑.๐๔)/๐๔๘๓ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.พงษ์สิทธิ์ เพชรผล

ด้วย นางสาวลัดดาพร สิมะรักษ์อำไพ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
 การศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์
 เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตใน
 กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน
 รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยดังกล่าว
 เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ตัวอย่าง คำร้องขอเก็บข้อมูลวิจัย

ที่ อว ๖๔.๖/๑๗๖๖

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๑๑ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนผู้สูงอายุยานนาวา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวลัดดาพร สิมะรักษ์อำไพ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์
เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้สูงอายุตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตในกรุงเทพมหานคร”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญรดา ชูประวีติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กับผู้อำนวยการโรงเรียนผู้สูงอายุ ผู้ดูแล
ด้านวิชาการหรือคณะกรรมการ และครูหรืออาสาสมัครสอน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป
ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว
เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๐-๙๙๑-๖๑๒๕ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: 6480063927student.chula.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โท. ๘๒๕๖๕ ต่อ ๖๗๓๓๓

ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๙๑.๐๔)/๑๒๑๘

วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างแนวทางฯ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา

ด้วย นางสาวลัดดาพร สิมะรักษ์อำไพ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัตติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างแนวทางฯ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ที่ อว ๖๔.๖/๒๕๘๔

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างแนวทางฯ

เรียน นายลิขิต ลีมรสรวย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครด้วย นางสาวลัดดาพร สิมะรักษ์อำไพ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างแนวทางฯ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน
รายละเอียดต่อไปจึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทาง
วิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๐-๙๙๑-๖๑๒๕ | ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: 6480063927@student.chula.ac.th

ที่ อว ๖๔.๖/๒๕๘๕

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างแนวทางฯ

เรียน นางสาวอนัญญา อัดชู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานครด้วย นางสาวลัดดาพร สิมะรักษ์อำไพ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง
“แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดสุขภาวะทางจิตของโรงเรียนผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญวรา ชูประวัติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างแนวทางฯ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน
รายละเอียดต่อไปจึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทาง
วิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิรัชกิจ ฝ่ายวิชาการ
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๐-๙๙๑-๖๑๒๕ | ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: 6480063927@student.chula.ac.th

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ลัดดาพร สิมะรักษ์อำไพ
วัน เดือน ปี เกิด	13 Sep 1988
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาจาก คณะวิทยาศาสตร์ ภาควิชาเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2555 เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2564

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY